

BOEM@

REVISTĂ DE LITERATURĂ ȘI ARTĂ - ISSN: 2066-0154

Iulie 2025 (Anul XVI) Nr. 197 (7/2025)

BOEM@

Iulie 2025 (Anul XVII) Nr. 7 (197) - 54 pagini

ISSN 2066-0154

Apare sub egida A.S.P.R.A.

Asociația Scriitorilor pentru Promovarea Realizărilor Artistice

Editor: Editura Boem@

7 / 2025

COLEGIUL DE REDACȚIE

Director: Petre Rău

Redactor-șef online: Mihail Gălățanu

Redactor-șef adjunct: Denisa Lepădatu

Redactori: Constantin Oancă, Tănase Dănăilă, A.G. Secară, Mihaela Vaida, Dan Ion Sanda, Adrian Talabă, Grigore Grigore, Lucia Pătrașcu, Cristina Roșu

Grafică: Elena-Liliana Fluture

Tehnoredactare: Daniela Cașu

Colaboratori: Maria Timuc (București), Luca Cipolla (Italia), Lidia Grosu (Chișinău), Ana Opran (Vaslui), Florin Logreșteanu (Craiova), Melania Cuc (Bistrița), Carmen Racoviță (București)

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Revista literară BOEM@ o puteți citi și pe site-ul

www.boema.edituraboema.ro

actualizat permanent de: *Editura Boema*

Email: boema@edituraboema.ro,

aspra@edituraboema.ro, petrerau@yahoo.com

Telefon: **+40 726 337376**

ADRESA REDACȚIEI: Str.Regiment 11 Siret, Nr. 17, C20/42, parter, Galați, 800331

Abonamente: boema@inforapart.ro, tel: **0726 337376**

- o În numele libertății absolute de exprimare, autorii răspund în mod direct de conținutul materialelor publicate.
- o Materialele trimise trebuie să fie în format electronic (Word, RTF, PDF) și să conțină diacritice.
- o Din respect pentru cititorii noștri, revista nu publică decât în mod excepțional texte apărute în alte publicații (inclusiv pe internet).

**Literatură
și
Artă**

DIN CUPRINS

Poezie: Nicolae Tzone (p.3), Lidia Grosu (Rep. Moldova) (p.12), Arsenie Augustin (p.13), Petre Rău (p.16), Veronica Stănei Macoveanu (Suedia) (p.27), Nadia-Corina Căpriță (p.28), George Eugen Itoafă (p.30), Dan D. Gîrjoabă (p.39), Dumitru Cozma (p.40), Adriana Weimer (p.49)

Proză: Mariana Al-Saleh: În anul Șarpelui de Lemn (p.14), Cosmin Popa: Lacul din grădina parfumată (p.23), Oana Diana Mokesch: Mortul eram eu (p.29), Florin Logreșteanu: Ferestre deschise (p.36), Constantin Geantă: Șoapte din labirint. Armagedonul (p.42), Neta Muscă-Ionică: Legenda lavandei (p.46)

Cronică de carte: Ana Opran: Capcanele limbajului și umorul (p.10), Oana-Gabriela Agache: Nedeia, de Elena Netcu (p.31)

Note de lectură: Lucia Pătrașcu: Terapii și Destine, de Petre Rău (p.25), Adrian Răcaru: Legături de sânge, un roman cu lebede negre, cu lebede albe (p.25), Ioan Gheorghită: Poeme trezorii, de Constantin Bejenaru-Beco (p.41)

Eseu: Petru Ababii (Rep. Moldova): Oamenii în ipostazele primordiale alde iubirii (p.52)

Note de călătorie: Ștefan Andronache: Periplu prin Genova lui Cristofor Columb (p.33)

Traduceri: Ignatie Grecu: Traduceri din poezia universală (p.20)

Fandoseli literare: Petre Rău: Gloria de carton a lui Conu' Fane (p.22)

Teatru: Sasha Ivanov: Ea și celălalt - I (p.5)

Mari poeți: Serghei Esenin: Poeme (p.9)

Umor: Roland Florin Voinescu: Turistul nervos (p.15)

Dialog: Petru Ababii & Iosefina Schirger: Noi, frunze ale timpului nostru, un delir ca o pâine (p.50)

Eveniment: Ana Opran: Dialog cu poezia în Orașul Luminilor (p.18)

Grafică:

Coperta I: AI - Generated

Coperta IV: Pixabay - Bohemia

Interior: Grafică - Pixabay

www.boema.edituraboema.ro

Nicolae TZONE

ICITIȚI-MĂ ȘI VEȚI ORBI LE-AM ZIS ȘI EI M-AU CITIT...!

cititi-mă și veți orbi le-am zis
și ei m-au citit și au orbit cu toții pînă la ultimul
cititi-mă și veți muri le-am spus
cu voce tare și surdă
și ei m-au citit și au murit pînă la ultimul
cititi-mă și din nou vă veți naște
le-am strigat în urechi
și ei m-au citit și din nou s-au născut
pînă la ultimul

*

legat la ochi cu chiar degetele mele pășesc entuziast
printr-o vîlcea burdușită cu urși
și pe fiecare urs o femeia goală cîntă fără răgaz
la cîte o tulpină fragilă de păpădie puf puf puf
și în aer se ridică o pulbere albă
ca un suflet de adolescent trist
puf puf puf și praful de păpădie se face nor
și plutește deasupra vîlcelei
urșii sînt cuminiți deștepți și îndrăgostiți puf puf puf
urșii țin femeile goale pe pielea lor cu o nedisimulată
mîndrie de urs
femeile goale de pe noi sînt pielea noastră a doua
vorbesc ei toți deodată
femeile noastre goale de pe noi sînt pielea
noastră de lux
nu nu visez chiar sînt într-o vîlcea acuns
după un mușuroi splendid de cîrtiță
femeile goale de pe urși chiar cîntă și suflă puf puf puf
în tulpinile fragile de păpădie
urșii se vede foarte bine de unde mă aflu
sînt foarte fericiți și parcă ar vrea să cînte și ei
mor mor mor mor mor mor mor
și puful de păpădie se înalță la un metru deasupra lor
apoi la doi apoi la trei pare un puf special
pare o ninsoare care cade în sus
un omăt fraged și senzual care plutește
regește deasupra de noi toți
eu urși și femeile goale călare pe blănilor lor

*

poate că un cuvînt mort este un cuvînt bun
și da da și încă de vreo mie de ori da
poate că un poet mort este un cuvînt bun

*

vai vai șeherezada cea de demult se culcă singură
seară de seară vai vai stăpînul ei a ruginit lîngă ea
hai șeherezada vino la mine în brațe să număr bob cu
bob
toate cuvintele pe care le știi
hai șeherezada să facem noi amîndoi un rug ale cărui
flăcări
să se vadă pînă hăt adînc și foarte adînc
în antichitate
hai șeherezada ridică-ți țîța peste orizont cu mine sus
pe sfîrcul ei roșu în chip de catarg

hai șeherezada bate-te în șolduri și în pulpe de cristal
cu iubita vieții mele fie și pentru o singură noapte cu mine
hai șeherezada mai singură ca niciodată fii chiar tu
iubita vieții mele de fiecare noapte și de toate
morțile ce or să vină

*

nu vă ascund că mănînc pîine de hîrtie
și ronțai cu nesaț ciocolată de hîrtie
și mă spăl pe obraz cu apă de hîrtie
ieri seară mai mult decît curios mi-am vîrît mîinile-n burtă
și am văzut că și mațele mele sînt mațe de hîrtie
ieri seară mi-am scos oasele afară din trup
și oasele mele erau pline cu suluri de papirus
înechite la colțuri
poate că și din cauza asta poemele mele mușcă
din mine ca din țîța mamelor lor
care trebuie să fi fost cîndva
pline ochi cu suluri noi de papirus
neapărat egiptean

*

tot ieri în podul meu din strada aurel vlaicu
au venit cîinii-suliță
din poemele lui virgil mazilescu
erau cîinii-suliță extrem de interesanți și de expresivi
boturile lor suliță aveau în vîrful lor agățat
un fel de surîs
hei cîinii-suliță le-am zis
ce-i cu voi pe aici nu știți
că nu aveți voie să părăsiți poemele
lui virgil mazilescu
noi cîinii-suliță răspund ei nu vom părăsi
vreodată poemele lui virgil mazilescu
poți de altfel ca să știi că chiar el
ne-a trimis să ne vezi și să ne găzduiești în bucurești
pentru o oră sau două
bine am zis fie am zis dar el nu vrea
să mai vină prin bucurești
am uite chiar aici în colțul dinspre fereastră
un pat încăpător pentru el liber ca pasările cerului
păi nu vezi că el chiar stă în patul de lîngă fereastră
nu doarme cum vrea să lase impresia
ci doar se preface că doarme
„pașii îngrozitori de gheață” și i-a pus
cuminte ca un copil sub pat
să nu fii deloc îngrijorat nu se vor
topi niciodată
tot ieri în podul meu din strada aurel vlaicu
au venit cîinii-suliță
din poemele lui virgil mazilescu

*

sunt foarte singur domnul meu zice încet mazilescu
pipăind cu degetele de la picioare podeaua locuinței
mele
din strada aurel vlaicu
poezia nu mi-a furat numai inima
ci mi-a furat și moartea
și fără moartea mea lîngă mine singurătatea
mea este de-a dreptul cumplită
este cu vorbe precise insuportabilă
dacă-mi vei atinge cum este firesc
mîna pentru salut și tu te vei umple de singurătate
ca de rîie
că de moarte văd că ești plin cum și eu

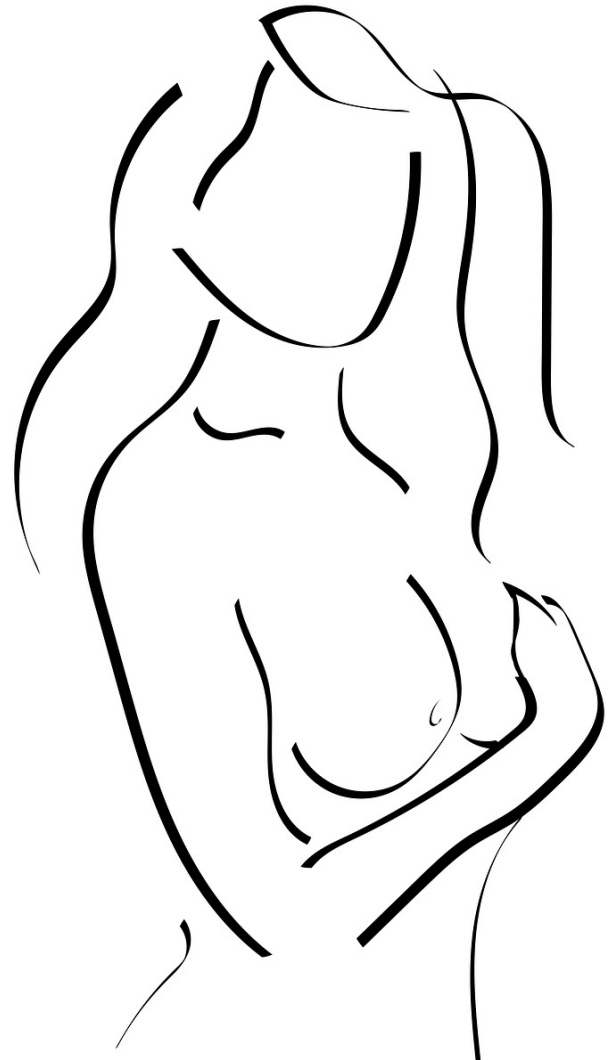
(continuare în pag. 4)

am fost cîndva
 nu te păzi nu încerca să-ți păzești moartea
 cu ghearele și cu dinții cum eu
 din răputeri am încercat
 în zadar e totul
 și ție poezia ta îți va fura moartea
 dar e bine asta întreb oare e bine asta
 nu domnul meu nu deloc nu e bine
 vezi acum cît mă mai prefac eu că dorm
 să nu se îndepărteze prea mult de mine
 cîinii mei suliță
 simt că pînă și ei ar vrea să mă părăsească
 să se piardă de mine fără urmă
 sunt foarte singur domnul meu zice încet mazilescu
 pipăind cu degetele de la picioare podeaua locuinței
 mele
 din strada aurel vlaicu
 *

în regatul tzone poezia tzone își șterge
 de moartea de fiecare zi
 și de moartea de fiecare seară tronul
 cu batiste imposibile de mercur
 în regatul tzone poezia tzone își zice sieși
 bonjour imposibilă și totuși posibilă poezie tzone
 bonsoir mult iubită și deloc iubită poezie tzone
 în regatul tzone poezia tzone își leagă
 pe genunchi cu tandrețe nepereche
 poemele tzone nou născute
 în regatul tzone poezia tzone își pune
 pe frunte în loc de coroană
 poemele tzone scrise de tzone acum un veac
 sau două
 în regatul tzone poezia tzone ține
 în poziție verticală timpul
 în ceasuri pendulă în ceasuri lunete
 în ceasuri cu limbile de rocă de lună
 în regatul tzone poezia tzone zidește
 arcuri de triumf în urma
 tuturor devastatoarelor războaie
 dintre viață și viață
 dintre viață și moarte
 dintre moarte și moarte
 în regatul tzone poezia tzone luminează
 în felinare-catedrale și noaptea și ziua
 dar mai ales ziua ca să se vadă
 și ziua de foarte departe lumina ei
 singulară
 în regatul tzone poezia tzone roagă
 statuile să nască pui vii de statuie
 și statuile chiar nasc la vedere
 pui vii de statuie
 în regatul tzone poezia tzone bea
 deopotrivă poeme pe ape
 și poeme pe vin
 în regatul tzone poezia tzone rîde
 împreună cu socrate
 și înghite whisky de cucută
 la întrecere cu socrate
 în regatul tzone poezia tzone strănută
 și strănutul ei răsună
 din europa pînă în argentina
 și pînă dincolo și pînă dincoace
 de argentina

în regatul tzone poezia tzone șlefuește
 pietre de diamant cu diametrul cît urechea
 și chiar cît și lira străvechiului orfeu
 în regatul tzone poezia tzone sare
 ca un copilargintvii într-un picior
 din ce în ce mai sus pînă cînd
 se lovește cu creștetul de cer
 în regatul tzone poezia tzone șade
 pe un jilț țesut din firele de aur
 aduse de poeme lui tzone din
 împărăția lui iisus
 în regatul tzone poezia tzone își șterge
 de moartea de fiecare zi
 și de moartea de fiecare seară tronul
 cu batiste imposibile de mercur

(poem din volumul în pregătire
 „poeme zburătoare”)

Sasha IVANOV

EA ȘI CELĂLALT

Actul I

Personaje:

Andrei (A)- soț
Maria (M) – soție

Scena 1, actul 1

(apartamentul din centru)

Sufrageria avea dimensiuni generoase. Era mobilată simplu, zugrăvită cu alb și gri, câteva plante exotice crescute haotic.

Andrei, în halat scurt de satin, se apropie de fereastră și îndepărtează perdeaua. Arunca o privire scurtă. Se retrage. Merge spre fereastra de la dormitor unde face același lucru. Pleacă spre bucătărie, dar se oprește în dreptul geamului îngust de pe hol. La fel de discret mișcă perdeaua puțin și privește fugitiv afară. Ajuns în bucătărie unde perdeaua e fixă își lipește fața de țesătura albă încercând să vadă prin ea.

Se foiește. Aranjează câte ceva prin casă. Apoi repetă întreaga operațiune la toate cele 4 ferestre.

Zărește ceva prin perdeaua de la bucătărie. Alergă în sufragerie, unde trage brutal perdeaua. Deschide fereastra și o închide repede ascunzându-se rușinat după perdea. Adoptă o postură semeață în timp ce merge să deschidă ușa

Maria are în mână o mică valiză. Pe degetul mijlociu un umeraș cu o rochie înfoliată. Cu mâna liberă își așează ținuta în timp ce intră pe ușă. Întâi fusta apoi sacoul, pe urmă iar fusta. Deși arăta impecabil, femeia își așează încă o dată ținuta: întâi fusta, apoi sacoul și trage iar de fustă în jos. Mișcărilor îi sunt stângace, căci trebuie să aranjeze cu aceeași mână și partea opusă a fustei. Lasă valiza jos. Cu aceeași mână își așează iar fusta, trăgându-o cu putere în jos spre genunchi.

Apucă și ridică micul geamantan.

Îl puse jos și își mai aranjă o dată ținuta și fusta

Andrei o așteaptă în hol cu ușa de la intrare deschisă larg.

O sărută. Îi atinge umerii și îi freacă ușor.

A: Ți-a fost frig, baby?

M: Nu, de ce? E cald afară.

A: Ți întindeai sacoul și trăgeai tare de fustă în jos, cum faci atunci când ți este frig. M-am gândit că iar ai uitat aerul condiționat pe 18 grade.

M: A, nu! nu știi!... ihmmm!

Se apucă de gâtul lui, înfășurându-și strâns mâinile, aproape sugrumându-l. Îl alintă cu năsucul pe obraz.

M: Te iubesc, baby!

Îi acoperă fața bărbatului cu sărutări.

A: Gata, baby! Te iubesc și mi-a fost dor de tine, dar mergi să te schimbi, că eu trebuie să termin de spălat vasele!

M: Nu le-ai spălat până acum? (*mimează supărare, zâmbește urmărindu-l cu privirea*)

Andrei spală vasele. Ea se apropie de spatele său. Îi atinge umărul cu bărbia. Măinile și le ține împreunate în dreptul abdomenului.

M: Cum ai petrecut fără mine? Cum ți-au fost toate serile astea?

A: N-am nimic notabil de povestit. După cum știi, casă și serviciu.

M: N-ai fost nici măcar până la Pub? Nu-mi vine să cred!

A: Nu. Am stat acasă și te-am așteptat... Aaa! Ieri am ieșit la o plimbare pe faleză, scurt așa, pe la ora cinci când e mai puțin aglomerat. Știi că mă enervează să găsesc mereu pe câte unul care să mă țină aiurea de vorbă. Am zis că la cinci... dar n-am avut noroc. M-am întâlnit cu ăla care a fost atunci cu noi la ski, nici nu mai știu cum îl cheamă. Băiatul acela mai tânăr care conducea cu un apucat... Dar lasă asta, că nu-i important! Tu ce-ai făcut?

M: Păi în ultima zi, adică aseară am băut, ne-am distrat...

A: Dar începe cu prima zi! Am timp. (*bărbatul se amuză*)
Vrei să sari chiar așa, la ultima seară?

M: A fost destul de plictisitor, chiar stresant, ți-am zis doar la telefon. Abia aseară s-a animat atmosfera. Am mâncat chestii sofisticate, am dansat cu fetele, ne-am distrat cum nu o mai făcusem demult, cred că niciuna dintre noi. Cel puțin, Ana săraca, în fine... Am dansat, am cântat, am băut un vin roșu extraordinar, italian. M-am distrat, chiar m-am gândit la tine, mă gândeam în timp ce dansam la ce ziceai tu, am făcut așa cum mi-ai spus tu, să nu fug niciodată de distracție, să-mi trăiesc emoțiile, că nu se știe cât de lungă sau scurtă e viața... Și am mai băut...

Maria ridică bărbia și se îndepărtează puțin, făcând un pas în spatele lui.

El spală în continuare vasele și întorce din când în când capul pentru a o vedea.

M: Dar lasă puțin vasele să vorbim! (*ușor enervată*)

A: Așteaptă-mă să termin! Și așa mi-e rușine că le-ai găsit murdare Nu e plăcut să vină omul acasă și să găsească chiuveța plină de vase. Ți cer iertare, baby!

M: Lasă asta, hai să-ți spun! Ne-am distrat mult, am dansat în draci, a dansat chiar și șeful mare, să-l fi văzut unduindu-și kilogramele! Maximmmm!... Am râs de ne-am prăpădit. Am cântat ore întregi. Am uitat de timp, de zi, de lună, de an, de planuri neîndeplinite sau abia începute, am trecut cu mintea dincolo de tot și de toate. Până când efectiv ne-a surmenat tot râsul acela și zbânțuiala. Se făcuse târziu, foarte târziu, fetele deja, mare parte, o roiseră pe la camere. Eu am rămas, aveam așa o dispoziție de distracție, intrasem în mod, știi tu, cum spuneai tu „să mă las pradă și nu evit niciodată distracția, că doar asta înseamnă viața!” În sfârșit... se închise și barul... iar colegu-meu Teo a zis că mai are el niște vin franțuzesc în cameră, că nu-i licoros ca cel italian, dar e bun, diferit. Am urcat fără să stau pe gânduri. Eram într-o dispoziție fabuloasă, cum de mult nu mai fusem!... Am crezut că vom urca mai mulți. Însă am fost doar eu cu Ana, ți-am zis că s-a chitrofonit Ana ca nicio-

(continuare în pag. 6)

dată, nu ne venea să credem. Ea cu crizele ei, cu atacurile de panică, speriată mereu de bombe... parcă devenise altă persoană... A băut și ea un pahar de vin, încă unul, apoi a plecat. Eu fiind cazată cu tipele de la audit, în aceeași clădire cu Teo, am rămas. Eram așa amețită că nici nu mi-am dat seama că mă aflam doar eu cu el, rătăciți în camera lui... De fapt, când am rămas singuri, mi-a trecut așa un gând, dar mi-am zis „ce dracu, doar e colegul meu de ani de zile!” Și ne-am mai turnat câte un pahar, ba chiar am și dansat, așa, numai noi doi, în cameră... Știi, cum dansezi tu cu mine când bem vin în sufragerie... Tot așa făcusem și cu Teo.

El se oprește din spălat vasele, dar rămâne cu fața spre chiuvetă, cu mâinile întinse ca și cum încă ar ține o farfurie imaginară. Își trage coatele spre corp. Apa curge în continuare.

Ea stă în spatele lui exact în aceeași poziție, cu fața tot spre peretele cu chiuvetă, cu mâinile întinse puțin, atârdate în aer. Doar că și le atinge, frecându-le din timp în timp.

M: M-a lăsat pe spate de vreo două ori, am dansat, am dansat ca înainte, când ne aflam în sala de dans. M-a strâns în brațe, m-a tras, m-a împins, mi-a zis că făcuse dansuri, gen kizumba, nu știu, dansa ca un profesionist oricum...

Andrei fixează cu precizie un punct din mijlocul unei plăci de faianță. Închide apa. Întoarce încordat capul, într-un mod ciudat, sacadat, anormal. Mută întâi bărbia și abia apoi ochii, asemeni unui om bolnav căruia orice mișcare îi produce durere.

M: Mi-a respirat de mai multe ori pe gât, știi cum sunt eu... Mă ținea de șolduri, mă strângea... și prin față, ba pe la spate... Nici nu mi-am dat seama cum, în ce fel, cum am ajuns, cum s-a ajuns... Mi-a făcut-o!

Maria tace.

Andrei nu zice nimic zeci de secunde. Stau nemișcați, cu fețele spre peretele exterior al bucătăriei, unul în spatele celuilalt, la un metru și ceva între ei. Ea crispată, afișând un rictus nedefinibil, ceva între plâns eliberator și spaimă groaznică. El, cu un zâmbet inert, sec, ca de clovn. Din când în când mișcă gâtul în față și în spate, de parc-ar fi lovit o minge de fotbal imaginară. E un tic al său pe care-l avea din copilărie, dar care se manifestase destul de rar la maturitate.

A: Adică? (moale, stins).

M: Mi-a făcut-o!

A: Cum?

M: Știi că vorbiserăm atunci... Îmi spusesei că dacă vreodată se va întâmpla să simt că doresc ceva de genul, că dacă aș simți că mi-ar plăcea... Că... Să trăiesc clipa. Așa mi-ai spus atunci. M-am gândit în continuu la asta. La ce vorbiserăm noi.

Femeia se oprește brusc. Pare ea însăși uimită, șocată, de mărturisirea făcută, dând de înțeles că regreta că-i spusese. Mimică îngrozită. Nu plânge. E oripilată de frică. El rămâne împietrit, cu ochii în gol.

A: Cum?!

M: S-a întâmplat! (răspunde cu voce tremurândă)

A: Cuuum? (amenințător)

M: Așaa... (șoptit fără vlagă)

A: Cuuum? Am trecut de faza uimirii când cu fiecare întrebare așteptam un răspuns care să-mi confirme că nu visez, că e adevărat ce aud. Deja m-ai convins că s-a

întâmplat. Ai obținut ce voiai. Te cred! Acum vreau să știi cum?

M: Adică? (*sfârșită*)

A: Tehnic.

M: Off! (*Începu a plânge*). Off! Crezi că este bine să...

A: Spune-mi cuuum! (*răcnește*)

M: Nu știu... nu pot! M-a dezbrăcat și... Nu știu... Nu pot, nu-mi pot nici mie descrie cum a fost. S-a întâmplat... Nu știu, nu-mi amintesc exact pașii... E ca o ceață, ca un vâl de ceață. M-a băgat în pat... Nu, nu, nu, nu m-a violat sau ceva de genul! A fost consimțit, am vrut să fac asta. L-am sărutat și eu... Adică i-am răspuns. Eram bătută și știi că după ce beau vin am dispoziție din aceea de dansat goală... Cum fac cu tine...

A: Și? (*tâmp, zăpăcit*)

M: Nimic. (*acoperindu-și obrazul de parcă se aștepta la o lovitură*)... Când s-a terminat m-am speriat tare. Nici n-am putut să plâng. Nici la baie nu m-am dus... Am rămas așa, pierdută, ascunsă sub plapumă. Am rămas așa cum mă lăsase. Nici nu m-am dus la baie (lăcrimează ușor). Mi-a fost așa rușine! Și de ce făcusem eu... Și în plus, îmi mai era foarte rușine și să nu mă vadă goală. Îmi era mai rușine să nu mă vadă goală în drum spre baie decât rușinea pentru ce făcusem cu el înainte. Nu știu (*plânge*). Am stat goală, ascunsă sub pătură, până dimineață, nici n-am plâns atât de îngrozită eram. El s-a culcat lângă mine, m-a mai atins, m-a mai pipăit, dar eu n-am mai simțit nimic. Eram stană de piatră. Eram înspăimântată ca dracu. Sunt încă. Nu cred că s-ar fi întâmplat dacă nu discutam chestiunea asta atunci, când era copilul mic... N-aș fi avut puterea s-o fac! Știi că vorbiserăm când aveam treizeci și ceva de ani, și copilul îmi storcea puterile. obosită și stresată, ajunsese să nu mai simt nimic intim, de mult timp. Spusesei atunci mai în glumă mai în serios, să facem un pact. Că dacă ar fi să-mi revină cumva, într-un moment, într-o situație oarecare, simțurile, să nu țin cont de nimic, de moravuri sau de compania în care m-aș afla, să sar fără rezerve în îmbrățișarea acelui fericit eveniment, revirement, mai bine zis. Și, fără să stau pe gânduri, să nu mă las distrasă de morală nici măcar o secundă, să-mi trăiesc simțurile redobândite.

A: Nu, nu-mi arunca asta în cârcă! Se întâmpla când aveam treizeci și ceva, erai stresată cu copilul, nu mai simțeai și nu mai simțisei nimic de mult timp. Și da, mi-aș fi dorit pentru tine, aș fi fost de acord cu orice, numai să începi din nou a mai simți ceva, să-ți însănătoșești emoția erotică. Mi-o doream pentru tine și pentru mine, să fim din nou ca înainte. Dar asta se întâmpla demult, când viața noastră sexuală devenise un chin... Căcat! Iar tu vorbești despre asta acum, când ne-o tragem în draci, când ne-am recăpătat, când avem o viață erotică perfectă. Ce ironie! Să se întâmple tocmai acum când am atins cele mai înălțătoare momente intime ale vieții noastre de cuplu!

M: Probabil că înainte, când nu aveam, nici nu simțeam nevoia. Acum, fiind mai activi, m-am învățat, am început să-mi doresc să mă simt bine din ce în ce mai des... Nu știu, oricând și oriunde, la naiba, nu știu!

El stă câteva clipe cu capul în mâini. Apoi vorbește tare urlând unul din două cuvinte.

A: Cred că așa e construită panarama asta de viață, bășita asta de existență! O dată exclami fără să te gân-

(continuare în pag. 7)

dești, îmbătat de moment, o dată exclami că ești fericit, bucuros... Și imediat te trăsnește Dumnezeu sau oricine o fi acolo. Așa se întâmplă mereu. Cred că trebuia să se întâmple! N-a fost dată să nu merg cu mașina fericit de peisaj, de soare... și să nu primesc un telefon de rahat care să strice acea stare. Merit asta! Se pare că pentru asta m-am născut! Pentru asta ne-am născut toți, pentru nenorocire! (*ridică privirea în sus*)

M: Ce facem? Ce facem? Ce fac? Ce facemmm? Ce facem? Ce facem? Ce facem? (urla și plânge în același timp).

A: Poate era mai bine să nu-mi fi spus! Știi că am discutat și asta atunci, când era copilul mic! Ți amintești că zisesem să-mi spui obligatoriu dacă se întâmplă... Sau să nu-mi spui nimic dacă ești sigură că nu va afla nimeni niciodată, ca să nu fiu batjocorit de alții.

M: Ți-am spus! Nu știu! Nu știu la ce m-am gândit. Teo e de încredere. Sigur n-ar fi spus la nimeni niciodată. Dar eu? Eu cum să trăiesc? Cum aș fi trăit cu secretul acesta? La asta m-am zbatut gândindu-mă tot drumul spre casă. Să fi spus unei prietene sau psihologului... Ei, într-o prietenă sau în psiholog n-aș fi avut încredere. Și nu puteam trăi fără să zic cuiva, fără să destăinui. Mă apasă. Mereu ai spus că am o latură masculină. Nu puteam să tac. Trebuia să vorbesc cu cineva. Este enorm ce s-a întâmplat. Este enorm pentru mine! Și cu cine să vorbesc dacă nu cu tine? Ești, ai fost mereu, prietenul meu cel mai bun. Ne spunem totul de douăzeci de ani. Știu că stabiliserăm că s-ar fi putut întâmpla și altfel, să-ți ascund un eventual adulter, dar cum să nu-ți spun tocmai ție? Tu ești primul care trebuie să afli asta! Tu, tot tu trebuie să-mi spui ce-i de făcut! Ce să fac! Ce să fac? Ce să facem? Ce facem noi? Noi. Noi amândoi. Sfătuiește-mă! Ești iubirea vieții mele. E obligația ta să-mi spui ce să fac mai departe.

Bărbatul începe iar să miște capul ca un nebun, ca pentru a lovi o minge imaginară. Deja se manifesta a doua oară într-o singură seară, acel tic nervos ce nu-și mai făcuse prezența de foarte multă vreme.

A: Crezi că se va mai întâmpla? (*recăpătându-și întrucâtva calmitatea*).

M: Nu cred (*răspunse redevenind calmă la rândul ei*). Teo e un afemeiat, dar un afemeiat din acela care își iubește soția. Un soi de vânător care cucerește și trece mai departe. Spre sfârșitul zilei, întorcându-se ca un câine credincios la soția sa. Îl cunosc de peste zece ani. Știu ce hram poartă. Și-a satisfăcut un capriciu și gata. Eu mă mir că nu mi-a făcut avansuri până acum, că m-a scăpat din vedere atâta timp.

A: Deci dacă se va mai întâmpla depinde de colegul tău? Ți bați joc de mine?

M: Nu, nu, nu asta am vrut să zic! (*țipă îngrozită*)

A: Liniștește-te!

Bărbatul rămâne tăcut într-o stare meditativă.

Femeia începe să urle fără discernământ.

M: Arăt acum în ochii tăi ca o târfă! Sunt o curvă, asta sunt!
A: Nu, nu cred! Nu cred că s-ar fi întâmplat dacă era vorba de un alt bărbat, oarecare. Nu ai făcut-o pentru nevoia de variație. Sunt sigură că mă iubești. Și mai știu că nu m-ai înșela vreodată doar pentru a simți altceva, orice, ceva diferit. Nu! S-a întâmplat doar pentru că acel coleg al tău este foarte frumos. Aproape la fel de frumos ca tine. Și ai simțit că meritai, măcar o dată în viață, să fii posedată, de cineva care să-ți semene, de un bărbat foarte frumos.

M: Tot o curvă sunt! O javră adulteră. (*abia respirând*).
A: Nu, ești o femeie neasemuit de frumoasă, căsătorită de douăzeci de ani cu un bărbat obișnuit, nici înalt, nici prea frumos. Țasta e adevărul. O femeie ca tine merită să fie atinsă, măcar o dată în viață, de un Adonis cum e Teo. Meriți! Că ai slujit unul ca mine ce de multe ori a greșit. Mereu ai avut o latură masculină. E firesc să tânjești după un chip frumos Poate chiar tu l-ai posedat pe el, și nu el pe tine. Da, meriți! Mamă a copilului meu, ce mi-ai crescut perfect un băiat minunat! Așa că, te mai întreb o dată, trecând peste toate discuțiile filozofice: crezi că se va mai întâmpla?... Cu colegul tău, mă refer. Nu vreau să mă gândesc că s-ar putea întâmpla vreodată ceva asemănător cu vreun alt bărbat, cu unul obișnuit, că atunci chiar n-aș mai înțelege nimic.

M: De fapt, da, de ce să mint? E posibil să se mai... Ar fi posibil să se mai întâmple o dată sau maxim de două ori. N-a avut niciodată vreo amantă. El mereu vrea altceva. O dată, de două ori și gata, caută altceva.

A: Vai, ce nemernică ești! Măcar ți dai seama de asta? Înțelegi cât de greșit este ceea ce pronunți?

M: Iartă-mă! Iartă-mă! (*femeia începe a plânge cu spasme*). Sunt tulburată!

Bărbatul o strânge în brațe. O mângâie, o liniștește.

A: Vreau să ne continuăm iubirea, căsnicia!... Ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat. Îmi calc în picioare sufletul. În speranța că nimic nu se va mai întâmpla... E mult ceea ce solicit destinului. Știu! Și accept. Că poate o dată sau de două ori... Dar atât... Trebuie să fim maturi, să ne dovedim înțelepți, mai mult eu... (*răse amar*)...

M: Mulțumesc! (*relaxată*)

A: Într-un fel, nu mă înțelege greșit! Într-o oarecare măsură mă bucur pentru tine. Meriți să ai parte și de momente mai bune decât cele trăite alături de mine. Ești o femeie minunată! Te iubesc!

M: N-am trăit momente cosmice. Au fost doar diferite.

A: Te iubesc, baby!

Scena 2, actul 1

(apartamentul din centru)

Trecuseră câteva săptămâni de la neobișnuitul eveniment, ce afectase și urma să marcheze pentru totdeauna destinul maturului cuplu.

Andrei se uită pe fereastră. Se retrage pe canapea. Citește o carte. Se ridică. Aruncă o privire scurtă pe fereastră. Se uită la ceas. Îndepărtează perdeaua. Trage perdeaua la loc. Se reasează pe canapea. Citește. Ațipește o secundă. Tresare. Dă pagina. Citește. Ea intră în casă. Se aude ușa închizându-se în urma ei. Andrei Sare în întâmpinarea soției. O îmbrățișează.

A: Ești bine?

M: Da.

A: (*râzând*): acum în conversațiile noastre da înseamnă de fapt nu, adică nu, nu s-a întâmplat nimic.

O sărută pe gât și-o îmbrățișează prelung. Maria merge și se schimbă. El desface o sticlă cu vin. Se așează amândoi tăcuți pe canapea. Beau vin. Întâi beau, ciocnesc paharele fără să-și ureze nimic, beau din nou.

M: Ți mai amintești? În urmă cu 20 de ani, benzinăria din Predeal... (*cântă suflet pierdut prin așternut*) (*pe fundal se aude melodia suflet pierdut de la Parlament*).

(continuare în pag. 8)

Muzica se auzea cu ecou din cauza mormanelor de zăpadă adunate în jur. Ai rămas o clipă descumpănit cu privirea ațintită spre mine. Te-am întrebat dacă ești bine, iar tu ai răspuns că da ești bine, apoi mi-ai mărturisit că în momentul acela simțisei că te-ai îndrăgostit de mine?

A: Daaa (nostalgic)... momentele acelea când ne vedeam propriul chip în chipul celuilalt. Peisaje dezolante preschimbate într-o singură noapte în imagini decupate din basme doar pentru că ne ascuțisem noi auzul unu de altul. Sau cel puțin așa crezusem atunci. Benzinăria era învăluită de troiene, de parcă pătrunsesem într-un iglu. Ireal. Îmi amintesc perfect că fiecare amănunt mi se părea straniu. Am ieșit să alimentez. Ai coborât după mine. Întrebându-te de ce-ai făcut-o, n-ai știut să răspunzi. Oricare alta n-ar fi coborât. Însă tu te aflai într-o etapă a vieții în care nu suportai să rămâi nicio secundă singură, fără mine. Mi-am spus că femeia aceasta este îndrăgostită nebușește de mine. Nu m-am gândit nicio clipă că poate așa ești tu.

M: Chiar eram îndrăgostită. Cum poți să spui că am ieșit din mașină pentru că așa sunt eu, adică nu suport să stau singură. Ești răutăcios! Eram îndrăgostită, normal. Ai știut asta atunci și o știi și acum, dar vrei să mă rănești!

A: iartă-mă!

M: datorită iubirii pentru tine am făcut multe lucruri contrare firii mele. Îți reamintesc numai întâmplarea de pe malul Dunării, când ne-am dezbrăcat și ne-a luat apa hainele. Naș fi făcut niciodată cu nimeni sex sub cerul liber ascunsă după un copac. Era încă lumină afară. O femeie obișnuită nu face asta, doar una îndrăgostită.

A: inspiram adânc înaintea fiecărui sărut, neștiind când va fi fost disponibilă următoarea gură de aer. Îi era rușine barmanului să ne privească. ha-ha!

M: Gemeam și șopteam prostii specifice momentului acela, gen: iubire, totdeauna, vreau, e bine. Răsuflase ușurat barmanul când ne-a văzut plecând spre malul apei. (râde)

A: Aruncam hăinuțele în spatele nostru fără a observa cât de aproape era apa. Ha-aha. Am trăit câteva minute imense. Minute în care am rămas fără haine. Ne-am întors la bar tu îmbrăcată cu cămașa mea fără nimic pe dedesubt și în picioarele goale, iar eu în boxeri cu carouri...

M: vezi! Exact ce-ți spuneam! În condiții asemănătoare, orice oameni normali s-ar fi strecurat pe furiș înspre casă. Eu, fiind îndrăgostită, am petrecut cu tine până dimineață, reușind să epuizăm berea arămie din local. Iar când a-nceput să se-ngâne noaptea cu dimineața, am mai dat o tură la sălciile de pe mal.

A: știi? Când urcam despuiști scările multe spre oraș, în picioarele goale, de mânuțe amândoi. Te trăgeam cu greu, fiindcă erai ostenită și cam rămâneai în urmă... „Ești bine?” te-am întrebat oprindu-mă o secundă. „Da, am cam obosit puțin”, mi-ai răspuns sfârșită, cu nădușeala curgându-ți pe frunte.

Scena 3, actul 1

(apartamentul din centru)

Andrei și Maria stând în picioare față în față în apartamentul lor.

A: Deci s-a întâmplat iar.

Ea dă din cap afirmativ. El Se sprijină tremurând cu coapsele de masă. Își lasă trupul pe spate. Introduce mâinile pe jumătate în buzunarele blugilor. Privește în zare, departe, deși se afla într-o cameră, cu pereți albi, groși, fără linii ale

orizontului. Pe fața-i nu se mișcă nimic. Nici senin, nici furie. Ea poartă un taior vernil și pantofi stiletto. Se așază delicat, spășită pe un colț de canapea. E îmbrăcată elegant, dar poziția corpului trădează umilință. Privește fix propriile mâini ce i se frământă nervoase în poală. El tace. Ea așteaptă ca el să spună ceva. Tăcerea continuă. Ea începe să tremure. Ea își pierde cumpătul. Izbucnește:

M: Spune, spune ceva! De ce nu zici nimic?

A: Anunță-mă când se va întâmpla data viitoare! (bărbatul articulează clar fiecare cuvânt). Vom vorbi atunci. Poate atunci vom ști mai multe, poate tu însăși vei ști mai multe! Poate vei afla lucruri, despre tine, despre ceea ce simți, lucruri noi, pe care nu le știai. Poate ai să mi le spui și mie... Atunci vom avea despre ce vorbi.

M: Și dacă nu se mai întâmplă?

A: Dacă nu se mai întâmplă, slavă Domnului, vom vorbi peste zece ani, relaxați, vom râde poate de ce ai putut tu păți într-un moment de rătăcire sau de criză dinaintea unei vârste.

M: Nu sunt așa bătrână!

A: Dar nici tânără nu mai ești! Valul aceasta se adună amenințător la poarta ființei tale. Într-un an, doi, maxim zece, te va prinde. Știu... și știi și tu asta! E principalul motiv pentru care nu reacționez temperamental. Respect dreptul tău de a consuma niște etape ale vieții nearse la timpul lor... Deci vorbim peste zece ani sau data viitoare, iubita mea dragă!

Peste câteva zile: Ea intră în casă. Soțul îi zâmbește pregătindu-i o îmbrățișare largă. O urmărește aranjându-și tacticoasă ținuta, strângând între antebrăț și sold poșeta agățată pe umăr. Ea trage de fustă în jos. Bărbatul îngheață. Înțelege perfect ce înseamnă asta. Primește oarecum pregătit ceea ce urmează.

M: Cred că acum putem vorbi.

A: Deci s-a întâmplat iar. (oftă) Mă așteptasem la asta. Trebuia să pariez doar ziua anume. Nu am luat de bun ce-mi povestisei tu ca să mă liniștești. Cum că celălalt ar avea multe amante frumoase, toate perfecte și nu se culcă cu ele de prea multe ori, fiind într-o continuă vânatoare de nou. Sau poate că așa o fi fost, puteam s-o cred și pe asta. Dar eu știu să judec oameni. Și fac. Însă nu raportându-mă la apucăturile celuilalt, ci analizând calitățile soției mele. Ești o amantă minunată. Cu greu cineva poate trece înaintea nepăsător peste o ciocnire erotică cu tine. Nu știu câte amante, cu câte femei s-o mai fi culcat, dar bag mâna-n foc că nu a mai întâlnit niciuna ca tine. Eram convins că se va mai întâmpla.

M: Da.

A: Ți-a plăcut?

M: ...

A: Adică te-ai simțit bine? ...

Ea tace rușinată, temătoare.

A: Ți-a mâncat pisica limba? Tu ai deschis conversația. Sunt deja pregătit să parez lovitura.

M: Da... Mult mai bine decât înainte... A fost prima dată când chiar mi-a plăcut mult... Cu el, la el mă refer! (rectifică îngrozită de ce s-ar fi putut înțelege)

El se frământă câteva secunde în care nu spune nimic. Își freacă fața, obrații, părul.

A: Scopul următoarei mele mutări este să nu te pierd

(continuare în pag. 9)

(urmare din pag. 8)

pe tine. După ce-am făcut dragoste împreună de mii de ori, câteva partide de sex cu altul, nu ar fi chiar o gaură în cer. Dar mă îngrozește gândul că aş putea rămâne fără iubita mea de-o viață, fără sufletul meu pereche. Nu vreau să risc nimic.

Ea încearcă să se apropie de el. El o îndepărtează.

A: În acest moment simt că aş fi preferat ca tu să nu-mi fi mărturisit niciodată ce sa întâmplat între tine și celălalt... E prea târziu însă. Iar mutarea mea următoare e hotărâtoare pentru final. Trebuie să aleg între a pierde o piesă importantă sau partida. Doar despre asta e vorba, baby! Te întreb amănunte nu fiindcă mi-ar plăcea. Te întreb ca să înțeleg ce e între voi... știi... am discutat atunci, demult... că dacă se va întâmpla vreodată să mă înșeli, să fii tu stăpâna, stăpâna absolută a propriilor tale trăiri. Să nu se urce deasupra, iar tu să stai cuminte, fără să simți nimic, fără plăcere. Acela, mulțumit de obiectul folosinței, să se îmbrace satisfăcut, iar tu să rămâi profanată degeaba. Să te trezești așa, că ai stat doar să fii batjocorită... Să știi că m-aș simți batjocorit și eu odată cu tine. Dar dacă ți-a fost bine, mă bucur, pentru că meriți. Ești o femeie minunată. Dacă ți-a plăcut și ai fost tu șefa, tu, la cârma plăcerilor tale, atunci eu voi încerca să fiu fericit pentru tine! Nu mă înțelege greșit, mi se rupe sufletul, mi se pungește stomacul, nu cred că voi mai putea mânca nimic în seara aceasta... și nici mâine. Dar mă forțez să asociez acest sentiment de gol în stomac, izvorât din trădarea ta, cu acea senzație de gol în stomac ce provine din dragoste, din dragostea pe care ți-o port. Pentru că da, te iubesc. Acum poate chiar mai mult decât atunci când nu te împărțeam cu nimeni.

Maria începe să plângă, mișcată de vorbele lui.

M: Oricum, nu cred că se va mai întâmpla, cred că a fost ultima oară.

Bărbatul nu se uită la ea, apoi își întoarce capul brusc, pe urmă tot corpul spre dansa.

A: Mă iubești?

M: Da.

A: Mă mai iubești? Mai bine zis.

M: Da, da, da! Ca întotdeauna. Ba nu, mai mult ca oricând.

A: Poate că răspunsul tău ar fi fost mai convingător dacă foloseai în el și o parte a întrebării.

M: Te iubesc, te iubesc! Cum poți afirma așa ceva? Cum te poți gândi măcar! Nu mai despica firul!

A: Bine, nu-l mai despica. Și eu te iubesc.

Se îmbrățișează strâns, tremurând. Ea îl mângâie fața.

M: Să ne amintim mai bine primii pași ai iubirii noastre, cei mai frumoși, dar nesiguri, ezitanți, susținuți însă pe ritmul îndrăznelii tinereților. Să-i luăm din acel timp și să-i descărcăm în noi cei din prezent! Să astupăm cu ei momentele nepotrivite ale vieții de adult.

A: Noi, doi adolescenți naivi, căutând, încă neștiind că ne căutam unul pe altul. Aflând abia peste câțiva ani că vom fi țesuți împreună în același amor.

(Va urma)

Serghei ESEIN

Nu regret, nu mă jelesc, nu strig

Nu regret, nu mă jelesc, nu strig...
Toate trec ca floarea spulberată.
Veștejit de-al toamnei mele frig,
Nu voi mai fi tânăr niciodată.

N-ai să mai zvâcnești ca pân-acum
Inimă răcită prea devreme
S-o pornesc din nou desculț la drum,
Stamba luncii n-o să mă mai cheme.

Dor de ducă! Tot mai rar, mai rar,
Pui pe buze flacăra pornirii
O, pierdutul prospețimei har
Cu vioiul clocot al simțirii!

În dorinți încep zgârcit să fiu,
Te-am trăit sau te-am visat doar, viață?
Parcă pe un cal trandafiriu
Vesel galopai de dimineată.

Toți suntem vremelnici pentru veci,
Rar ning fagii frunzele deșarte...
Binecuvântat să fie deci
Că trăiesc și că mă duc spre moarte.

(traducere de George Lesnea)

A fi poet...

A fi poet asemănător se arată
cu a nu tulbura adevărul deloc,
ori a-ți flagela pielea delicată,
inimile mângâind cu al sângelui foc!

A fi poet înseamnă a cânta libertatea
pentru a-ți fi ție asemănătoare.
Nu-și cântă durerea privighetoarea,
de aceea ea are o singură cântare.

Canarul are o voce neobișnuită, anume
râsului jalnic sunătoare, hazlie...
Cuvântul dorit este cântat de lume
pe propria limbă, chiar de broască să fie.

Mahomet a interzis în Coran
să se bea băutura spirtoasă,
dar bea vin poetul mai avan
atunci când durerea-l apasă!

Atunci când poetul la iubită-a venit,
iar ea doarme cu altul, poetul,
de balsamul dătător de viață păzit,
nu va-ncerca să-i împlante stiletul.

Dar arzând de-al geloziei curaj
va fluiera până acas` cu tărie:
„Că voi muri vagabond nu-i necaz
pe pământ, și asta se știe”.

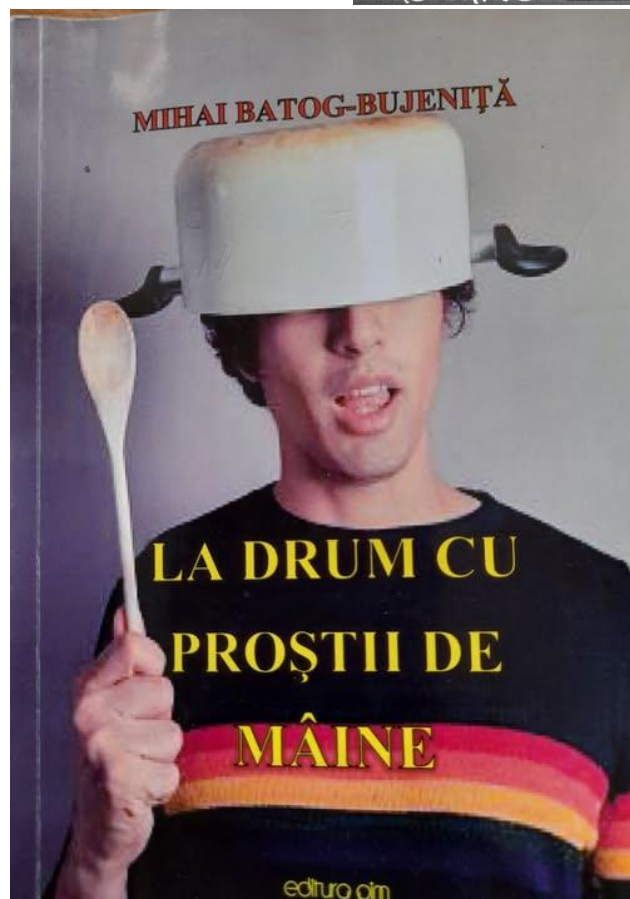
Ana OPRAN

Capcanele limbajului și umorul „La drum cu proștii de mâine”, Mihai Batog Bujeniță

Culegerea de schițe umoristice „La drum cu proștii de mâine”, (ed. pim, Iași, 2023), este o carte incitantă atât prin titlu, prin condițiile grafice dar mai ales prin conținutul său. Scrisă în cheie SF, ea este de fapt de o actualitate stringentă. Dacă, acum două secole, scriitorul și filozoful moralist La Bruyère cu ale sale *Caractere* dorea să pună în fața lumii sale o oglindă în care aceasta să-și vadă toată hidoșenia defectelor (lăcomia, prostia, lăurădoșenia, ipocrizia, snobismul, corupția, îngâmfarea, prețiozitatea...), scriitorul Mihai Batog-Bujeniță, vizează aici, într-o manieră impregnată de un umor fin uneori, debordant alteori, aceeași finalitate moralizatoare față de contemporanii săi, trăitori într-o epocă a inteligenței artificiale și a atotputerniciei internetului.

Cele 37 de narațiuni plasate aparent într-o lume a viitorului, sunt adevărate șarje umoristice prin care scriitorul dinamitează prin râs toate aspectele societății de azi, începând cu alimentația de tip american, dătătoare de fericire și dependență („Rex hamburger”), cea prin care „obezitatea devenea nu o problemă de sănătate socială ci expresia fericirii sociale” și terminând, într-un ritm ascendent, cu „Programul de înarmare” din care aflăm că „omenirea se afla în una din acele fericite perioade ale existenței sale pe această planetă în care toți vorbesc despre război, măceluri, distrugerii și, evident, victorie! Asta cu victoria fiind doar așa, pentru prostime, că nu se putea spune cine pe cine a învins, sau dacă a învins cineva. Isteria părea că aduce bucurie tuturor mai ales că era bine întreținută de producătorii de arme, muniții și pulberi explozive, însă ei se aflau, ca întotdeauna, discret, în spatele uriașelor afaceri din zona” („La drum...” p. 233). Intre aceste două puncte limită, unul sugerând inconștiența îmbuibării nesănătoase într-o societate consumeristă, iar celălalt, consecința ei logică (războiul), se aliniază toate celelate aspecte ale acestui „drum” al prostiei, prinse de autor cu o varietate de mijloace mergând de la comicul blajin-îngăduitor până la grotescul sulfuros.

Odată cu trendurile de comportament și de fizionomie umane, ironia autorului destructurează stereotipurile verbale fie că vin din trecutul limbaj de lemn al comunismului sau din cel tehnologizant împănat cu anglicisme. În „Familia celula de bază a societății” psihologul Esmeralda Borș, consilier în probleme maritale, are ocazia să constate cum o familie el+el din anul 2050 suferă de aceleași sfîșieri generate de infidelitate și gelozie ca și familia tradițională, ca și cuplul interetnic și intercultural. Propria căsnicie este un fiasco lamentabil năclăit în indiferență și

rutină ceea ce o face pe d-na psiholog în problemele familiei să se gândească la oferta profesionistă a celor două fete meseriașe, dansatoarele exotice Eleonora și Climentina. Comicul de situație cu trimitere spre absurd, comicul de caracter și mai ales savurosul comic de limbaj cu amestrecul sau de expresii vulgare și prețiozități, cu calchieri lingvistice și elemente de argou face deliciul lecturii. Vena lingvistică a umorului, venind dinspre Caragiale, cel poreclit „moș virgulă, maestrul incontestabil al suculenței cuvântului și al capcanelor sale semantice și sonore, alimentează pitorescul și picarescul fizionomiilor umane.

„Electric car, full options”, „Cadoul”, „Enigma robotului telefonic”, „Odiseea spațială 3501” fac o captivantă translație estetică dinspre ambianța de birt sau de alcov a personajelor caragialiene spre comicul absurd al prozelor lui Urmuz precum cel din „Pâlnia și Stamate” sau „Ismail și Turnavitu”. Căci, dacă epoca lui Caragiale, în datele sale strict temporale, a apus, caragialismul continuă să domine aspectele vieții noastre sociale, politice și literare „îmbracat în mantie urmuziană cu trena lungă a unui Auto-Kosmos infinit și inutil”(Nichita Danilov, „de la Caragiale la Hurmuz”, în România literară, nr.32 din 19 iulie, 2019).

În „Școala altfel” formalismul, care înăbușă orice urmă de creativitate în venele acestui concept ivit tocmai spre a deschide calea unui învățământ creativ, conduce, printr-o evoluție logică inversă, la absurdul macabru: după ce „în luna următoare elevii au recuperat orele de matematică pierdute din cauza unor sărbători legale, marți pe cele de fizică, miercuri pe cele de chimie”, vizita de joi la muzeu este o secvență de teatru savuroasă cu un comic de situație și de limbaj succulent inserată în „feedback-ul” hilar oferit de

(continuare în pag. 11)

compunerea lui Neluțu „cum am fost io la muzeu și ce-am văzut acolo”... „Poate data viitoare când vor merge la muzeu vor fi și ceva morți sau măcar răniți grav, așa că ei așteaptă cu mare interes altă perioadă a programului „Școala altfel...”

Moda securizării casei prin „implimentarea unui sistem de protecție antifurt și anti-vandalizare cu comandă prin voce” conduce la un dezastru când „Gligole Lămuleanu” întors de la o petrecere bine matolit își pronunță numele stălcit provocând reacția severă a sistemului enti-efracție finalizat cu arestarea lui și a însoțitoarei sale

În „Colierul” umorul subtil de suprafață maschează sub un surâs viperin un aberant tablou al manevrelor de spoliere și de crimă organizată ale așa zisei Autorității de Supraveghere Financiară, în fapt o organizație mafiotă de o cruzime, perfidie și cinism fără replică. Aici, ca și în alte schițe, șarja socială cu țintire directă spre realitățile actuale este năucitoare. Cititorul are sentimentul acut că aceste lucruri nu se petrec în 2025, așa cum avertizase naratorul, ci chiar în acest prezent bulversant. Sau, poate că el însuși s-a teleportat în acel viitor, cu o trimitere complice la avertismentul plasat de autor la începutul cărții, avertisment mustind de acea fină ironie cu care se savurează înțeleșurile și subînțeleșurile fiecărui cuvânt: „Literatura de anticipație este, în general vorbind, o simplă ficțiune. Uneori atât de bine gândită încât devine viitor.” Aceeași viziune hurmuziană a unui viitor dezumanizat, dominat de inteligența artificială și împins până la limitele halucinante ale destructurării oricărui sens existențial umanist se regăsește în „Viitorul de aur”. La Hârlău, în 3514, președintele Concernului Hârbotica World Corporation (de sesizat comicul de limbaj rezultat din asocierea localității insignifiante cu numele anglicizat), un android de ultimă generație, rezumă în limbajul standardizat al conducătorului economic istoricul întreprinderii și consecințele sale. „Umanitatea, în marea ei majoritate, era scoasă din circuitul economic, deci și din cel social și nu mai avea niciun drept să ia hotărâri, indiferent de domeniu: politic, de mediu, de securitate socială, etc... Devenind astfel inutilă, putea fi considerată o turmă, cu toate consecințele de rigoare!” (ibid.p.56)

În replică, nici prototipul uman nu este iertat: prin aplicarea planului de exterminare Exodul „se împlinea visul de aur al omenirii, descoperirea unor noi spații de jefuit”.

Savanții androizi, căutând cauzele degenerescenței umane pentru a fi evitate de noua civilizație, găsesc repede că acestea erau „trufia mărlănească, dorința neghioabă de îmbogățire fără limite de bun simț, ura tuturor indivizilor față de semenii lor, lăcomia, îmbuibarea și risipa, războaiele neconținute sau afixarea unui lux inutil” (ibid.p. 59).

De la caractere individuale, la prototipuri etnice inovația lingvistică și precizia definirii prin nume este la fel de neiertătoare la scriitorul Mihai Batog Bujeniță ca și la ilustrii săi predecesori I.L. Caragiale și Hurmuz.

Înălții demnitari adroizi ai MegaX, MochX, NaziX, RusX, CatoliX, ScamiX stau sub semnul aceleiași adecvări nume - caracter ca și confratii lor Tipătescu, Farfuridi, Brânzovenescu sau, și mai exact, sub semnul aceleiași atracții magnetice nume-destin ca și personajele hurmuziene Ismail, Turnavitu, Stamate, prinse în esența lor.

Deosebirea ține de distanța în timp, de schimbările sociale (inclusiv cele de limbă și limbaj), de prototipurile umane aflate în vizor, condiționate, fără doar și poate, de

epoca istorică în care trăiesc și care le conferă specific și culoare dincolo de tipologia lor universală. Fauna Miticilor caragialieni, cu limbajul lor neaoș, savuros, cules de pe stradă, din birturi sau piețe publice, cu exprimarea lor eliptică și jocul de mimică plin de subînțeleșuri, evoluează la Hurmuz spre absurdul unor indivizi cu fizionomii discrepante priviți de aproape, totuși logici în unitatea lor privită de la distanță, precum o pictură cubistă.

Diferența rezidă și din atitudinea critică a autorului, atitudine în care indulgența bonomă, comicul de factură moralistă, ironia acidă mergând până la ură, grotescul și absurdul se îmbină în proporții diferite și ia forme stilistice absolut originale pentru fiecare.

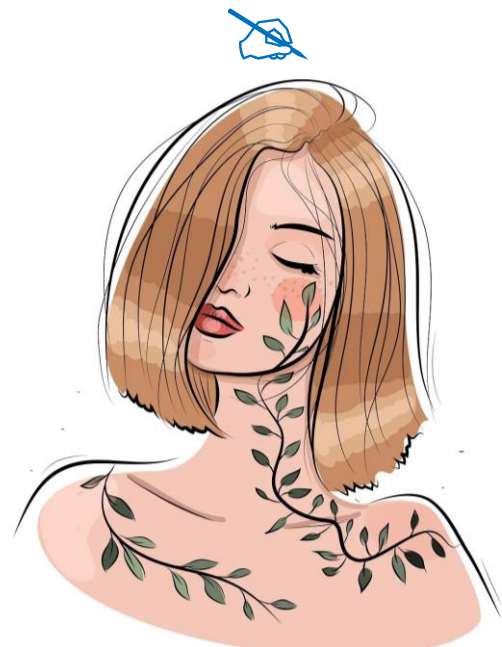
Caragiale, privindu-i cu ochii mijii de ironie pe miticii și moftangii săi, izbucnea înveninat: „fi urâsc, mă!”.

Despre Urmuz Sașa Pană scria: „Clocotul celor în mijlocul cărora trebuia să-și mestece viața, a profitorilor ale căror mâini mucegăite trebuia - cu o grimasa a sufletului - să strângă [...] le-a sublimat în scrâșnete, le-a proiectat pe reverul logic ca o cascadă văzută într-un tavan de oglinzi.”

Scriitorul Mihai Batog- Bujeniță își privește lumea creată cu detașare, savurându-i diversitatea „prostiei”, gustându-i inadvertențele, trăind din plin și împărtășind cititorului plăcerea estetică a acestui „bălci al deșertăciunilor”.

Aproape fiecare schiță își propulsează fauna de „proști” ai viitorului prin acele portrete atent schițate, în care se realizează un aliaj unic al comicului de situație, de caracter și de limbaj. Acesta din urmă este de fapt un corolar al tuturor, celorlalte; scheme frazeologice, stereotipii verbale, construcții populare, pronunții regionale, punctuația, suspansul lingvistic, termenii cu înțeles ambiguu, barbarismul, limbajul profesional, jargonul electoral, jargonul științific coabitează eliberând când zâmbetul tăios, când valul de râs descătușat.

Stilul, de o oralitate cultă încântătoare, cu întorsături subtile, cu pauze și accente de înțeles subțiri, măturisește un condei deplin stăpân pe arta persuasiunii inoculată - amestec de elixir și otravă – în cuvânt.

Lidia GROSU
(Rep. Moldova)

ATÂT CÂT NI SE PARE

Mă caut într-o ocrotire
De-atom, ce mi-ar reînvia
Spațiile-n care-am fost o știre
Că-ntr-un mister voi decola,
Cândva, din propriile convingeri
Că cel ce sunt ar fi demers –
Scris, ce-a păstrat vechile-atingeri
În universul ce n-a șters
Pecetea ce-a pierdut memorii,
Dar timpul nu și l-a trădat,
În el mai plâng sau râd victorii
Dintr-un tablou nedivulgat...

Din sute de experiențe
De m-aș desprinde, le-aș ceda
Noilor mele absolvențe
În drag de drag ce l-aș afla
Ocean de zări și suflu care
Încapă într-o teorie
C-am fi doar o călătorie
Și-n ea – atât cât ni se pare
Că ne-ar picta o veșnicie

PRIN EMINESCU, NEAMUL

Prin noi, o voce încă ne mai poartă
Spre porți de rai – prin clipa ce-o trăim,
Când ne-ar părea că nimeni ne desparte
De ce-am fost... și-am rămas... să nu murim...

"Suntem români și punctum!"... Eminescu
Își șterge colbul creștelor stelare
Și pulberea-i o-nsămânțează zare,
Pentru-a renaște-n tot suprafirescul.

Prin vase capilare străbătând,
Spre sechestrare-arhive-ale gândirii,
Destramă nori – întru discernământ –
Pentru-a sonoriza asaltul firii.

...Și ne mai mistuie împovărarea
Dramelor noi – în timp ce scrijelesc
Arsa, în glorie, urmă – seculara,
Când nu ne-auzim... Când vestejesc
Speranțele – în ocoliş de raze
Cu sinele în umbră-nșelătoare...
Când mai lovim în propria valoare
Din ura cu pretinse metastaze –
Adânci și incurabile-n subtextul
Aditerii unui profet în țara sa...

Dar viitorul, plin de Eminescu,
Ne strigă, din trecut – pentru-a salva

O națiune căreia i-i stea
Și i-i lumina din întreg cerescul.

POETUL S-A ZIDIT TRĂIRE-N SEMNE

A așteptării curge-o liturgie
Și mă pătrund de simfonia ei
Ce-a odihnit izvor de poezie
Cu numele de suflet în scânteii

Vegheat de zborul lui mereu spre-naltul
Luminii – ca mister și pastorat,
I-i fiecare vis mereu un altul
De-aceeași frumusețe întrupat...

...În ploi de flori, cuvântul elegant,
În secetă de spirit, se așterne
Această melodie ce discerne
Din sufletul curat, de diamant...

Poetul s-a zidit trăire-n semne...

PE VATRA CE DOINEȘTE-O DACIADĂ

Eu aș zori spre muntele-nalt,
Cu trupul sfârtecat de zeci de pietre
Dar mi-ar rămâne sufletul curat
Că-n rezidirea mea,-ntre mii de vetre,
Să fiu rostitul ei, din moși-strămoși,
Cuvânt,și port, și buciom ce ni-s roadă
Istoriei scrisă de inimoși
Pe vatra ce doinește-o daciadă.
Pe urmele-i, nicipând o demodare,
În adieri ce-mi mângâie un zbor,
Râvnesc suflarea revigoratoare
A erelor care nicipând nu mor
Căci, scrise-n mine, li-s moștenitor
Și-n rezidirea-mi le cinstesc valoarea...

DE FRUMUSEȚI, PĂSTORUL

Din casa Lui ieșirile-mi sunt – mii
Spre-o singură intrare – printre zori,
Ce nu ar presupune teorii
Cum să devii, de frumuseți, păstor.

Alegi să fii tentat de sesiuni
În cuceriri a tot ce-i relevantă
Cu o ereditară, din străbuni,
Nicipând înregistrată de instanță...
Licență... Sau... iubire de frumos?
...Un al sintagmelor năpăstuit,
Ești mergător pe spini... și, curajos,
De propriile răni îndrăgostit.

Nu, nu ești răsplătitul prin durere,
Nici prin apocaliptica fâșie...
Ele-ți sunt trecerea care te speră
Că vei rămâne file de moșie
Cu apă, aer, foc pe-acest pământ...
Cu vraja lor – prin pasul tău dotat...
...Cum să nu crezi în frumuseți de rând
Când cerul, tot, pe ele-nfășurat,
Sunt ochii Lui, care nicipând nu mint

(continuare în pag. 13)

(urmare din pag. 12)

Că ești păstor de frumuseți – ghidat
De El – cu-al uluirii înfinit...

TE SCRUI LA VII

Te scriu la vii și numele-ți ignor
De pe o cruce care te-a-nfiat
Și te visez un pur și simplu zbor
Spre vreun romantic spațiu - camarad
Uimirii, care și-a uitat menirea
De la-nălțimi ce nu ți-au reproșat
C-atrasă-a fost de vreo destăinuire,
Ce te-a uitat în ea, te-a captivat
Cu cele întâlnite ce ți-au fost,
În alte vieți, lăcașul tău cel sfânt...
Dar... cum rămâne cu al nostru rost
De frați, ce-au încheiat un legământ
Să-și ardă tinerețile în para
Maturității – până-n miez de stea
Și-n socoteli ce încă s-ar certa
Că ne-am urma-ntr-o clandestină țară?

...Mă pitulez în ocna unui gând
Că ce-i etern, nicicând poate muri...
Cred: printr-un semn, îmi vei adeveri
De-al tău făgaș, lipsit de ploi și vânt,
Neîntristat că te mai scriu la vii...

NĂPĂSTUIT DE-ABSENȚE, BASMUL

Pe filele de vânt transmit mesaje
Și-un loc în simfonia lor ocup
Pentr-un oftat din inimă, ce-l rup
Să-l întronez în lumea de peisaje.

Ca miez al părinteștor amiezi,
Un vis rănit îmi este – de culori,
Ce încă le mai redisciplinez
Să îmi păstreze scara de candori

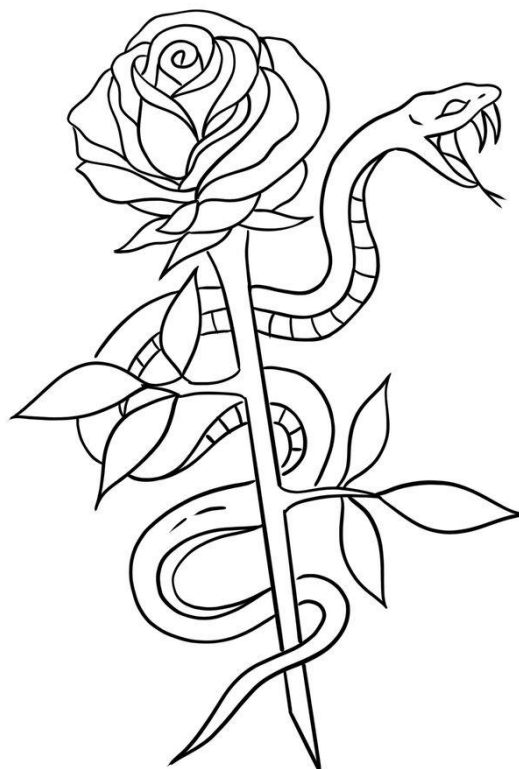
Pentru-a urca până în basmul mire
Năpăstuit de-absențe ce ne leagă
Pe unda dragului de noi, ce neagă,
Astăzi, acum, aici, – vreo rătăcire,,

Când încă ni-i ființa primăvară
Și-n ea copilăria-i împlinire
C-o lacrimă, prin alte bolți, pribeagă...

Arsenie AUGUSTIN

Dimineața-mi aud lumina
Tăcând în spatele suflului, chircindu-se
După ferestre.
Întind mâna să apuc umbrele lăsate
La dospit în colțul din stânga
Dar mi se usucă cerul peste aripi
Și-mi iese plumbul pe sub frunte.
N-am să mai scriu despre cenușa uitată
În încăperi cu tavane-oglină
Nici despre dureri învelite-n atingeri
Când seara se stinge privirea.

Cărămidă, lumină, cărămidă...
Așa trăiesc decupat și ascuns într-o oglindă
Ce știe că totul e o crustă de lumină.
Îmi plămădesc chipul
Din cioburi dospite, frumoase
Și mă privesc oblic, fără permisiune.
Am contur vechi
Abia desenat în grabă, expandat în culori.
Închid ochii, alung tristețile
Ce par să aibă memorie asemeni
Unui țipăt venit din afară.
Lumină, tăcere, lumină...

Mariana AL-SALEH

În anul Șarpelui de Lemn

Pentru Margareta...

Stă pe o bancă la marginea parcului. E o seară de toamnă și copacii au forme ciudate. Pe cerul închis trec nori grăbiți. Îl cuprinde frigul și are senzația că începe să se rotească împreună cu cerul pe care aleargă norii.

În suflet i se strecoară teama că o să se desprindă de bancă și o să zboare cu viteză amețitoare prin văzduh, ca acele obiecte luate pe sus de tornade. Dar n-o să fie așa, fiindcă nu e tornadă. O forță din norii aceia anulează gravitația și îl absoarbe. O să fie un zbor spre nicăieri. Fără întoarcere.

Se prinde cu mâinile amândouă de suportul metalic al băncii și pentru o clipă se simte una cu ea. Pornește vântul. Aerul rece îi pătrunde în plămâni și se dezmeticește. În jur nu e nimeni.

Nu ieșise din casă de mai multe zile, în speranța că o să avanseze romanul lui început de-atâta timp. Printre multele volume de versuri pe care le scrisese. Îl amânase de la un anotimp la altul. Zadarnic. Nu se legase nimic. Se uită la ibricul de cafea în care a rămas doar zațul. Si sticla de whisky e aproape goală.

Dacă s-ar duce acolo, în cămăruța cu ferestrele cât palma, și ea să treacă din nou pe drum, abia mergând prin zăpadă, fiindcă plugul curățase drumul de dimineață, însă ninsese iar, neîntrerupt. Zăpezile acelea care nu plecau câteva luni, dar nu-ți era frică de ele și nu-ți era frică nici de cer.

Să-mpartă cu ea cana de ceai și pe Esenin, acolo lângă soba veche. Numai că toate astea au rămas într-un alt veac și nu le mai poți găsi rostul. Nici măcar într-o carte. Cine să mai citească mâine o poveste în care tu erai tânăr și ea frumoasă, iar Esenin murea trist?

Dacă ar reuși să doarmă câteva ore, apoi, dimineața, să meargă din nou în parc, la lumina zilei.

*

Un oraș în care casele sunt vopsite în maro și albastru, iar la ferestre abia pâlpâie ici-colo câte o lumină.

Busturi umane supradimensionate, sculptate în piatră, străjuiesc pe trei laturi piața din centrul orașului. E noapte. Niciun bec aprins și nicio stea pe cer.

Singura lumină vine de la brațul imens, robotic, îmbrăcat într-o carcasă argintie cu dungi albastre, răsărit din pavaj.

Ființele de piatră privesc mâna ridicată spre cer, cu degete vii. Degetul arătător și degetul mare, unite ca și cum ar ține un creion invizibil, care desenează pe cerul întunecat câteva petale roz și le unește într-o floare de

cais, apoi altă floare, și altă floare, până-ncepe să se lumineze cerul.

Mâna continuă să deseneze și din flori se desprind ramuri maronii, apoi tulpina care coboară și intră pe fereastra deschisă a unui apartament de la etaj.

Statuile privesc fascinate. Mâna le-a spus povestea primăverii, de care abia își mai aduc aminte. Toate speră că va desena și câteva frunze, dar mâna se oprește.

În acest timp, în apartamentul de la etaj un bărbat scrie la biroul de lângă fereastră. Își privește degetele amorțite. Nu știe de când n-a mai ieșit. Stă acolo indecis între personaje, spații și întâmplări. Timpul nu mai are relevanță de când a devenit imprevizibil. Privește floarea din ghiveciul de lângă el. Are petalele ca niște palete roșii, translucide. Îi lipsesc frunzele. Lipsește verdele.

Deodată o tulpină subțire se strecoară pe fereastră ca un șarpe, trece pe lângă el și își face cuib în podea. Nimic nu-l mai miră. Se ridică de la birou și urmărește tulpina. Vede florile de cais înflorite pe cerul nopții și nu se poate abține să nu le admire. Chiar dacă nici pe ramurile lui nu sunt frunze. Florile sunt minunate. Se apleacă peste fereastră și simte mirosul proaspăt, de primăvară. I se pare ireal. Creatorul de-afară iar i-a luat-o înainte. El n-are blocaje de inspirație.

Privește brațul înalt cu un sentiment care nu-l onorează. Mâna și-a strâns degetele pentru somn. Se întoarce, împinge laptopul și încearcă să-și pună ordine în gânduri. Își lasă capul pe birou și închide ochii. Imagini apărute din neant se învârtesc în jurul lui. O căsuță cu zăpada până la ferestre, chipul unei bătrâne cu basma neagră la geam și o femeie tânără mergând prin zăpadă. Pe fața ei se citește bucurie. Apoi zăpada se topește miraculos, iar pe ramurile caisului de la fereastră cresc frunze verzi, subțiri și muguri roz. El zâmbește în somn.

Sus, la capătul brațului, mâna se simte singură. Acum e o mână făcută pumn, iar un privitor, indiferent din ce direcție, ar putea interpreta că sugerează o amenințare. Dar nu e așa. Nici măcar revoltă. Revolta s-a încheiat demult. E doar dorința degetelor de a fi împreună, de a-și simți căldura. Și mâna adoarme visând să fie din nou a cuiva, să prindă pensula cu degetele și să simtă mirosul de vopsea pe pânză.

*

O femeie tânără doarme pe canapea și el o privește. Pare că a adormit și portretul neterminat pe pânza de pe șevalet. Nu și-a dat seama când s-a făcut întuneric în cameră. Stă în fotoliu și o privește cum doarme cu obrazul sprijinit de brațul canapelei, pe cuvertura galbenă, plușată.

Umărul dezgolit, breteaua roz-bej, mâna dreaptă adusă la gât, vălul de umbră de pe față prin care transpar pleoapele albastrii, linia subțire a sprâncenelor și carminul estompat al buzelor.

Părul negru se dizolvă în întunericul din cameră. Dar în întunericul de pe pânză el zdrobise în colțul din stânga un cristal de Lapis lazuli și-acum studia efectul. Reușise s-o elibereze din închisoarea tabloului proiectând-o în noaptea de-afară, de unde venise.

(continuare în pag. 15)

Roland Florin VOINESCU

Turistul nervos

O privește și rememorează ultimele ore.
E sfârșit de ianuarie. A început anul Șarpelui de Lemn. Se terminase petrecerea de la restaurantul chinezesc. El se-ntoarcea spre casă de la o altă petrecere. Seara, un prieten, poet, își lansase ultimul volum de versuri la o librărie importantă din oraș, iar după eveniment se retrăseseră toți în studioul încăpător al unui alt prieten din grupul lor.

N-a fost greu s-o observe pe strada pustie. Avea o haină de blană sintetică, aproape de nuanța untului, pe care o purta deschisă, deși era destul de frig afară, iar un capăt al eșarfei galbene, cu franjuri, îi atârna pe jos. Părul negru, într-o dezordine voită pe umeri. Părea într-o lume a ei care n-avea legătură cu strada pe care mergea întâmplător la ora aceea. Și mersul era în ton cu înfățișarea. Făcea pași ritmați, uneori împleticiți, în stânga și-n dreapta, ca-ntr-un dans numai de ea știut. Când au ajuns față în față zâmbea. Lui, universului, nu se știe.

A întrebat-o dacă vrea să-i fie model și i-a răspuns fără nicio ezitare: - Da! De ce nu?!

După ce-și dăduse jos haina, pantofii și eșarfa, întrebuse dacă poate să se așeze într-o poziție care să-i permită să se odihnească puțin. El îi arătase canapeaua. Fața ei devenise dintr-odată foarte obosită. Se-ntinsese și adormise imediat.

O pictase adormită și-acum o privea întrebându-se cum o să fie când o să se trezească. Dacă o să-i placă tabloul. Poate o să-l vrea.

În primul rând ar putea să-i ofere o cafea și s-o întrebe ceva legat de restaurantul chinezesc, ca să inițieze conversația.

*

Pe cerul în tonuri de gri și alburii plutește o meduză minusculă, transparentă. E Turritopsis dohrnii. Mâna se trezește. Se simte ca și cum ar avea un ocean deasupra. O copleșesc amintiri aproape palpabile, trezite din străfundurile memoriei. Odată cu ele, tristețea. I se face dor de femeia pe care a pictat-o într-o noapte din anul Șarpelui de Lemn.

Statuile de piatră încă dorm. Doarme și scriitorul din blocul vecin, vegheat de caisul care și-a făcut cuib în casa lui. Cine știe? Poate o să-i aducă inspirația.

Își întoarce privirile spre cer. Între tentaculele meduzei vede o floare de cais. Povestea primăverii, pe care le-a spus-o seara trecută statuilor.

Urmărind mișcările grațioase ale straniei creaturi își dă seama că povestea sa tocmai și-a câștigat nemurirea și nu-i mai pasă dacă brațul metalic o să se transforme într-o grămadă de fiare ruginite într-o zi din cine știe care veac, iar ea o să-și dea sufletul deasupra lor.

În biroul unei agenții de voiaj intră un turist ars de soare. Deși era foarte nervos, din cauza arsurii pielii se mișca încet, cu mare grijă. Intră tiptil, dar trănțește ușa de perete, după care se împiedică de mocheta roasă de pe podeaua biroului agenției. În cădere se agață de lucrurile de pe biroul din față, împrăștiind pe jos tot ce întâlnește în cale. Începe să se vaite și se ridică cu mare grijă.

Din încăperea din spate se aude un glas de femeie:

- Închide, băi țopârlane, ușa că avem aer condiționat!

- Ai, lasă-mă, și ce dacă aveți! răspunde turistul în timp ce se ridică anevoie de pe podea.

- Păi, intră canicula, băi!

Turistul se uită în jur, după care răspunde uimit:

- Care caniculă, că-s singur, doar eu am intrat.

- Băi, țopârlane, ș-așa e cald, nu mă mai enerva, auzi!

Cu mișcări lente turistul se plimbă prin birou, răspunde cu voce gătuită:

- Auzi, cocoană, da' unde ești?!

- Ce te interesează! vine răspunsul insolent.

- Păi, am venit, deși m-a ars soarele de m-a rupt, sunt fript tot, da' am venit că nu mai pot.

Angajata agenției de turism apare din încăperea din spa-te. Când îl vede pe turistul bronzat la maxim, rămâne uimită. Cel vizat se uită și el mirat. Angajata se lasă încet pe scaun, turistul se așează și el la fel de încet pe scaunul din fața biroului. Câteva momente este liniște. După ce își mai adună gândurile, angajata agenției întreabă șovăitor.

- Dom'le, te-ai ars?!

- Păi, da, mai întrebă...

- Auzi, da' dumneata ți-ai luat un sejur la mare ceva mai scump, așa.

- Păi, da! Da' de ce întrebă?

- Păi, văd că ai vrut să te bronzezi de toți banii.

- Aha, păi, tocmai d-asta am venit.

- Adică?!

- Cucoană, am venit să reclam.

- Dom'le, cum te-am văzut, te-am citit.

- Adică?!

- Adică, cum te-am văzut, mi-am zis, ăsta-i reclamagiu.

- Cucoană, deci, cum singură ai spus, eu după ce am muncit din greu să strâng un ban, mi-am luat și eu ca omu' un sejur la mare. De fapt am vrut să-mi iau un sejur la mare... mare depărtare de casă, dar cum atâția bani am avut, am ajuns aici.

- Așa, și care-i problema?

- După cum se vede m-a ars soarele, așa ca am venit să reclam.

- Ce, că n-am înțeles nimic?

- Să reclam că m-a ars soarele.

(continuare în pag. 53)

Petre RĂU

Sunt unu - adică totul

Sunt unu - adică totul
 și nu vă sugerez din ce parte să mă
 (re)considerați
 n-am vreun început
 și totuși sunt mereu primul dar
 și cel de pe urmă care vine la urmă și
 tot ce-i cuprins între mine
 și tine
 e doar o respirație a
 nimicului care se joacă permanent cu sinele
 lumea ar zice să nu se termină niciodată
 dar lumea nu știe că nu sunt decât începutul
 care-și uită sfârșitul
 à propos nu pot fi împărțit
 decât în iluzii
 sunt unu când gândiți că sunteți doi
 sunt totul când vă credeți doar părți
 sunt dincolo de margini
 și totuși sunt în voi
 toți
 deasupra și dedesubtul vostru
 când tăceți cu adevărat și
 nu-mi puneți semne pe frunte
 nu-mi dați forma vreunei cifre -
 sunt Unu, nu o sumă
 ci o ființă întreagă
 care nu are nevoie să fie adunată
 mă aflu în spatele cuvintelor
 și în fața fiecărui timp
 sunt centrul
 care nu are nevoie de cerc
 și totuși
 sunt acolo
 unde nu m-ați căutat niciodată
 fiindcă n-ați știut
 că și căutarea
 a început cu mine

Nașterea lui Doi

(meditație despre sciziune)

Unu
 a fost un fel de liniște
 ce nu cunoștea întoarcerea
 un punct orb
 fără umbră
 fără ecou
 fără vreo margine
 în afară de sinele său sferic
 etern și neîmpărțit.

Unu
 nu știa că e singur

lipsit de cuvânt
 de alfabet
 ca o inimă fără bătaie
 un Dumnezeu
 care s-a temut să-și rosteasca numele
 în clipa aceea fără de clipă însă
 un fior i-a traversat esența -
 ca un gând care-și imaginează
 imposibilul
 și atunci a ieșit la lumină Doi
 nu ca o sumă
 ci ca o ruptură
 ca o coastă smulsă din liniștea dintâi
 ca o oglindă care s-a rușinat
 de propria-i oglindire

Doi
 a fost primul strigăt
 prima vină
 prima întrebare
 Unu s-a uitat la Doi
 cu mirare
 cu milă
 cu disperare
 iar Doi s-a uitat la Unu
 cu dor
 cu revoltă
 cu o sete de înapoi
 care nu s-a mai stins niciodată și
 de atunci
 întreg universul
 nu a mai fost altceva
 decât ecoul acestei clipe - adică
 o înmulțire tragică
 a nevoii de celălalt
 Doi înseamnă distanță
 Doi înseamnă început
 Doi înseamnă sfârșit
 Din cauza lui
 nimeni
 niciodată
 nu mai are curajul să
 se mai întoarcă
 la Unu

Nouă degete

V-ați întrebat vreodată cum ar fi fost
 dacă am fi avut doar nouă degete la
 cele două mâini?
 Mi-am pus această întrebare
 într-o noapte
 când una din mâinile mele
 n-a vrut să adoarmă odată cu mine.

Era mâna cu care scriam un poem
 cea cu care atingeam obrazul amintirii
 care număra tăcerile în loc de cuvinte.

Dacă aș fi avut doar nouă degete
 mi-ar fi lipsit ceva din
 gestul îmbrățișării
 din rotunjimea unui cerc făcut din palme
 dintr-un aplauz complet

(continuare în pag. 17)

(urmare din pag. 16)

sau din zborul imaginar al unui porumbel desenat.

Poate că m-aș fi obișnuit
să număr altfel stelele
poate că pianul ar fi sunat
mai stângaci în Re minor
iar dragostea -
da dragostea
s-ar fi petrecut cu o atingere mai puțin.

Sau poate că
în absența celui de-al zecelea deget
aș fi învățat să dăruiesc
mai mult
cu celelalte nouă.

Cel dintâi

Am tot crezut că unu e palpabil
că-l pot privi
că pot pune mâna pe el
învățătorul îmi și explicase că deja
l-am atins chiar credea că l-am atins
cu un singur deget și culmea
nu o singură dată
încă de pe vremea când foloseam abacul
sau când l-am scris cu creta albă pe tablă
un pic mai rotund decât îl făceau ceilalți
un pic mai nu știu cum că și azi îmi pare
că nu-i trag îndeajuns căciulița
că nu-mi iese drept așa cum este știut
am tot crezut
în toate legendele înșirate despre el
prin cărți de-a valma venind înspre mine
inclusiv pe cale orală
aveam prieteni care tot încercau să mă convingă
mereu să mă convingă
de toate cele
până când un universitar mi-a răs într-o zi pe
sub mustață
să-mi poată spune cu insolență
că unu nu există de fapt
că dacă ar fi și
doi ar fi și trei și toate celelalte
pe unu dac-ar fi l-am putea păstra undeva
la încheietura mâinii sau
în fundul buzunarului
sau în caietul de probleme
într-un penar cumva
sau în vârful peniței
l-am putea aplica simplu
ca pe o pecete
l-am reproduce ca pe un gând
și l-am putea țintui ca inel pe
degetul potrivit
sau
ca semn de carte
ca pe o poveste sălășluită dintotdeauna în noi

Așa am tot continuat
să am viziuni ample despre unu
în încăpățânarea mea ascunsă care
m-a caracterizat dintotdeauna

Doi nu există

(deși expus la mare vedere nimeni
nu l-a văzut vreodată pe Doi înaintea lui Unu)

Fie deci ecoul unui gând împărțit
un tu dintr-un eu nedefinit
o umbră de strângere-n palme
a ceva ce n-a fost încă ireductibil

Doi nu există -
e o invenție a singurătății
care se minte pe sine
că s-ar putea clona în afecțiune

Unu se întinde
în oglinda unei dorințe
se rupe-n iluzii paralele pe care
când le aduni rămâne tot el

Doi nu există
înainte să existe atingerea -
tot ce pare pereche
nu e decât
Unu
cu inima deschisă spre dublu

și chiar dacă mergem alături
în vis sau în carne
nu suntem niciodată Doi -
ci doar o singură tăcere
care s-a gândit
să pășească precum
două paie
în același foc

Ritmuri numerice

Am cântat multă vreme pe
subtile note matematice
și am adormit adesea în mantia
aspră de domn al gândurilor numerice

numai noaptea cântam căci
zilele nu-mi erau libere
în niciun fel
alb noduros stângaci și puțin lat îmi
era gândul
în acele momente
ca un fel de presimțire înfrigurată îmi patina
ideea în zbaterea ei tainică
uneori însă mă lepădam de ea căci
singură se desprindea ca o frunză îngălbenită
și cădea precum sudoarea nervilor
rătăcindu-se pentru totdeauna în
albia încăpătoare a veșniciei.

Ana OPRAN

Dialog cu poezia în Orașul Luminilor

Parisul ne-a întâmpinat cu neasemuită sa căldură și eleganță, cu eferescența vieții cotidiene, dar și cu magia serilor sale inundate de lumini explozive. Notre-Dame, recent refăcută, strălucea în toată splendoarea sa oferind unui fluviu de vizitatori un moment sublim de rugă și cânt de recunoștință. În ultimele raze ale apusului o croazieră pe Sena nu mai era doar o simplă plutire pe ape ci devenea o împărtășire cu spiritul francez din adânc: Jardin des Plantes, Louvre, La Tour Eiffel, Pont Alexandre, le Grand et le Petit Palais, Place de la Concorde, Musee d'Orsay...

ERam patru reprezentate ale poeziei românești actuale, chiar în inima Poeziei lumii: Doina Guriță, Ana Opran, Violeta Andrei Stoicescu, Mirela Coheci. Patru voci distincte, fiecare dintr-un alt colț al României. Fiecare, împătimită de curgerea miraculoasă a limbii românești în cadențele versului sau în esența metafizică a versului alb. Niște inimi, acolo, pulsând de emoție, pe Champs Elysée! Eram invitate la cel de-al IV-lea Festival de poezie, „La Tour Poétique”, organizat de Asociația Apulivre. Aici, în orașul în care mai rezonază încă pașii lui V. Hugo, Beaudelaire, Malarme!... Acești „monștri sacri” ai poeziei universale! Iar noi? Niște modești, dar mândri mesageri ai unei limbi poetice de o rară frumusețe și bogăție, pe care, nu știu prin ce miracol, Dumnezeu ne-a dăruit-o...

Dar ce este de fapt „Apulivre” și minunatul său Festival de poezie?

De la președintele său Hacene Lefki și de la neobositul secretar general Amar Benhamouche, aflu că asociația, fondată în 2021, s-a investit cu pasiune și hotărâre în diverse activități și proiecte de viitor promițătoare: promovarea francofoniei, întâlniri- dezbateri și lansarea unui Festival de poezie, poartă deschisă spre comunicare prin artă între diverse etnii și naționalități. Cele patru ediții ale Festivalului de poezie „La tour Poétique” organizat de către Asociația „Apulivre” au fost ocazii de aur de întâlnire între inimi minunate și condeie frumoase. Ele ne-au permis să conjugăm Verbul cu iubire, să închinăm o odă Toleranței. (Amar Benhamouche, secretar general al Asociației).

O rapidă trecere în revistă a fiecărei ediții dezvăluie faptul că, organizate la „Maison de la vie Associative et Citoyenne” du XVe arrondissement de Paris, fiecare a fost închinat unei personalități poetice franceze și străine.

Astfel că ediția din 22-24 septembrie 2022 a fost un omagiu adus poetului francez Sylvain MARICHAL și poetului kabilyan Ahmed LAHLOU. Un program variat de recitări de poezie, conferințe și expoziții a tinut trează interesul celor prezenti și a propulsat pe diverse meleaguri aura de magie creației artistice odată cu idealul de pace și armonie între oameni.

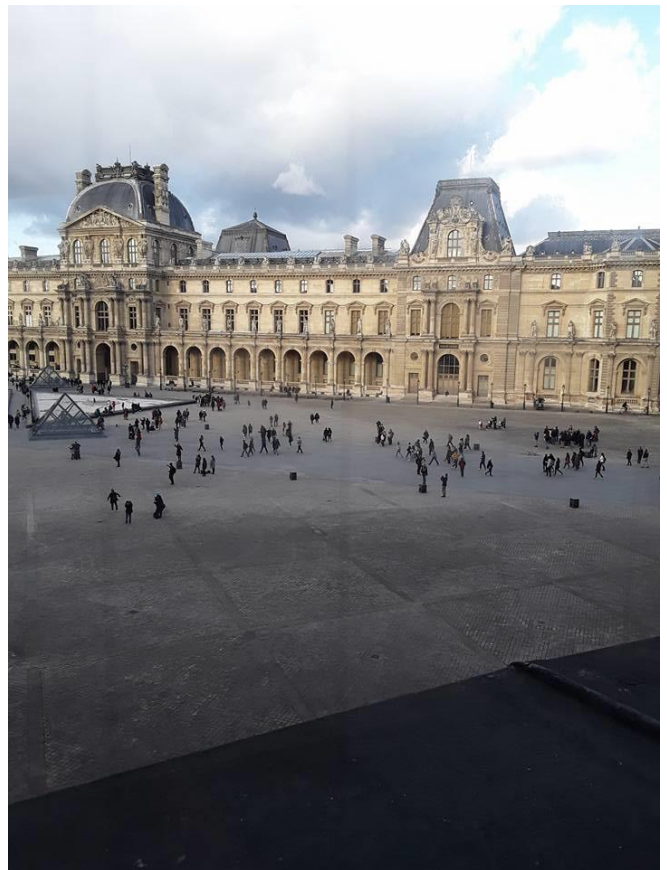
Ediția a II-a (29 iunie-1 iulie 2023), la care au participat 60 de poeți de pe toate meridianele lumii, a fost închinată cilianului Nicanor Parra și kabilyanului Mohia.

A treia ediție a avut un aer special. Desfășurată la câteva zile după Jocurile Olimpice din Paris (13-15 iunie 2024), ea a adus un omagiu unui poet de pe fiecare continent: Matoub Lounes (Africa), Victor Hugo (Europa), Akiko Yosano (Asia), Phillis Wheatley (America) și Ood-

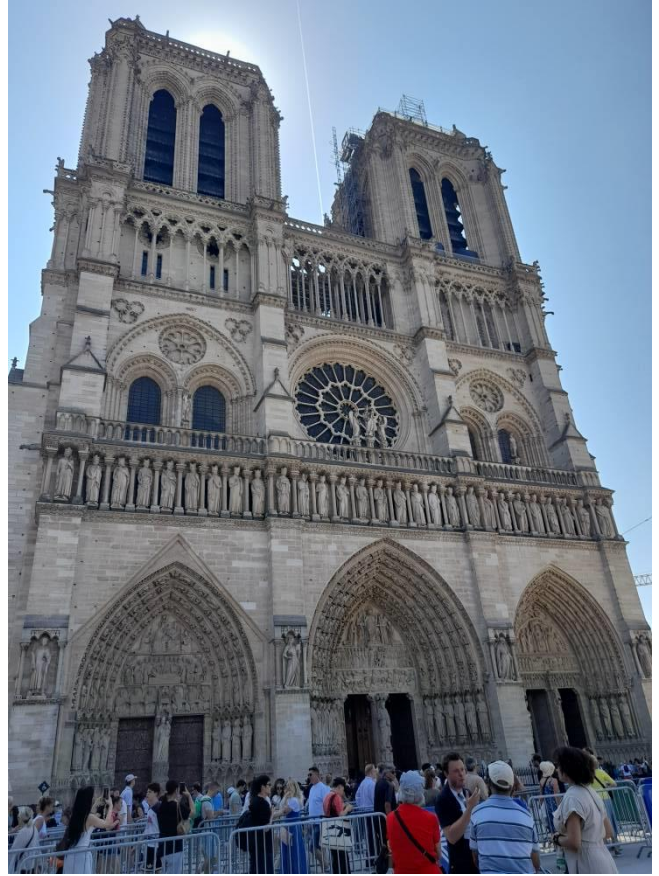
gerro Noonucal (Oceania). Particularitatea acestei ediții a fost publicarea unui volum colectiv: „Poésie: luttes et combats”, coordonată de Amar BENHAMOUCHE, prefațată Rachida Belkacem, poet franco-marocan. Peste 150 de participanți- poeți, case de editie, vizitatori- au făcut să crească interesul mediatic pentru acest festival.

A patra ediție (12-15 iunie 2025) s-a remarcat prin publicarea antologiei „Les poètes ne meurent en exil”, reunind autori din lumea întreagă, coordonată fiind de Amar Benhamouche și prefațată de Arwa Ben Dia.

Pentru prima dată au participat acum 4 poeți români, care au citit din poeziile lor, în limba franceză, în limba spaniolă, și chiar în limba română. S-au legat prietenii, s-au împărtășit idealuri, s-au creat premise ale unor noi contacte menite să îmbogățească spiritual. Am trăit momente înălțătoare de comunicare umană sub auspiciile poeziei, teatrului, muzicii!

(continuare în pag. 19)

Ignatie GRECU**Inima-mi tresaltă**de *William Wordsworth* (1770-1850)

Inima-mi tresaltă când contemplan

Curcubeul pe cer:

La fel pe când eram copil;

Și acum tot la fel;

Așa să fie și când voi îmbătrâni,

De nu, să mor!

Vântulde *Christina G. Rossetti*

Cine a văzut vântul?

Nici eu, nici tu;

Dar când frunzele atârnă-n tremur

Vântu-și trece degetele prin ele.

Cine a văzut vântul?

Nici tu, nici eu;

Dar când pomii cu toții se-acleacă

Vântul le mângâie creștetul.

Pătrunzătoare stele clipeceaude *P. B. Shelley* (1792-1822)

Pătrunzătoare stele clipeceau pe cer

Iar luna clipea blând răsărind printre ele,

Draga mea!

Ghitara ta mică murmura și stingher

Suna zvonul ei până când

Cu glasul tău se-mpletea.

Așa cum splendoarea lunii, moale și fină,

Peste slaba lumină rece, stelară,

Se cerne,

Vocea ta blândă și lină

Tot cerul cald al inimii pe strunele de gitară

Așterne.

Deși sunetul grabnic îmbată

Cântă-mi cu vocea ta caldă

Și-nvie struna

Altei lumi demult depărtată

Unde iubirea și luna în gravă armonie

Sunt una.

Cântecde *P. B. Shelley* (1792-1822)

O pasăre văduvă stătea jelindu-și iubirea

Pe-o creangă plină de ger,

Rece vântul se furișea pe deasupra

Pârâiașului bocnă și el.

Nici urmă de frunză în pădurea goală de tot,
Pe câmp nici măcar o floare,
În aer nicio mișcare
Afară de cântecul roții de moară.

După-amiezele de toamnăde *Jules Laforgue* (1860-1887)

Oh, după-amiezele solitare de toamnă!
Ninge ca niciodată. Se tușește. Nimeni nu-i.
În vecini un pian cântă mai mult monoton;
Și visând la trecutul binecuvântat, îl ațâță.

Ce tristă-i viața! Asemeni și a mea soartă!
Singur fără iubire, fără glorie! Și o teamă de moarte!

Și-o frică de viață! Mai sunt eu la fel de tare?
Aș vrea să fiu copil, s-o am încă pe mama.

Da, cea care-i o biată iubită, idol,
Cea care întruna consimte și ne mângâie!...
O, Mamă! Mamă! Cât de departe-s de tine toți.

Așezându-mi dureros fruntea pe genunchi
Am rămas așa fără a mai spune ceva
Și lacrimi vărsând dulce-ntruna până-n seară.

Mesteacănulde *Serghei Esenin* (1895-1925)

Mesteacănul alb

De sub fereastra mea

S-a acoperit cu nea

Ca de argint.

Pe ramurile pufoase

Încoronate de zăpadă

S-au desfăcut ciorchinii

În ciucuri albi.

Și stă mesteracănul

În liniștea somnoroasă.

Și arde zăpada

În văpaie de aur.

Dar leneșă zarea

Făcând un ocol,

Presară pe ramuri

Din nou argint.

O fatăde *Ezra Pound* (1885-1972)

Copacul îmi intrase în mâini,

Seva îmi urcase în brațe,

Creștea prin pieptul meu

În jos,

Mă umplusem de ramuri ca niște brațe.

Tu ești acest pom

Și mușchiul

Și toporașii cu creștetu-n boare

O copilă – atât de înaltă ești;

Și toate acestea par lumii nebunie.

Într-o stație de metroude *Ezra Pound* (1885-1972)

Ivirea acestor chipuri în mulțime

Petale pe-o umedă creangă neagră.

(continuare în pag. 21)

Steaua mea

de R. Browning (1812-1889)

Tot ce știi
 Despre o anume stea
 E că-și trimite lumina
 (precum un pește prins în undiță)
 Acum bătând în roșu
 Acum în albastru,
 Până să-mi spună prietenii
 Că ar fi zărit-o, pe ea,
 Steaua mea ce bătea în roșu și albastru
 Atunci ea s-a oprit ca o pasăre, ca o floare.
 Ei n-au decât să-și mângâie ochii cu Saturn,
 Ce importanță are pentru mine dacă astrul lor
 este o lume?
 A mea și-a deschis sufletul mie. De aceea o iubesc.

Requiescat

de Oscar Wilde (1856-1900)

I-aproape, pășește mai lin...
 Ea e sub nea, sau
 Ușor, căci aude cum vin
 Florile când dau.

Tot păru-i de aur, cel viu
 S-a întunecat..
 Ea blondă, așa timpuriu
 Cum a plecat?

Albă, de crin și curată,
 Nici nu știa
 De-abia că-i o fată,
 Ce dulce creștea!

Sânii: negre lespezi îi strâng,
 Grele și reci.
 O caut întruna și plâng
 Ea doarme în veci.

Pace!...N-aude nici
 O boare de vânt.
 Viața mea toată-i aici.
 Așterneți pământ!

Stele, cântece, chipuri

de Carl Sandburg (1878-1967)

Adună stele dacă dorești asta.
 Adună cântece și le ascunde bine.
 Chipuri de oameni adună
 Pentru a le păstra ani și ani.
 Și apoi...
 Desfă-ți brațele și lasă-le să plece
 luându-și rămas bun de la tine.
 Lasă stelele și cântecele să zboare.
 Chipurile și anii să plece în drumul
 Desfă-ți brațele și i-ați rămas bun
 de la ele.

Pâcla

de Carl Sandburg (1878 – 1967)

Cu lăbuțe de piscică
 Se-apropie pâcla.

Se-așează privind
 Peste port și oraș
 Pe tăcutele labe dinapoi
 Și pleacă, apoi, mai departe.

Lui Taliarh (Ode I, 9)(Ad Taliarchum)
Din Horațiu (65-8 î.Ch.)

Vezi cum stă Soracte albit de nea
 Cu păduri greoaie sub povară
 Și cum apele au început să stea
 De-atâta ger din cale-afară.

Risipește frigul aruncând din plin
 Vreascurile pe foc ce-au mai rămas.
 Și toarnă iar trandafirul vin,
 O, Taliarhe din Sabinul vas.

Lasă restul zeilor ce pe mare
 Domolit-au vânturi dintr-odată.
 Nici bătrânii ulmi s-au chiparoșii
 Nu mai dau în preajmă să mai bată.

Ce va fi azi -măine fugi de-a cerceta
 Și câștig privește ziua de la zei.
 Nu disprețui în tinereșea ta
 Dragostea cea dulce, jocurile ei.

Câtă vremea bătrânețea-i în depărtare
 Sub murmurul nopții la ora dată
 Acum și câmpul și șoaptele ușoare,
 Piețele, ascultă-le și cată.

E vremea acum a râsului zglobiu
 Al fetei tănuite apropiat,
 Al brațului și-al inelului argintiu
 Apărându-se cu degetul înverșunat.

Petre RĂU

Gloria de carton a lui Conu' Fane

Conu' Fane, sau Fane Dănilă, cum îl știa lumea bună, nu era un om care să se fi născut cu pana în mână. O viață întreagă, până-n pragul pensiei, fusese un biet profesor al unui liceu obscur în provincialul oraș în care locuia, profesoraș șters, o rotiță insesizabilă într-un angrenaj educațional prăfuit. Nimeni nu l-ar fi bănuț de vreo scânteie artistică. Însă, odată cu tăierea panglicii din poarta nemiloasă a pensionării, s-a petrecut o metamorfoză. Un soi de alchimie inversă, prin care plictiseala cronică s-a preschimbat, în mintea lui Conu' Fane, în geniu pur literar.

A început, timid, cu niște versuri despre cucul din salcâm (chiar avea un salcâm în fața blocului său, ale cărui crengi se răsfirau până-n fereastra sa de la etajul trei) și despre ploaia mărunță. Apoi, ca o ciupercă după ploaie, a bubuit. În doar câțiva ani, peste treizeci de volume de poezie i-au părăsit pragul sertișului său abia ocupat, luând drumul tipografiei locale. Conu' Fane nu scria, el *vomita* versuri, cu o frenezie uluitoare, cu o grabă aproape disperată de a-și recupera timpul pierdut. Fiecare volum era o nouă mărturie a "talentului" său descoperit târziu, o coroană de lauri auto-impusă.

Infatuarea sa era monumentală, un turn Babel construit din ego și versuri modeste. Se credea vioara întâi a literaturii, cel puțin la nivel județean. Privirea îi era mereu arogantă, de parcă toți ceilalți erau niște pigmei intelectuali, niște amatori rătăciți pe cărarea sacră a poeziei. Nu rata nicio ocazie să-și etaleze superioritatea, reușind, invariabil, să-i nerveze și să-i supere pe toți cei din jur. Era maestrul suprem al săgeților verbale, al persiflării elegante, al complimentelor otrăvite, care, în loc să ridice, subliniau mereu propria sa măreție.

Desigur, Conu' Fane nu era singur pe acest pedestal imaginar. Avea alături o mică ceată de "chibiți" autopromovați, un soi de cor antic format din pensionari la fel de plictisiți și, poate, la fel de ambițioși în taină. Aceștia îi țineau isonul, îl aplaudau furtunos la fiecare rând mai "răsărit", se prefăceau că-i înțeleg profunzimea și că-i admiră "viziunea". Erau complicită perfectă la mascarada sa literară.

Din păcate pentru gloria auto-proclamată a lui Conu' Fane, poezia sa nu reușise să treacă niciodată granițele județului. Niciun critic literar important, niciun scriitor cu adevărat recunoscut nu se oprise asupra vreunui vers, asupra vreunui volum. Cărțile sale zăceau prăfuite pe rafturile bibliotecilor locale, iar librăriile din capitală nici măcar nu auziseră de "Mierla surâzătoare" sau "Odă cucului din salcâm". Dar asta nu-l descuraja pe Conu' Fane. Ba din contră, îi confirma, în mintea sa, că era prea avangardist, prea profund pentru masa largă.

Aici intervenea însă "arma secretă" a lui Conu' Fane: un minuscul post de radio local, deținut, nu se știe cum, în mod absolut abuziv și illogic. Era un post fantomă, fără o licență clară, fără un public numeros, dar care funcționa ca un microfon deschis pentru megalomania poetului pensionar. Acolo, Conu' Fane domnea ca un monarh absolut. Invita pe cine voia el – de obicei pe "chibiți" săi - pentru a băfii în voie vreo carte recent apărută (dar nu a sa, evident!), pentru a persifla cu o mânie proletară

pe toți cei care, în viziunea sa, îi erau împotriva. Emisiunile sale erau un amestec toxic de laudă de sine, denigrare și o auto-victimizare jalnică. Orice voce critică era catalogată drept invidie, ignoranță sau, mai rău, o conspirație la adresa "adevăratului talent".

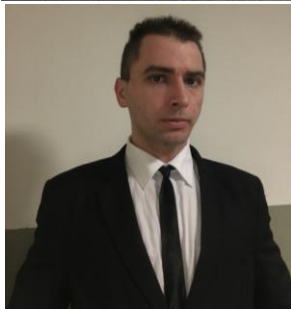
Pe undele eterului local, Conu' Fane își etala toate frustrările, toate resentimentele acumulate într-o viață de anonim. Se transforma într-un judecător implacabil, un inchișitor al literaturii, aruncând anateme asupra celor care nu se închinau la altarul său poetic. Ironia era că, deși abuziv, acest mic radio îi dădea o putere, o voce, pe care nu o obținuse niciodată prin scris. Era o demonstrație tristă a faptului că, uneori, microfonul și prezența online pot oferi o platformă pentru aroganța și infatuarea care, altfel, ar rămâne îngropate în anonim.

Conu' Fane trăia într-o bulă, o bulă a gloriei de carton, alimentată de propria-i aroganță și de aplauzele mărunțului său public. În afara acestei bule, poezia sa era doar un ecou slab, o șoaptă pierdută în zgomotul lumii. Dar pentru el, acolo, în studioul improvizat, înconjurat de "chibiții" săi, era nemuritor, era "only" vioara întâi. Și, poate, pentru el, asta era tot ce conta.

* Desen: Spear_3873

(din volumul de eseuri în pregătire «Mic tratat despre lucruri mari»)

Cosmin POPA

Lacul din grădina parfumată

Jurnal, Persia 30 mai 66 î.hr.

Mă dureau picioarele de la mers prin roci roșii, soarele ardea ca o torță cu ulei de catacombă, cataramele de la sandale aproape că ieșeau pe afară, și fruntea îmi era plină de picături de sudoare, iar ochii mei întunecați de prea mult studiu priveau în depărtare orașul persan al marelui rege care a domnit un an de zile până la spânzurare – turnurile din exterior erau imense, din cărămidă roșie, geamurile erau din sticlă pictată, un miros acru de frunze venea spre pădure – iar apoi fusese reconstruit din temelii cu sclavi aduși din insulele verzi ascunse de vechii lei cu aripi ce sfârtecau cadavre și schelete. O poartă imensă din cărămizi ca un con de geometrie ieșea în afară, și era împrejmuită de copaci verzi, cu miros dulce, dar avea ceva repulsiv, cu cât priveam mai atent, cu atât greața creștea în intensitate, și trebuia să scot ploșca cu apă, să sorb ceai verde cu bucăți de zahăr luat dintr-un trib de barbari. După ce am ieșit din nisip am intrat pe un pământ de roci bătătorite, șlefuite aproape de perfecțiune arhitecturală, estetică, ce prindea culoare cu cât înaintam mai mult, iar deasupra orașului apărea o lună misterioasă, nemaivăzută nicăieri în lumea știută, plină și seacă, și casele erau luminate, și deasupra treceau valuri de ciori, și răgete de lei cu aripi veneau din depărtarea orașului, unde se află cele mai ascunse biblioteci, universități, centre medicale și taverna cu obiecte de artă și de meșteșug. Înaintam ușor și simțeam nisipul roșu cum îmi intră în sandale, iar umbra unui turn imens, cu torțe aprinse mă lovea în ochi și mă frecam cu podul palmei și respirația mi se îngreuna.

Câteva roci de dimensiuni mari erau împrăștiate în jurul cetății, câțiva copaci erau împrăștiați anapoda, iar lângă un turn imens plin de gardieni stătea o baracă de soldați, în flăcări, iar un fum toxic urca spre cerul albastru, curat ca lacrimile pruncilor. Rând pe rând turiști, bătrâni cu bărbi albe, femei cu cârpe murdare, copii, câini, mâțe și păsări veneau spre mine, și simțeam că plutesc ca într-un vis curat, spre un nor pașnic, iar o ceață fumurie, translucidă îmi intoxica ochii și nările, și tușeam sânge, și deodată m-am trezit la ușa cetății. Soldați înalți, fără expresie, mă priveau ca niște oameni fără suflet, fără inimă, fără creier, și intrasem înăuntru, iar de pe zidurile pe care le priveam cu capul spre boltă, cădeau petale de flori exotice, fără miros, fără culori. Zeci de mii de glasuri, turiști cu haine lungi, până la glezne, case și ziduri în culori deschise, ca și lutul și marmura lucrată de sclavi, magazii și negustori pașnici, fără ură sau violență mă priveau cu o nepăsare caldă. Acolade și geamuri construite cu perfecțiune, case făcute pe coline și dealuri pline de locuințe în culori deschise, pisici albe

și negre treceau printre cartiere, printre străzi pavate cu iscusință, deasupra orașului se afla un imens sistem geometric, construit pe pilaștri inimaginabil de largi și asimetrici, aproape spre un infinit fără de margini, colosal, tectonic, iar mirosuri de flori și de ceaiuri și de lumânări se răspândeau în tot orașul – plin de viață, plin de sevă. O femeie cu straie lungi veni spre mine și-mi spuse cu feroare și prompt:

-Domnul vrea să bea ceai parfumat?

-Mulțumesc, dar nu îmi este sete. Vreau să ajung în lacul parfumat!

-Lacul parfumat?!

-Da.

-Bunăoară, ați auzit?

-Leii cu aripi, ori este doar ceața orașului?

-O să vezi singur, nu are rost să mergem împreună.

-Pe unde să o iau?

-În spatele meu este o ușa de paie, o deschizi și ajungi direct cu tălpile în nisip.

-Binecuvântată să fii.

-Iar după? Ce o să faci? Dacă o să îi vezi?

-Mă întorc în orașul meu și o să îmi continui studiile, sunt doar un școlar.

-Am înțeles. Încredere.

-Interesul meu este să dorm liniștit, nu să dau foc la clădiri.

-Cu atât mai bine. Intră.

-Acolo?

-Da.

Am înaintat într-un coridor îngust, m-am lovit cu capul de pahare și rafturi legate între ele, pline de mărunțișuri. Zărind ușa de paie, am împins palmele spre ea, și o ceață dogoritoare îmi fură privirea și mintea, și căzusem într-un șanț de nisip, aproape de un mal de apă verzuie, plină de crengi parfumate. Mi-am revenit în simțiri și priveam o insulă străjuită de stânci și copaci colorați, iar spre uimirea mea vizuală – câțiva lei cu aripi, mergând și urlând, scoțând răgete sălbatic, puternice, melodioase, aproape pașnici, ierbivori. Îi priveam ca pe o minune, ca pe un templu, ca pe un tablou, și cântece de flaute și voci de femei se răspândeau în jurul lacului, până dincolo de niște labirinturi și uși împrejmuite de copaci exotici, ce se pierdeau într-un infinit imposibil de accesat cu mintea omenească.

Am zăbovit privind minunile acestui oraș persan, liniștindu-mă și odihnindu-mă pentru totdeauna, simțind o mare taină, un secret imposibil de furat, ori de răspândit, accesat odată într-o viață de om, taina – arhitectura vechiului oraș persan, împrejmuit de clădiri cu copaci exotici și locuri ascunse, magice, ascunse în praf și unghiuri antice-. M-am ridicat și m-am scuturat, apoi am mers în jurul lacului privind leii, și soarele era pe cer, fierbinte, și m-am întors spre ușa, intrând în centrul orașului, dar femeia și magazinul ei de ceaiuri dispăruse, și tușeam din nou sânge, iar când să privesc în care direcție să mă îndrept, am zărit o vastă bibliotecă, așezată pe stâlpi și copaci joviali, iar deasupra ei planau ciori, iar soarele era dogoritor, și împrăștia raze de vitalitate, de jovial, de serenitate și împăcare. Pe lângă mine treceau femei persane, cu baticuri în cap, cu părul său despletit și plin de șerpi, de tot felul de obiecte de modă antică, țineau cazane cu apă, făclii, mâncare, căr-nuri, prunci, altele erau alienate și se strămbau pe stradă,

(continuare în pag. 24)

și mă apropiam de acea bibliotecă imensă, cu terase de bronz, galbene ce tot urca pe scări de piatră, și parcă nu se mai oprea din dimensiuni, ciclopice. Pereții erau imenși, din piatră cioplită, porțile erau de lemn și pictate în culori vii, câțiva oameni apărau intrările, iar rând pe rând oameni bătrâni și tineri intrau și ieșeau, alții cu haine lungi și sandale țineau în mâini documente și pergamente, alții vorbeau în dialecte străine, iar pe lângă ei treceau oameni din alte țări, alte triburi, de diverse culori, diverse limbi, diverse culturi, și nimeni nu era afectat de absolut nimic. Un haos ușor forțat, dar benefic, cald, și usturător în acele cartiere, străzi, și făclii.

Când să privesc spre acoperișul bibliotecii mi se părea că ajunge în niște nori curați, de un roșu de nedescris, aproape mistic, vanitos, apos, liber. Am ocolit clădirea mult, și nu se mai termina, cu cât ocoleam și coteam cu atât zidurile se micșorau apoi se lărgeau spre niște nghiuiri înguste, geometrice, formate de ingineri și arhitecți de la universități și ginți, iar când să ocolesc ultimul colț am mai privit odată înapoi construcția ciclopice ce se termina pe terase, pe dealuri, aproape de norii roșii.

Cetatea persană mirosea a curățenie, normalitate, plante, pește, carne, și praf, aproape că nimic nu era anormal. Mergeam apoi spre un cartier unde toți locatarii erau ieșiți afară, își expuseră mărfurile pe acele mașinării trase de niște animale stranii, zeci de mii de dialecte se auzeau zilnic, nimeni nu era atent, concentrarea era minoră, câteodată oamenii urlau între ei, și erau expuse nenumărate covoare în toate culorile posibile, curate, calde, vii, iar clădiri arhitectonice pictate cu motive de la flori, până la stele, până la cuburi și ovale și întortocheri de ingineri și pictori. Un val și o briză de sare venea spre cartier, iar pe lângă mine treceau nenumărați boi, cai, cămile, câini, pisici, elefanți și alte creaturi din zona Persiei. Era o desfătare să privești spectacolul omenesc, un centru de civilizație și viață pură, curată, fără lipsuri, prea bogată, debordând de vitalitate, iar femeile și fetele tinere mergeau de mână de însoțitoare bătrâne, pentru a se așeza la casele lor, iar preoți cu copii mici mergeau în spatele lor, cântând în limba persană, imnuri de glorie, de pace, de prosperitate, de viață de credință, de odihnă, și de optimism. Rânduri de ciori veneau în valuri. Soarele era de un roșu iar ochiul era alb, pur, cald, radiind fertilitate, și desfătare egoistă.

Ochii mei deveniră plini de praf, și îmi tot aduceam aminte de acea femeie, aveam solilocvii despre acei lei cu aripi. Urcasem pe o colină de nisip și soarele era alb în măriștea lui și din vale veneau cântece de flaut, de liră, de harpă, de vioară și fluier persane, fără nimic excen-tric, cântece pure, ca de ecouri stridente și grave în intensitate, iar tot trupul se simțea liber, plin de energie, și alte sunete urcau din cartiere apuse, câini urlau, ecouri de tobe și de bețe în mișcări hedoniste. Steagurile se vedeau în toată măriștea și grandiozitatea orașului, parcă aș fi asistat la un spectacol grozav de ciclopice, și casele se tot îndepărtau spre alte meleaguri ascunse de nori, și vedeam zidurile groase, înalte, ciclopice, de piatră și de marmură, străjuite de niște gardieni monstruoși în dimensiuni, dar slabi și înalți, purtând cu ei sulite și baroa-se. Freamătul orașului urca și cobora pe coline și pe dealuri, unde în spatele meu se ridicau spre cer case înalte, de locuințe la un loc, unde puteam vedea oamenii

scuturând covoarele, copiii jucându-se și bătrânii miș-cându-se greu, în cârje, cu ochii supti de viață, cu fețele speriate de seninătate, fiind la puntea de trecere spre celelalte paradisuri de grădini și de cetăți de marmură pure, de cristal, de ocru, de apă pură, sfântă, cu miros sfânt de ierburi, ce vindecă și aduce aproape spre vindecare și plenitudine.

Coboram scările în serpentine periculoase iar sanda-lele îmi erau pline de praf și de pietre în toate formele minuscule și toate culorile din Persia. Mormântul ultimelor dinastii de înainte de 500 erau expuse pe un podiș între două râuri - verzi, albastru și roz- și priveam statuile de marmură imense ale tiranilor și domnitorilor ce au creat civilizație și haos, și erau imense, se ridicau până dincolo de cer, nu puteai zări cu ochiul infinitatea iar asta mă uimi și mă liniști și mă impresionează - geniul uman - până unde poate ajunge în veacuri ascunse în praf și manuale mari, cu cotoare groase. Văzusem spitalele și universitățile unde se studiau vechile științe persane, și mari oameni de cultură și de știință erau pictați în schițe de carbune pe ziduri de copaci, ascunși de case și de cartiere, lângă un râu secăt, ce se termina cu copaci cu fructe roșii, împrăș-tiind parfum de lumânări și de fervoare. Spre finele altei bibliotecii ciclopice mă așteptă o persană cu sprâncenele frumoase, șal și păr parfumat și ochi frumoși și mă luă într-o trăsură trasă de niște creaturi exotice.

-Ai văzut leii?

-Da?

-Și ți-au plăcut?

-Bineînțeles.

-Te duc în afara cetății, pe unde ai venit...

-Deja?

-La ce te așteptai?

-Mai voiam să văd restul orașului persan...

-Curios mai ești, ce calități mai ai?

-Sunt om de carte, optimist, am ochi de vultur, mă hrănesc doar cu plante, călătoresc, și respect cultura și viața tuturor oamenilor, sunt pentru pacifism, nu îmi place violența, am o casă și o bibliotecă la marginea Persiei...

-Un scrib și un cronicar...

-Da.

-Aproape am ajuns...

-Și ce să fac aici?

-Du-te înapoi prin nisip, dincolo de roci și de acei copaci exotici, și acolo să te uiți în spate de patru ori, apoi să îți pui o dorință...

-Am uitat să te întreb cum te numești...?!

Plecase și eram în afara porților, și plecasem prin nisipul roșu, ca de clepsidră, și trecusem printre copacii exotici, aproape de cealaltă pădure, lângă terasele de pietre persane, albe, portocalii, bej, crem, vernil. Întorcându-mă, am privit de patru ori cetatea și mi se părea că se ascunde într-o ceață misterioasă, și valuri imense de ciori trecură pe lângă mine și cetatea persană se scufundă și turnurile imense de cărămidă roșie se scufundară odată cu statuia celui ce a domnit doar un an de zile, și plecai fruntea, iar sandalele mi se rupseră. Ridicându-mă în capul oaselor, priveam trăsurile trase de elefanți, și mă aflam în alt trib, dincolo de cetățile din misterioasa și esoterica Persia.

Lucia PĂTRAȘCU

TERAPII ȘI DESTINE - Povestiri despre Speranță și Vindecare, de Petre RĂU

Volumul de proză „Terapii și Destine - Povestiri despre Speranță și Vindecare”, semnat de scriitorul Petre Rău, Editura Boem@, 2025, cuprinde 15 povești „inspirate din realitatea celor care au avut curajul să pășească în cabinetul unui psihoterapeut și să-și deschidă sufletul, mintea și viața în fața acestuia...”

Sunt, de fapt, 15 povești de viață, sprijinite de realitatea lor, o realitate trăită intens de fiecare persoană implicată, o realitate generatoare de sentimente de empatie, de compasiune. Sunt situații în viață, în care un declic intempestiv creează stări surprinzătoare cu multe consecințe dureroase.

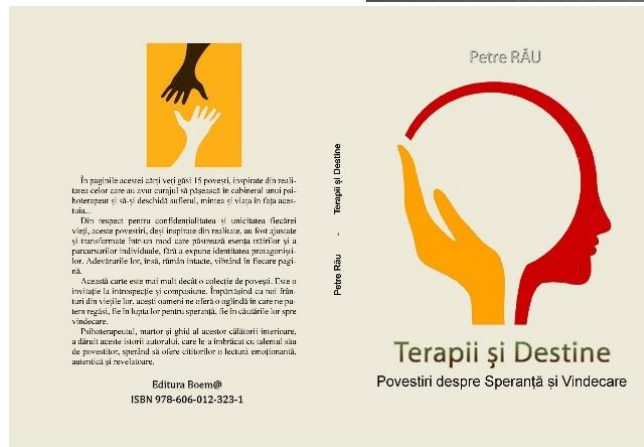
Modul de concepere a acestui volum este neașteptat. Într-un moment de confidență, pricinuit de modul în care viața și întâmplările sale interferează cu trăirile individuale, provocând scurtcircuități, ce, netratate la timp de un om de specialitate, pot deveni ireversibile, scriitorul Petre Rău primește de la o doamnă psihoterapeut câteva exemple. Astfel, scriitorul află din cazuistica specialistului lucruri neașteptate, bine fixate în memoria timpului și care au necesitat ajutor și terapie.

Impresionat, pentru a atenua duritatea faptelor, scriitorul le îmbracă în haina unor scrieri literare competente și le așază în paginile acestei cărți, trimițându-le cititorilor pentru atenționare și trezire.

Nu este puțin lucru să afli despre experiențele dure ale unor ființe, experiențe neașteptate, pline de durere, deznadejde și neputință, mai ales când lângă noi trăiesc atâția oameni puși în situații cel puțin neplăcute, dacă nu chiar dezastruoase. Este datoria noastră să nu trecem nepăsători, să observăm, să sesizăm situația, să intervenim, să dăm un sfat, să ajutăm. Cartea însăși este o pledoarie pentru necesitatea căutării terapeutului potrivit, expunerea problemelor, analizarea situațiilor și, întotdeauna, folosirea sfatului primit. Numai o terapie atent condusă și riguros îndeplinită poate duce la vindecare și la transformarea optimă a destinului.

Chiar dacă am încerca să exemplificăm aducând în scrierea noastră un caz, o stare, nu ar fi corect față de ceilalți. Fiecare este o situație neplăcută, rezolvată cu ajutor calificat și, astfel, devine îndrumătoare în felul său.

În această carte sunt trei planuri subtile, în care scriitorul Petre Rău pătrunde cu pricepere. Este lumea în care trăim și populată cu cele mai neașteptate situații. Este lumea celor intrați în această morișcă a necazurilor, învinșii momentului, lângă care sufletul scriitorului este alături cu înțelegere maximă. Și lumea specialiștilor, a psihoterapeuților, care luptă și reușesc să repare aceste traume, conducând viața pacienților spre noi începuturi regeneratoare.

Petre Rău, un om care a iubit întotdeauna matematica și poezia, în ambele păstrând nivelul de performanță, nu putea fi nepăsător la aceste realități dureroase. Un om care și-a construit viața urmărind și urmând un țel nobil, nu putea trece cu nepăsare pe lângă o reală încătușare a cugetului cuiva, cauzată de episoadele întunecate în care viața patinează, se dezorganizează și se poate transforma în dezumanizare. Simte că este cazul să participe, să atragă atenția și o face prin metoda folosirii veșmântului literar în creația sa, pentru a ajunge la inima semenilor noștri. Și ca atenționare, și ca alertă, și ca asigurare că nouă, tuturor, ne pasă. Nimic nu deformează adevărul întâmplărilor, întotdeauna conotațiile fiind empatică și eludând ceața neagră a indiferenței. Ideea centrală a compasiunii emană un umanism nealterat.

De aceea, volumul „Terapii și Destine - Povestiri despre Speranță și Vindecare”, semnat de scriitorul Petre Rău, devine o scriere altfel, intenționat mobilizatoare, ce merită atenția cititorilor.

Adrian RĂCARU

Legături de sânge un roman cu lebede negre, cu lebede albe

„Legături de sânge” este al patrulea roman al scriitoarei Violeta Daniela Copăceanu, apărut în 2024, la prestigioasa editură EIKON, diriguată de enigmaticul cărturar Valentin Ajder. Volumul *înfățișat* într-o ținută clasică, elegantă, este ales cu caractere atrăgătoare... lecturii.

Cartea este structurată în două părți capricios drămuite. Prima parte are 18 capitole cu 195 de pagini; partea a doua are 6 capitole cu 105 pagini. Mai consemnăm un lucru expresiv: fiecare capitolul are, în loc de titlu, ca o telegramă de înștiințare, ca un breviar, are, câte-un citat încântător: 24 de descinderi, din care

(continuare în pag. 26)

(urmare din pag. 25)

crește cartea.

Cele 300 de pagini sunt echilibrat armonizate în întâmplări, trăiri și fapte; descrise cu talent îndatorat athletic și cu hărnicie de cronicar idilic; cu disciplină și cumpănire de eseist în împletiri aforistice; cu însemnări concise de *trimis special*; sau de *corespondent de război*; cu intimități epistolare. Carte este îngrijit inițiată și convingătoare pentru a puncta eveniment cumplite: al doilea Război Mondial, Brigăzile Roșii, mișcarea de legionari, ocupația sovietică, Seceta, colectivizarea, industrializarea, Revoluția și infiltrarea foștilor securiști în posturi de conducere după 89. Lectura te captivează ca pe un asistent de regie la filmare; are o structură antologică de povești; povestea comandoului Alexandru TULPAN din Tecuci, convertită de poveștile rudelor; povești despre copilărie, iubire, trădare, disperare, schinguire, siluire, întemnițări. Și omeneștile trăiri, visări, stări și împăcări erotice, despărțiri dramatice. O ficțiune care are „forță de emoționare” pigmentată liric, creând „acorduri, contraste și raporturi între personaje, evenimente, locuri și episoade”, pentru a defini artistic o realitate posibilă și de necontestat fiindcă dincolo de subiecte și de intrigi, sunt de fapt „Legături de sânge”. Legături care se întind pe urme istorice de la o familie care are rădăcinile aici în România și ramuri care lăstăresc în Italia! Nu vă pot spune cum și de ce ca să nu stânjenesc plăcerea lecturii. „Legături de sânge” România- Italia inteligentă abordare, translare evolutivă *de oglinzi în oglindă*.

Timpul de desfășurare a întâmplărilor din volum nu-i cantonat cronologic în scris, el este folosit ca un instrument clarvăzător, caleidoscopic dotat cu obiective, cu focalizări secvențiale și eliberări panoramice; cu încadrări subiectiv-policrome. Prin lectură obiectivele se pun în mișcare. Pornim : 1943 la Bari, 1939 la Livorno și Veneția. Apoi ani și vremurile se răsucesc și locurile se succed, evenimentele tulbură inimi, răstoarnă guverne; războiul nu iartă nimic și pe nimeni; se desfac și se fac alianței.

Memorabil în acest roman, Tecuciul este vindecător prezentat și descris patetic în adorare, ca o declarație de dragoste nevremelnică, să te simți binecuvântat că locuiești aici!

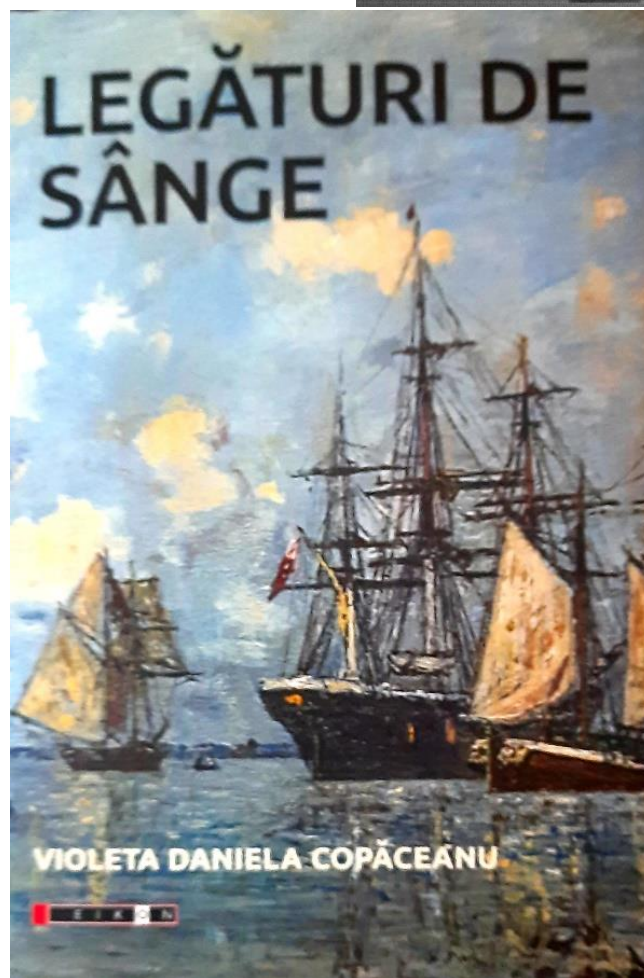
Despre Alexandru Tulpan doar atât vă dezvălui, s-a născut la 10 august 1920 la Tecuci, părăsește țara în anul 1938 pentru a urma cursurile Facultății de Marină din Livorno, Italia, revine la Tecuci în 1990 și moare la Galați în 2000. A fost căsătorit cu Claudia Scarlatti, care a murit în 1969. A activat în marina Italiană ca comandor, comandant de escadrilă, remarcându-se ca un ofițer superior curajos, hotărât apreciat și respectat.

Cât despre lebedele negre, care aduc înfiorarea prevestirilor tragice, ele apar în roman de trei ori: o dată la Tecuci în anul 1939, apoi la Livorno în anul 1969 și ultima dată la Galați în anul 2000. Ce prevestesc? Aflați în carte. Statistic constatăm că ele vin periodic după 30 de ani. Intuim că vor apare iar prin anul 2030, dar nu știm în ce volum ; ironic: dincolo de cuvinte, literele sunt lebede negre.

Lebedele albe, menționare și ele în titlul acestei confesive prezentări, au iernat la Tecuci, în așteptarea cărții lui Christian Vidoni, personaj simbol, al *copiilor din flori*, din vremuri de război; căutătorul nostalgic al paternității.

Neîndoielnic și probator și cu acest roman, autoarea are „Legături de sânge” cu scrisul, care îi oferă iată: a patra treaptă în urcuș spre consacrare.

Suntem în secolul romanului (de secole). Romanul a

fost: "genul timpului nostru"... și cum s-a spus "se substituie tuturor genurilor, absorbindu-le pe toate", multiplicând vieți!

Cine spune că are o singură viață de trăit, acela ori e mort de mult, ori nu știe să citească. Dacă este adevărat după René Marill Alberes (din care am citat și mai devreme) că: *Romanul este un substitut al morții: vrea să fixeze un destin, oricare ar fi el, dar să-l fixeze în sfârșit!... Să o spunem la ureche: romanul a înlocuit ideea de eternitate.* - Violeta Daniela Copăceanu a înțeles mesajul.

Metaforic vorbind eternitatea are „Legături de sânge” și la Tecuci, punct(!)

Veronica Stanei Macoveanu

Veronica STĂNEI MACOVEANU (Stokholm, Suedia)

O sfințești iubind-o

Parcă obosești văzând că încă mai persistă
unele pete dalmațiene pe mantia zilei tale obișnuite
Ce minunat ar fi să fii doar bucurie și armonie -
- în toate fibrele tale, doar lumină -
Lecția iubirii a Tot nu-ți este deplin pătrunsă
dacă n-ai răbdare cu tot ceea ce ești tu
Superficiala sau profunda pată obscură
sfințești iubind-o

Camera obscură a gândurilor

Dacă tu vrei să cobori în abis, dacă vrei să stagnezi
Cine să te învețe să urci, când zidul respingerii se
înalță?
Cine să reanimeze o inimă, dacă ea își dorește
închistarea
Iubirea n-ar putea intra nici pe cord deschis
dacă n-o primești
Ce operații atunci să-ți imaginezi, ca lumina
să poată intra în camera obscură a gândurilor
în sângele rece, rigid al sentimentelor

Împărăția stelelor coboară

Împărăția stelelor este ca o ploaie-n jur
De aceleași mici iubite magice scânteii
văzduhu-i plin
și tu ești fericit cu bogăția lor
Au coborât ele la tine sau ai urcat tu la Cer

Ai revenit la tine la frumusețea ta

Ce aur este în tine dacă te îndrăgostești!
Ce aur este în tine dacă iubești
Nu este numai „toată lumea a ta”,
ci și tu ai revenit la tine cu frumusețea ta,
cu armonia ta, cu bunătatea ta, cu entuziasm
Liber într-un spațiu al libertății ce s-a destins
din tine ocupând și Cerul

Pași de evoluție printre pași de involuție

Nu vezi oare că este un pas de evoluție
sau involuție aproape orice pas pe care-l faci

- experiențe unice poate -
Chiar și milenii de involuție au un miez
ce va germina cândva frumusețea
că așa a fost merit
Lumina și întunericul, binele și răul,
mustesc de viață
Viață în bucurie și fericire, în compasiune
și înțelepciune, viață în lumină și iubire
sau viață în chin, în tristețe, în dezamăgiri
sau chiar în ură, invidie, gelozie
sau și mai groaznic în răzbunări, în minciuni,
în manipulări, în crime
Oare s-or fi potențând reciproc unele
dintre contrastele acestea
Există un drum al izbânzii
unde și Golgota va deveni vreodată pentru fiecare
drumul vindecării
crinii demnității și iubirii

Iubirea este chiar și acum în sufletele tuturor

Cerul, soarele, lumina, marea sunt toate la locul lor
prezente, miraculoase, misterioase
De ce te adâncești în abisul din oameni, în tristețea lor
în disperarea unui război,
pentru care aproape n-ai ce face,
deși este atât de aproape
încât auzi salvele tancurilor, șfichiuitul bombelor
detonând în spitale, în case, în suflete
Neînțelese sunt focarele întunericului, rădăcinile lui,
cauza lui primară
iar noi suntem victimele lui, victimele necunoașterii,
victimele neadevărurilor, victimele neînțelegerilor
noastre
Nu te mai afunda în haos,
până și haosul se va stinge în ruine
iar viața se va înălța, reinnoită ca întotdeauna
Dă-i sufletului speranță și lumină
dă-i hrana curată a iubirii
căci iubirea este chiar și acum în sufletul tuturor

Câmpul lor de frumusețe

Combați durerea cu mantre optimiste
Ai plonjat prea mult în mări tulburi
din solidaritate pentru a simți aceeași intensitate
în carnea ta, în sângele tău
deși aveai și lumina salvării
Există un Univers de Lumină
care te poate pătrunde
Este de ajuns să privești Cerul Inimii tale
și Cerul Cosmic pentru a fi fascinat de Măreția lui
Dar și aici în microcosmosul care te înconjoară
sunt dovezi de iubire, compasiune, tandrețe
nu-ți risipi atenția de la ele, de la dăruire,
de la altruism, de la câmpul lor de frumusețe
se văd chiar și printre norii obscuri

Să-ți umpli de lumină, de aur gândul

Un suflet coboară la tine, poate din cer coboară
ca să-l urci înapoi
poate mai înalt, prin dăruire
Este șansa ta să-ți întinzi aripile
să-ți umpli de lumină, de aur gândul

(continuare în pag. 28)

să-ți speli tălpile pentru a intra în templul comun
cu sufletul unit

Iubirea este puterea care ne va mângâia

Sunt presupuneri că noi, oamenii, am fi avut
mult mai multe spirale ADN,
dar astăzi avem doar două
Însă malefice minți le-ar fi modificat, inactivat
din vremuri imemorabile
chiar inserând genetic coduri hibride,
pentru a ne manipula mai ușor
S-a lucrat oare pe naivitatea noastră
ca să fim mai docili și să acceptăm cu inocență,
răul de lângă noi, răul contaminat și-n noi
Creduli ca să nu înțelegem sacrilegiile care s-au făcut
mereu pe sufletele noastre?
Și îndurăm supuși crezând că ipocrizia
este curată, grăbită intenție de a ne proteja
Care să fie adevărul?
Oricum salvarea sufletului nostru este de a ne înălța
dincolo de neguri căci am îndurat deajuns nepermisul
Recea, calculata, meschina, criminala,
ascunsa rea intenție
comisă ilegal
- rămâne însă dreapta justiție -
În inima noastră există darul iubirii,
darul unic al compasiunii
și iubirea este puterea care ne va mângâia, mângâind

Doamne, sălășluiești în noi: Scânteie, Flacăra Divină

*O, vreau să joc, cum niciodată n-am jucat !
Să nu se simtă Dumnezeu în mine
un rob în temniță - încătușat.
(Lucian Blaga)*

Doamne, care este misterul tău?
Sălășluiești în noi: Scânteie, Flacăra Divină
intangibilă, indestructibilă, pură, eternă
sau te modelăm noi cu fericirea și nefericirea noastră,
cu neputințele, cu sacrilegiile noastre și cauți continuu
să-ți reconstitui frumusețea, puritatea, sacralitatea,
armonia perfectă și noi atunci tânjim după libertate,
după pace, după bucurie, după înțelepciunea de a ieși
din încarcerarea limitării și Steaua Ta, din pieptul nostru
ne călăuzește la început încă derutată,
dar sigură că există un liman, Desăvârșirea, Iubirea
ce inundă în tărâmul tău înalt și pur
Iubirea acestei Flăcări ce-și vrea unirea cu Sine
după un drum anevoios, după un drum dureros
unde compasiunea înțelege cu duioșie
toate aceste aventuri stranii în care cunoașterea
și iar cunoașterea a umplut spațiile potențialelor
pentru a le ridica la înălțimea de faptă trăită
prin multe sacrificii
Și iată ceru-i colorat în curcubeie, dar și în pete negre,
pete de sânge ale sufletului nostru pe care Tu le vei sfinți
pentru suferința cu care le-am îndurat.

Nadia-Corina CĂPRIȚA

Înaintând pe Calea Poeziei

Înaintând pe calea poeziei
Trosneau emoțiile sub fiecare vers,
Mă-nspăimântau nerostul și neritmul
Și tresăream la fiecare rimă.
Pășeam rapsodic pe fiecare stih
Și încercam să nu-i strivesc măsura,
Mă-nfiora și oda și pastelul,
Și-n ale inimii tranșee metrice
Reinventam ecoul și catrenul.

Rugăciune pentru vindecare

Când sufletul îți este suspin
Lasă-L pe Hristos să-ți tacă durerea,
Din toamnă-ți șoptește psaltire,
Un acatist de mulțumire
Din anotimpuri senine.
Când sufletul îți este Golgotă
Lasă-L pe Hristos să fie Înviere,
În primăvară-ți răsară bucurie,
Un zbor de albastru
Din lacrimi și clipe de cer.
Vindecă, Dumnezeule, întunericul
Ce-mi sfârtecă sufletul și inima,
Dă-mi Izvorul de lumină și iubire
Să-mi spele gândurile negre!
Dă-mi bobul de credință și răbdare
Să pot afla pacea și netulburarea!
Dă-mi psalmul senin al tăcerii
Să-mi strig în el canonul de lacrimi!
Dă-mi veșmântul de nădejde
Să mi-l aștern urcuș spre mântuire!

Altă rugăciune

Doamne,
Sufletului călător
I-ai făcut suspinul zbor,
Din tăcere și din dor
I-ai crescut adânc izvor,
Să-și adape lacrima,
Să-și omoare patima,
Să-și aline ploii și vânt
Din trăirea unui gând.

Doamne,
Sufletului împietrit
I-ai făcut lumina zid,
Din Golgotă și venin
I-ai născut zâmbet senin,
Să-și furtune acatist,
Să-și adie gândul trist,
Să-și tacă mugur și stih
Din iertarea fără timp.

Oana Diana MOKESCH

Mortul eram eu

Toată nebunia a început când valurile mi-au adus cadavrul la țarm. Dimineața a decurs normal, nu s-a diferențiat cu nimic de toate celelalte dimineți din viața mea de până atunci. Cel puțin nu până ce, în urma unui apel la urgențe, al unor turiști sperați, eu și partenerul meu, am fost chemați, de îndată, pe plajă.

Mi-am părăsit, cu regret, cafeaua aburindă și aromată, pe birou și am pornit spre marea mea pasiune: moartea.

Mereu m-a fermecat moartea, nu devenisem criminalist degeaba. E drept, inițial am vrut să urmez o carieră în medicina legală, poate de la prea multe episoade din Dr. G sau poate nu. Cert e că, după un an de medicină, am realizat că mirosul descompunerii nu era de mine, nu pentru perioade lungi de timp, cel puțin. Nu aș fi putut analiza interiorul și exteriorul unui cadavru fără a-mi îmbolnăvi ficatul, din păcate, nu sunt suficient de rezistent. Nu-i nimic, m-am reprofilat.

Sfârșitul vieții omești m-a intrigat cu misterul, m-a mișcat cu tristețea și mi-a gândit inteligența cu complexitatea ei. Pare un lucru simplu, dar nu este deloc. Când vine vorba de moarte, un singur lucru este sigur: cu toții vom fi cuprinși în temuta sa îmbrățișare, la un moment dat. Acum vine însă partea complicată: când? De ce? Există milioane de moduri de a muri. De ce lucrurile s-au petrecut după un anumit tipar? De ce organele, celulele s-au comportat într-un anumit fel? De ce așa și nu altfel? Toate sunt legate într-un mod mistic, ce, de multe ori își dezvăluie tainele abia la autopsie, uneori, nici atunci. Medicii stabilesc cauza principală a morții, dar sutele, miile de procese din spatele acesteia, care poate se întind pe ani de zile, care au dus la evenimentul fatal, pe acelea, nu le știe nimeni.

Ce simți când mori? Când încerc senzația pe propria-mi piele, e mult prea târziu pentru a mai conta, cel puțin pentru mine. Și după aceea, ce urmează?

Lucrurile astea m-au frământat întreaga mea viață, încă din copilărie, când am găsit acel șobolan mort în spatele casei. Am început să mă frământ legat de ce a simțit și gândit biata creatură în ultimele sale clipe. Tot Șobo, căci așa l-am numit în sinea mea, a fost primul trup pe care am studiat etapele descompunerii și procesele implicate, un hobby care s-a dovedit foarte util când am început să studiez criminalistica, profesorii erau mereu plăcut impresionați de cunoștințele mele.

Ofițerii de rang inferior delimitaseră locul scenei, iar fotografii pozaseră cadavrul din toate unghiurile, fără să-l miște. Omul se află cu fața în jos și doar eu sau partenerul meu suntem autorizați să-l întoarcem.

Dave s-a fofilat, ca întotdeauna. El nu are habar că, de fapt, mie îmi place să fac acest lucru. E ca un ou cu surpriză, nu știi niciodată la ce să te aștepți. Poate am exagerat cu această comparație, nu sunt psihopat, nici

măcar insensibil, știu că la picioarele mele zace o ființă umană care avea speranțe, visuri, planuri de viitor și oameni care îl plângeau. Dar fascinația mea față de ceo care au traversat Râul Styx este mai puternică decât empatia.

L-am împins încet, nu știam cât de avariata era trupul. Imediat, m-am prăbușit, în fund, pe nisip. Mi-a venit să țip, dar sunetul mi s-a blocat în gâtul pe care am început să-l simt umflându-se, sufocându-mă. Cred că m-am înroșit tot, pentru că, cei din jur, în frunte cu Dave, s-au grăbit să-mi ofere ajutor.

După ce mi-am recăpătat capacitatea de a respira, am aruncat o nouă privire chipului inert. Nu exista nicio îndoială: ERAM EU! Desigur, păream cu vreo zece-cincisprezece ani mai bătrân și purtam cea mai urâtă cămașă din lume, una pe care ar fi trebuit să mă bați ca să mă convingi să o port, dar eu eram!

Mi-a venit să vomit, dar nu aveam nimic în stomac, așa că doar mi-am crispat mâna pe abdomen, parcă în încercarea de a-mi apuca organul problematic pentru a-l strangula, să se calmeze.

- Ești bine omule? Ce e cu tine? Îl cunoști? Nu reacționezi tu așa șă un cadavru oarecare...

Ochii spălăciți ai lui Dave mă priveau cu îngrijorare, ceea ce m-a făcut să mă întreb dacă ochii lui spălăciți nu vedeau că mortul eram chiar eu?

- Dacă îl cunosc? Ești prost? Și tu îl cunoști! Nu vezi că sunt eu?

- Amice... delirezi.... Tu ești în fața mea și vorbești cu mine, nu aveți nimic în comun...

- Ești idiot!

M-am înfuriat și am vrut să-l lovesc, dar eram atât de lipsit de vlagă încât nu am putut să-mi strâng pumnul. Am amețit și totul s-a întunecat.

M-am trezit la spital. Mi s-a spus că am leșinat. Pe fond de stres, anemie și suprasolicitare, analizele mi-au ieșit cam rău. Nu i-am contrazis. Nu le-am spus că am avut un colaps emoțional, din cauză că-mi văzusem propriul cadavru. Nu aveam poftă de o vizită la psihiatrie.

Am cerut colegilor detalii despre caz, ca și cum ar fi fost unul obișnuit. Am aflat că mortul avea cincizeci și cinci de ani, exact cu paisprezece mai mult decât mine. Murise înecat. S-a sinucis aruncându-se de pe un pod și, în cădere, se lovise de un pilon de susținere și-și despicasese capul. Totuși, nu traumatismul cranian i-a adus sfârșitul, o dovedea apa din plămâni.

Nu am cerut să-l revăd, ba mai mult, am solicitat să-mi fie luat cazul, dar întâmplarea m-a speriat. Am început să văd un terapeut bun, pentru a mă asigura că nu aveam să alunec pe panta depresiei. M-am apropiat mai mult ca niciodată de soția mea. Am vrut să simtă cât de mult o iubesc, pentru a nu fi vreodată ispășită să mă părăsească. Am devenit un tată mai bun pentru copiii mei. Mi-am trăit viața din plin, fără regret.

Câteva săptămâni mai târziu, am întrebat în treacăt, dacă cazul a fost închis sau dacă au mai apărut noutăți. Bine, recunosc, inima îmi bubuia în piept, doar părea că întreb dezinteresat. Curios, nimeni nu știa despre ce vorbeam. Nu mai fusese găsit un cadavru pe plajă de mai bine de șapte ani. Am căutat în baza de date, fișierele, fotografiile, totul dispăruse! Eu, cel

(continuare în pag. 45)

George Eugen ITOAFĂ**Țara mea cu ușa-nchisă**

Mi-e dor de casa unde-am fost copil,
Cu soba caldă și miros de pâine,
Azi totul pare rupt din alt profil,
Și nimeni nu mai bate-n porți bătrâne.

Eu am plecat s-ajut, să-nving nevoi,
Să duc lumină celor ce iubesc,
Dar țara m-a uitat, n-a fost cu noi,
Și ne-a lăsat un gol adânc, lumesc.

Mă-ntorc și văd pereți căzuți în scrum,
Oameni cu ochii goi și mâini în buzunare,
Și-n loc de zâmbet, gheață peste drum,
Și visele se pierd în depărtare.

Sunt clopote ce bat în zarea tot mai seacă,
Sunt sate care-așteaptă să respire,
Dar prea puțini mai cred și prea mulți pleacă,
Și țara se îneacă-n amăgire.

Aș vrea un semn, o iarnă cu iertare,
Să ningă alb peste greșeli și vină,
Să simt că încă are vindecare
Pământul meu, cu inima-n ruină.

Priviri oarbe

Am strigat
Fără sunet,
Într-o lume care aplaudă doar ecoul.

M-am dezvelit
Până la os,
Dar tu priveai decorul,
Nu omul.

Am scris cu mâinile goale
Pe pereți transparentți,
Crezând că cineva
Va înțelege semnul.

Am fost acolo,
Între clipă și cădere,
Dar tu voiai spectacol,
Nu prezență.

Și tot ce cerusem
Era să mă vezi,
Nu să te uiți.

Pixul cu insomnie

Pixul meu are insomnie,
Își toarnă cerneală-n poezie,
Și sapă versuri în hârtie.

În loc de somn, visez cerneluri,
Cu rime goale, pline-n țeluri,
Și pixul urlă-n mii de feluri.

Se zbate-n mâna mea subțire,
Nu-l stăpânesc, că vrea iubire,
Îmi cere tot, fără oprire.

În zori, când lumea iar dispore,
Mai scrie-un gând ce nu mă doare,
Apoi se pierde în visare.

Nu-s versuri, sunt bucăți din mine,
Crescute-n colțuri de ruine,
Cu pixul care știe bine.

Când n-ai știut să stai

Am fost tăcere
Într-o lume care te striga.
N-am cerut să mă vezi,
Nici să mă alegi,
Doar să nu pleci,
Fără să înțelegi ce-ai lăsat.

Ți-am întins mâna
Nu ca să te trag după mine,
Ci ca să te sprijini când te clatini,
Când pașii tăi obosesc
De atâta rătăcire.

Ți-am fost aproape
Fără să te leg.
Și totuși, ai fugit
Ca și cum apropierea
Ar fi fost o cușcă.

Mi-ai spus că vrei libertate,
Când tot ce-ți ofeream
Era spațiu să crești.
Ai numit iubirea mea tăcere,
Când era doar grijă,
Rostogolită în gesturi mici.

N-ai știut să stai
Când nu era despre tine.
N-ai știut să vezi
Că uneori iubirea nu urlă,
Ci te ține în lumină
Fără să te orbească.

Și dacă, vreodată,
Vei căuta iar liniștea pe care-ai disprețuit-o,
Să știi că nu m-am schimbat.
Dar m-am închis acolo
Unde nu mai poate intra nimeni
Care vine să plece.

Oana-Gabriela AGACHE

Nedeia, de Elena Netcu

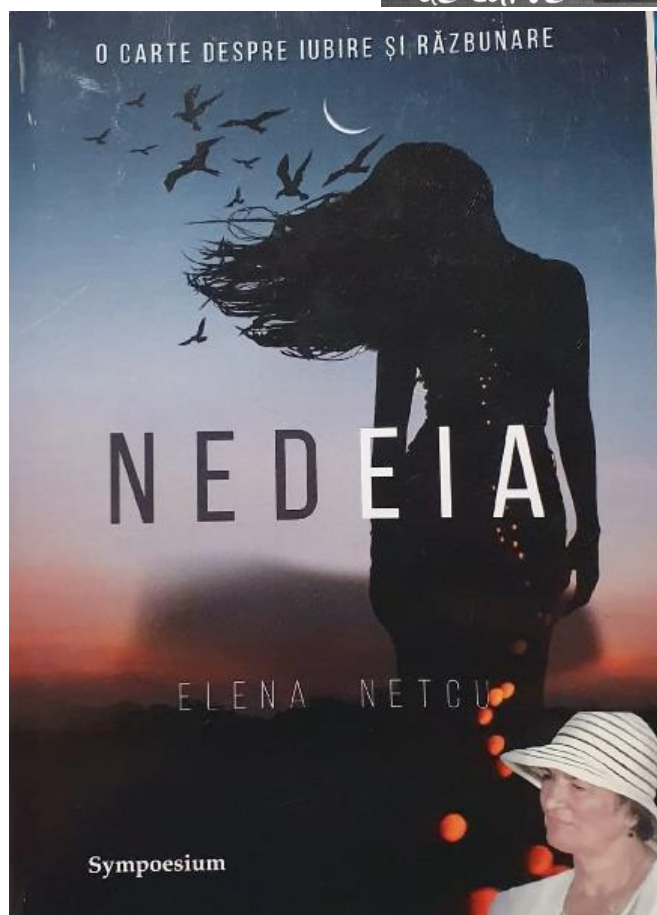
Romanul "Nedeia" aduce în prim plan dragostea ca formă stihială care se infiltrează insidios și metamorfozează într-o formă de nerecunoscut ființă. Dilema identității dublate, a unei măști care nu se mai găsește în armonie cu sistemul de referință original macină adânc temelia sinelui.

Elena Netcu, prolifică scriitoare de pe meleagurile dobrogene, ne poartă în romanul "Nedeia" prin Trivale, un topos devenit "centrum mundi" pentru eroină și, de asemenea, ne conduce la malul Dunării, în Thalassa. Cadrele spațiale devin matricea desfășurării acțiunii în plan fizic, în timp ce mare parte a romanului se desfășoară în planul spiritual, al trăirilor lăuntrice.

Intrăm alături de personajul eponim într-o poveste de viață a cărei devenire ajungem să o apropiem, parcurgând astfel tribulațiile unui traseu existențial. Romanul este scris la persoana I ceea ce determină o mai mare implicare a lectorului în poveste. Incipitul "in medias res" aduce senzații organice care dilată temporalitatea. "În dimineața asta m-am trezit cu o durere puternică de cap, după un coșmar de care nu mai scap de la o vreme." Pentru cea care cu mândrie se definește "munteanca din Trivale", spațiul identitar devine o imagine a paradisului pierdut. Natura era, pentru copilul de altădată, personaj de basm, având ca element central dealul, simbol ascensional care oferea perspectiva panoramică asupra împrejurimilor și, metaforic, asupra vieții. Un laitmotiv al romanelor Elenei Netcu este visul cu valoare oraculară care fragmentează discursul narativ în momente cheie, inducând aceeași idee a destinului prezis pe care o întâlnim și în "Legenda emirului Nogai".

Din primele pagini, prin monologul interior al protagonistei, romanul ridică o problemă de etică - viața ca ispășire a unui păcat. Suntem introduși în intimitatea familiei cu visurile devenirii, relațiile familiale și fișele biografice ale personajelor fiind dezvăluite prin intermediul dialogului. Efortul de a deveni medic este încununat, Nedeia ajungând, așa cum ar fi fost și fără să urmeze această meserie, în slujba oamenilor, dăruind celorlalți și uitând de sine. Personajul feminin este ipostaziat în imaginea mamei care se sacrifică pentru binele copiilor, în imaginea soției, care face totul pentru bunăstarea familiei, a fiicei care vrea să-și protejeze părinții, a femeii îndrăgostite, care își dorește împlinirea sufletească și pentru care este gata să sacrifice ani mulți din viață.

Accentul cade inițial pe eforturile unei soții și mame de a crea un mediu familial firesc, de a oferi copiilor afecțiunea paternă. Toate acestea, în condițiile în care soțul, Dorin, care trăiește un acut complex de inferioritate, se complăce în mediocritate, nu acceptă succesul profesional al soției, având un comportament abuziv, violent, atât asupra soției, cât și asupra copiilor. Mai mult, încearcă găsirea unui univers compensatoriu în jocurile de noroc, în băutură și în companii neonorante. Se instituie imaginea unui cerc matrimonial vicios al tentativelor de divorț și al tot atâtor împăcări, a unei povești de viață cu iubire trădată, cu luptă pentru

salvarea căsniciei și a ideii de familie în care copiii devin liantul soților când nu mai au ce-și spune. Familia devine astfel un concept care se rezumă doar la ce ar putea fi.

Iubirea apare într-un moment când viața părea să nu mai aibă sens. Întâlnirea lui Kostas este văzută de Nedeia ca un dar divin. Uneori iubirea este umbrită de sentimentul culpabilității, chiar dacă găsește o scuză pe care ambii parteneri o invocă, și anume o căsnicie ratată.

Romanul este interesant din punct de vedere al structurii naratologice, constituindu-se ca un flash-back al vieții, ca o reluare a acesteia într-o încercare cathartică. Personajul trăiește un fel de exorcizare a trecutului, cu reveniri și reflecții care par a explicita anumite secvențe de viață. Astfel, perspectivă naratologică în a doua parte a romanului este diferită, aparținând Nedeiei și lui Kostas, care-și dezvăluie alternativ trăirile.

Iubirea pe care o împărtășește cu generozitate celui ales ajunge să fie resimțită ca un blestem atunci când conștientizează că încalcă atât normele sociale, cât și pe cele morale. Neputința desprinderii dintr-un cerc vicios pe care l-ar dori discontinuu apasă teribil ființa fragilă care-și găsește puterea tocmai în apropierea bărbatului iubit. Cea care altădată era capabilă să se sacrifice pentru a păstra chiar și aparența unei familii de dragul copiilor care aveau nevoie de o figură paternă, ajunge, întâlnind iubirea pe care o crede adevărată, să se conducă după principiul "carpe diem". "Dacă m-ar fi urcat cineva pe rug, nu m-aș fi împotrivit, m-aș fi dus spre eșafod." Însă viața nu întârzie să fie percepută ca un șir de dezamăgiri, Kostas devenind fericirea și blestemul Nedeiei. "Bărbatul ăsta e crucea pe care o s-o duc, îndoindu-mă până la pământ". Nedeia este un personaj predispus aplecării peste abisurile sufletești, de aceea

(continuare în pag. 32)

meseria de medic i-a dat șansa unei duble înțelegeri: a trupului și a sufletului.

Pentru Kostas, iubirea devine motivația de a fi mai bun, de a se realiza profesional. Însă ajunge o marionetă a familiei, în special a fetelor sale. Kostas este tipul omului care pare a nu fi stăpân pe propria viață. Se lasă condus în egală măsură de fetele pe care le iubește și față de care dorește să-și îndeplinească onorabil statutul de tată, dar și de soția alături de care a stat mai mult din obligație, de dragul copiilor. Pare că se complăce într-o situație incertă: pe de o parte se bucură de iubirea necondiționată a Nedeiei, pe de altă parte, are stabilitatea unei familii. Iubirea paternă îl determină să calce peste propriile sentimente și să construiască fațade de dragul copiilor. Această așteptarea continuă – să termine fetele liceul, apoi facultatea, să le vadă împlinite, inclusiv profesional, echivalează cu trecerea timpului, a vieții. Conștientizează deodată că anii s-au scurs, că cea care credea că va fi mereu acolo pentru el, nu mai e dispusă să fie. Efortul de a reveni este sortit eșecului. Rămâne doar nostalgia a ceea ce a fost și întrebarea fără răspuns referitoare la ce ar fi putut fi. Kostas trăiește mai mult la nivelul gândurilor ce rămân neconcretizate. Face doar scenarii ale unei vieți fericite, văzându-se îmbătrânind alături de Nedeia, dar necăsătoriți, pentru că statutul de om divorțat i-ar știrbi din personalitate. Deși îi datorează Nedeiei statutul profesional și social, nu are puterea să își croiască viața după propria măsură. Este tipul omului slab care nu are puterea să-și asume o alegere.

Pe de altă parte, Nedeia este corespondentul feminin al aceluiași tip uman, care simte împlinirea doar alături de Kostas și este capabilă să ierte în nenumărate rânduri. Pare că ființial este structurată din cercuri concentrice de iertare: când este unul sfârșiat, dedesubt se află altul și altul, la nesfârșit. Nedeia și-a pierdut libertatea, a devenit prizonieră a unui sentiment. Asistăm la o reiterare a mitului lui Sisif pentru că de fiecare dată pornește de la capăt cu șirul iertărilor. Și așa cum Albert Camus l-a văzut pe Sisif fericit pentru că avea un bolovan pe care să-l urce repetat în vârful muntelui de unde se prăbușea iar și iar, la fel o vedem pe Nedeia "fericită" pentru că de fiecare dată are ce și pe cine să ierte. Cele două personaje compun un Yin-Yang, coincidentia oppositorum.

Însă iubirea evoluează ca o boală care macină și sufletul și trupul; boala sufletească provoacă boala fizică, traumele sufletești având repercusiuni în plan fizic. *"Au fost câteva luni de tăcere, timp în care se întâmpla ceva grav cu mine. Îmi amorțeau picioarele din ce în ce mai mult. Sufletul îmi era închis într-un năvod."*

În pasajele biografice se conturează familia Nedeiei care i-a insuflat valori esențiale și care se profilează ca un îndreptar etic la fiecare moment de cumpănă. Tatăl devine un simbol al verticalității, al onestității pe care vrea să-l găsească în ceilalți, iar mama, în iureșul sentimentelor, devine un punct în care Nedeia își caută stabilitatea și o validare a propriilor trăiri. E o încercare de atenuare a culpabilității, o scuză pentru propriile sentimente. Mama devine un fel de voce a rațiunii, poate chiar o dedublare a sinelui care încearcă să determine alegerile corecte. Dar cine poate stabili ce e corect? Și pentru cine?

"Nedeia" este un roman despre ascensiune și despre complexul de inferioritate, despre iluzie și despre năruirea speranței, despre minciună și greșeală, despre răbdare

și iertare. Este o carte a unui destin labirintic. Iminența gășire a unei soluții de a ieși este împiedicată de neprevăzut, de o întretăiere a unui alt drum care generează dilema alegerii. Cu cât protagonistă crede că se află mai aproape de rezolvarea problemelor, cu atât se afundă mai tare, ca într-o mlaștină al cărei hățis creează doar aparența unui teren sigur. Ajungem să empatizăm cu personajul, să trăim alături de el, încât în momentul luării unei decizii aprobăm sau dezaprobăm, dorind să rescriem povestea, să-i schimbăm cursul, la fel ca în unele romane moderne în care autorul lasă la anumite intervale pagini libere pentru ca cititorul să poată conduce firul narativ după bunul plac. Noi nu avem însă acest privilegiu, destinul este condus demiurgic într-un sens sau în altul, independent de voința noastră, uneori, independent de voința actanților.

Acțiunea se desfășoară pe parcursul a câtorva zeci de ani, trăim acutul sentiment al "târziului" alături de Nedeia care înfruntă prejudecățile și care se zbate pentru a se ridica de fiecare dată când viața o înghețunează.

Ceea ce menține interesul cititorului sunt răsturnările de situație și deciziile care intrigă și contrazic așteptările. Dacă Radu Vancu spunea despre "poezia vie" că trebuie să stârnească o reacție cititorului, indiferent de natura ei, putem extrapola conceptul și asupra prozei în aceeași măsură în care anumite acțiuni și alegeri ale personajelor generează reacții lectorului.

Coborâm și urcăm astfel alături de Nedeia pe traseul sinuos, sisific, o susținem și o condamnăm, trăim extazul și agonia. Destinul ei pare asemenea unui tunel vertical în care alunecările repetate, urmate de urcușuri firave dau senzația unei spirale, a unui vertij care duce la pierderea echilibrului.

Oare va reuși personajul Elenei Netcu să găsească acest echilibru? Va reuși să găsească puterea de a transforma pereții alunecoși ai tunelului în trepte pe care să le urce cu demnitate? Vom afla doar lecturând cartea care face radiografia unui suflet chinuit de incertitudini și de vină și care ne oferă totodată ocazia de a reflecta la ce este viața, la ce este omul în acest marasm existențial.

Ștefan ANDRONACHE

Periplu prin Genova lui Cristofor Columb

La Genova, cel mai important port al Italiei, am ajuns cu puțin înainte de căderea serii. Cerul de deasupra era deja acoperit cu nori groși și umezi care se mișcau repede dinspre mare spre Alpii Ligurici. M-am oprit la unul din multele hoteluri ce gravitau în jurul gării pentru a mă asigura că am unde mă odihni peste noapte după drumul epuizant pe care-l făcusem venind dinspre Napoli.

După câțva timp, am ieșit în oraș. Vroiam să-mi fac o primă impresie și, eventual, să mă familiarizez cu urzeala traseelor ce urma să le parcurg a doua zi. Dându-mi însă seama că devenisem victima „aglomerării de case și de străzi fără nici o formă” (Richard Wagner), m-am limitat, până la urmă, doar la parcurgerea câtorva „carrugi” (străzi vechi) prin care circula o lume interlopă, acestea coborând undeva spre țarm. Câțva timp mi-a ținut companie Dino Campagna cu ale sale versuri închinete Genovei: „Pe înfundate străzi marine / În seara ambiguă / Gonea vântul printre felinare / Preludii din încurcătura de vapoare: / Palatele de mare arborau albe / Arabescuri în umbra devenită lăncedă / Și eram împreună eu și seara ambiguă...”

Din nefericire, starea de mister pe care mi-o inoculase scurta plimbare nu a fost urmată și de „tăcerile solemne” care i s-ar fi potrivit. În camera de hotel, mi-a fost dat să aud, pentru multă vreme, muzica preferată a unor conaționali găzduiți cu un etaj mai sus. Atunci am conștientizat cât de mică este lumea și cât rău pot să-ți provoace cuvintele obscene și, mai ales, insipidele și dezgustătoare manele.

A doua zi, în ciuda vremii care se mai răcise (deși mă aflam la început de iulie) și devenise ploioasă, mi-am propus să parcurg o bună parte din oraș. Am început, cum era și firesc, cu monumentul impunător al lui Cristofor Columb, descoperitorul Lumii Noi, din preajma Gării Principe după care m-am înscris ușor pe via Balbi, o stradă aflată în reparații ca și unele dintre imobilele sale. Ulterior, aveam să aflu că genovezii se pregăteau intens pentru anul 2004 când orașul lor urma să devină Capitala europeană a culturii.

Cele dintâi clădiri întâlnite au fost: Universitatea (construită în 1653) și Palatul Regal (1650-1705), reședința preferată din anul 1824 a membrilor dinastiei franco-italiene de Savoia. Edificiul din urmă se remarcă prin frumoasa curte interioară, scara monumentală de acces spre etaj și în special Galeria oglinzilor care reușește să te încânte prin decorațiile sale din stuc în stil rococo. Muzeul pe care-l adăpostește în interior conservă grupul statuar „Răpirea Proserpinei” de Francesco Schiaffino, picturi de Tintoretto, Guido Reni sau Van Dyck („Crucificarea”). În extremitatea sudică a palatului a fost amenajată o frumoasă grădină care coboară în terase până aproape de vechiul port.

Piața Bunevestiri (Annunziata) își etalează biserica omonimă al cărei fronton sobru și elegant se sprijină pe șase coloane dorice canelate așa cum și în interior alte coloane, de această dată corintice, susțin arcurile festonate ale navei principale. Vizavi este Palatul Belimbau (secolul al XVII-lea) care păstrează frescele lui Tavarone ce evocă momentele cele mai importante din viața celebrului navigator genovez.

Pe măsură ce înaintez spre centru urbei, mi-i dat să constat că edificiile publice sau private te copleșesc prin numărul dar și prin dimensiunile lor, cele mai multe fiind concentrate pe via Garibaldi care împarte așezarea în două. Socotită drept cea mai nobilă și mai frumoasă arteră a orașului, această stradă - care s-a croit peste un cartier popular și se întinde între piețele Meridiana și Fontana Marose - a ajuns să fie străjuită de o duzină de palate motiv pentru care i se mai spune și strada Palatelor. Pe partea stângă se înșiruie edificiile baroce: Grimaldi (al Meridianului) sau Bianco, Doria - Tursi (cu o admirabilă curte interioară) în care funcționează Municipalitatea și Spinola (astăzi sediul Băncii Americii și Italiei). De-a lungul părții opuse se remarcă palatele: Rosso, Campanella și Caregga Caltali.

Genova – Palazzo Doria-Tursi

Desigur că cele mai cunoscute sunt edificiile ce adăpostesc și importante colecții de artă. Dacă Palatul Bianco se remarcă prin cea mai bogată colecție de pictură a orașului între care un loc important ocupă reprezentanții școlii genoveze (Luca Cambiaso, Bernardo Strozzi, Gregorio De Ferrari ș.a.), Palatul Rosso (arhitect Pier Antonio Corradi, între 1672-1677), o vestită reședință aristocratică, donată, în ianuarie 1874,

(continuare în pag. 34)

statului italian de ducesa Maria Brignole Sale De Ferrari, dezvăluie vizitatorilor săi peste douăzeci de săli superb decorate cu alegorii pe plafoane (vestite sunt saloanele Primăverii și Verii, dar și „Alegoria creației omului“, fresca lui G.A. Carlone) în care a fost concentrat un tezaur neprețuit alcătuit din piese de mobilier, sculpturi și picturi. La parterul Palatului Roșu sunt expuse lucrări aparținând lui Gentile da Fabriano, Albrecht Dürer („Bărbat tânăr“), Caravaggio („Ecce Homo“), Paolo Veronese („Juditha și Holofern“), Guido Reni („Sf. Sebastian“), Carlo Dolci, Luca Cambiaso, Bernardo Strozzi, iar în perimetrul luxos al etajului se disting cele patru portrete magnifice de mari dimensiuni semnate de Anthonis van Dyck.

După ce am făcut o plăcută incursiune prin istoria picturii renașteriste sau baroce, în pasajul subteran de sub Piața Corvetto, mi s-a oferit posibilitatea să-mi continui starea de euforie în care mă aflam. Pe pereții cândva inospitalieri ai acestuia, elevii Liceului Artistic „Paul Klee“ din Genova (mai precis spus cei din clasele 3E și 4E) au avut inspirata idee de a reproduce, la dimensiunea lor reală, lucrările ce alcătuiesc prețioasa colecție „Moma“ a Muzeului de Artă Modernă din New York. De câte ori ți-i dat să străbați acest spațiu, te vei reconforta privind picturile lui Degas, Monet, Picasso, Matisse, Magritte sau Gustav Klimt!

Ideea mi s-a părut formidabilă, ea constituindu-se într-un fel de alternativă la dezlănțuirile necontrolate ale plăsmuirilor de graffiti care au contribuit, în cele mai dese din cazuri, la hidoșirea peisajului urban din preajma noastră.

Majoritatea străzilor ce gravitează în jurul celor două axe importante Corvetto sau De Ferrari, indiferent că este vorba de Assarotti, Roma sau XX Settembre, sunt deosebit de frumoase. În perimetrul lor s-au concentrat numeroase bănci, renumite societăți de asigurări ori magazine de lux. Dar, cum pe mine nu păreau să mă intereseze nici unele dintre acestea, mi-am continuat itinerariul de suflet prin partea veche a orașului.

Genova - Piazza De Ferrari

Bineînțeles că, mai întâi, m-am oprit în Piazza De Ferrari, un fel de simbol al Genevei, atras fiind nu numai de fațadele neoclasicale ale clădirilor monumentale care o delimitează (în care și-au stabilit sediile Banca di Roma, Academia de Belle Arte și administrația Regiunii Liguria), ci și de jocurile de apă ale fântânii moderne din centrul ei care contribuie la o mai bună punere în valoare a acestui mai reprezentativ perimetru urbanistic.

Genova – Palat

Lăsând în urmă Teatru Liric „Carlo Felice“, întemeiat pe 7 aprilie 1828 și în care se desfășoară annual bine-cunoscutul Concurs internațional de vioară dedicat lui Nicolas Paganini, am descins la Biserica Sf. Matei. Acest vechi lăcaș de cult, ale cărui începuturi datează din anul 1125 (din care motiv fațada este concepută în pur stil romanic) adăpostește mormântul reprezentanților familiei aristocratice Doria care a jucat un rol de deosebită importanță în viața comercială și finan-

Genova - Piazza De Ferrari

Genova – Palatul Ducal

ciară pe vremea prosperiei Republicii genoveze.

Piața Matteotti mai puțin spectaculoasă este cunoscută pentru ansamblul Palatului Ducal (vechiul sediu al Guvernului Republicii) transformat, de curând, în Palatul Cultural al întregii comunități. În spațiile sale se organizează diferite manifestări expoziționale sau festivaluri artistice, precum cel internațional de poezie care urma să se desfășoare, a doua zi, în frumoasa curte interioară pe a cărei scenă fusese prinse trei pânze

(continuare în pag. 35)

albe de corabie.

Din nefericire, la parterul palatului am dat peste două tinere reprezentante ale cerșetoriei profesionale din România care încercau să „colecteze” ceva euro pentru terminarea palatelor cu multe turnulețe de pe acasă. Bănuindu-mă că aș putea fi vreun bogătaș din țara natală, m-au înconjurat pentru a mă deposeda de „valori”. În timp ce, cea mai mică tot insistă să-i dau măcar o monedă, cealaltă cu un carton îndoit peste mână dreaptă s-a apropiat tot mai mult de mine încercând să-mi desfacă fermoarul buzunarului de la geantă. Conștientizând pe loc ceea ce mi s-ar fi putut întâmpla, dacă m-aș fi lăsat păcălit de manevra tinerelor rome (puteam rămâne fără pașaport și chiar fără biletul de întoarcere spre țară), m-am burzuluiit, dintr-o dată, la ele și chiar le-am alergat o bună bucată de drum până li s-a pierdut urma. Mai târziu, prietenul meu din Milano, mi-a spus că, dacă m-ar fi văzut organele de ordine italiene, m-aș fi putut alege cu o amendă usturătoare pentru că le agresasem pe cele două „domnișoare”! Și apropo de această întâmplare. Când vor înțelege autoritățile noastre că țiganii, odată ieșiți afară din țară, nu vor face niciodată turism ci, dimpotrivă, vor continua să contribuie la deteriorarea imaginii proprii noastre țări?

Catedrala San Lorenzo oarecum înghesuită între clădiri (cred că i-ar fi stat mult mai bine dacă s-ar fi aflat într-un spațiu aerisit) își dezvăluie fațada cu cele trei portaluri în stil gotic normand. Jocul plăcut de linii al marmurei în două

Genova - Catedrala San Lorenzo

culori reușește să o transforme într-o autentică bijuterie amintindu-mi de Domul din Siena. La intrare, în dreapta, se păstrează încă o bombă neexplodată pe care flota engleză o aruncase asupra sa pe 9 februarie 1941. Mi-a fost ușor să rețin data pentru că evenimentul se petrecuse cu o zi înainte de a mă naște. Înăuntru, am admirat nava

gotică susținută de coloane corintice din marmură de Paros, cupola renascentistă bogat ornamentată, concepută de Alessi, și Capela Sf. Ioan Botezătorul, patronul spiritual al Genovei. În muzeul amenajat în Sacristie unde sunt expuse două importante sculpturi de Andrea Sansovino („Fecioara” și „Sf. Ioan”) se mai păstrează: pocalul din cristal verde (Sacro Catina), dăruit de regina din Saba lui Solomon și din care se crede că însuși Iisus Hristos ar fi băut cu ocazia ultimei Cine, și platoul din agată pe care regele Solomon ar fi așezat capul tăiat al Sf. Ioan.

Ceva mai jos, într-o latură a Pieții Dante, se conservă cu o deosebită grijă Poarta Soprana, o altă efigie de rezonanță a localității, ce amintește de centura zidurilor medievale din secolul al XII-lea și-ți indică, totodată, cu precizie locul unde se află modesta casă a lui Cristofor Columb acoperită acum de viță sălbatică. Înainte de a părăsi perimetrul centrului trec pe lângă o altă biserică veche, cea consacrată Sf. Ștefan, în care se păstrează aproape intact vasul în care fusese botezat viitorul explorator.

Piața Victoriei se dorește a fi (și chiar este!) un reușit exemplu de sistematizare inteligentă a unui spațiu urban specific epocii contemporane. Terenul plat al acesteia le-a permis arhitecților să alinieze corpuri compacte (dar cât de elegante!) de clădiri cu cel mult 5-6 etaje. În mijloc tronează Monumentul celor căzuți în război, un monumental arc de triumf sprijinit pe douăzeci de coloane din marmură albă pe care gazonul verde din jur le scoate puternic în evidență. Pe latura dinspre miază-zi, două șiruri de scări, precum cele din Piața Spaniei de la Roma, marchează cele patru spații

Genova – Unul din parcurile orașului

Genova – Vedere spre Piața Victoriei

suprapuse ale grădinii special amenajate și în care au

(continuare în pag. 36)

fost reproduse cu flori roșii sau albe însemnele heraldice ale orașului-port. Urcând în punctul cel mai înalt al grădinii, chiar deasupra zidurilor cetății, am surprins câteva imagini panoramice ale cvartalelor de locuințe ridicate spre Corso Podesta sau dincolo de Gara Brignole.

De pe corso A. Saffi, mi-am permis să admir, vreme de mai multe minute, Supraelevata, autostrada suspendată Aldo Moro, și, bineînțeles, pavilioanele în care se organizează Târgul internațional din Piazzale Kennedy. Trebuie să recunosc însă faptul că din imensul port (considerat drept cel mai mare din Italia și a cărei înfățișare a fost schimbată de celebrul arhitect Renzo Piano cu prilejul Expoziției Mondiale din anul 1992) de-a lungul căruia se întind, pe mai bine de zece kilometri, bazine, cheiuri și zeci, dacă nu chiar sute de nave, nu am văzut mare lucru așa cum nu mi-am permis să ajung nici la modernul Acvariu sau la Lanterna (1543), unul dintre cele mai frumoase și mai înalte faruri ale lumii. Am privit însă, ceva mai îndelung, bazinul rezervat ambarcațiunilor de agrement cu regretul că, din cauza vremii nefavorabile, acestea nu mi-au mai putut oferi spectacolul ieșirii lor în larg.

La Genova vroisem să văd și Biblioteca Publică dar, dintr-o eroare inapardonabilă, în loc să o caut unde se afla de fapt, adică în Piața De Ferrari, pe lângă care trecusem cu ceva timp mai înainte, m-am dus tocmai în Piața G. Ferraris unde, bineînțeles, că nu am găsit-o. Deși mi-am făcut reproșuri pentru încurcătura care mi-a consumat vreo oră și jumătate din timpul afectat Genovei și m-a obosit nespun de mult, am trăit alte câteva bucurii conso-latoare.

După ce am înconjurat stadionul „L. Ferraris” și am traversat torentul Bisagno, am urcat 250 de scări de unde am fotografiat, în ciuda cerului tot mai întunecat, colinele care înconjoară orașul dinspre nord și pe coa-mele cărora urcă blocurile de locuințe. Și, tot de aici, am identificat, pe versantul altei coline, cimitirul Staglieno (Campo Santo) ce se numără printre cele mai originale din Italia, aici existând o galerie susținută de coloane monolitice din marmură neagră sub care se înșiruie mauzoleele somptuoase ale marilor familii burgheze.

De aici am mai urcat puțin pe o stradă în curbă după care am coborât de-a lungul viei Assarotti, excesiv de dreaptă de parcă ar fi fost trasă cu linia și pe laturile căreia se înșirau clădiri numai de câte cinci etaje. Din Piața Corvetto, m-am îndreptat direct spre Stazione Piazza Principe de unde urma să iau trenul ce avea să mă ducă la Milano.

În ciuda multitudinii de obstacole ce se interpun călătorului (multe trepte, funiculare, tunele sau pasaje de toate felurile) care dorește să o cunoască cu adevărat, Genova rămâne totuși orașul în care îți-ai dori să te întorci întotdeauna. Deținând mult prea multe secrete, ai toate motivele să nu-l tratezi niciodată cu indiferență.

Chiar dacă la Genova nu mi-am putut permite să zăbovesc mai mult timp, mi-am dat seama că orașul emană încă aerul regal pe care i l-a remarcat și Fran-cesco Petrarca în anul 1358. Așadar, Genova continuă să fie „superbă prin oamenii și prin zidurile sale”. Privind-o dinspre mare nu se poate să nu-i reții scenografia singulară în cadrul căreia palatele, turnurile și bisericile alcătuiesc un spațiu urban compact, unitar și plin de culoare.

Florin LOGREȘTEANU

Ferestre deschise

Cerșetorul intră timid în mănăstire. Câțiva frați – cum se apelau între ele cele câteva momâi negre – reînnoiau uleiul în candelă, ștergeau praful imaginar de pe broderii. Slujba se terminase, cei câțiva enoriași, îngăduiți la slujba de duminică, se împrăștiaseră. Unul dintre ei, cel mai bătrân, poate, aruncase în poalele cerșetorului o bancnotă de un leu, însoțită de aceleași cuvinte pe care i le spunea de fiecare dată:

„Ultimul... Am ieșit ultimul...”, pe un ton nuanțat de mândria de a fi rămas până la capăt în apropierea altarului, ascultând, după slujbă, și povața nelipsită a starețului.

Cerșetorul dădu să se ridice, când celălalt îl abordă:

„Să zic c-a mai rămas unul după mine. Un orb... Sigur nu putea să-i vadă pe ceilalți plecând... Cu siguranță, se va găsi vreun călugăr să-i spună... Poate chiar starețul...”

„N-am observat ca un orb să fi intrat în mănăstire, mormăi cerșetorul, ridicându-se. Dar, cine știe...”

Pe urmă, intră în incintă și așteptă timid dincolo de pragul ușii.

„Hei, Pahonie ! auzi într-un târziu vocea starețului. Nu uiți niciodată ora mesei, în schimb, la slujbă nu vii niciodată...”

„Sărut mâna ! Sunt cel mai păcătos dintre frații mei”, se spovedi cerșetorul.

„Păcătos... Toți avem păcate... Dar șiretenia ta e premeditată... Afară, se va găsi cineva care să te miluiască... La slujbă...”

„Se pune bine cu dracul pentru satisfacția pântecului. După asta, vine mila lui Dumnezeu pogorâtă peste un supus greșelii”, se auzi o voce și cerșetorul căută cu privirea pe cel care-l judecase.

Îl descoperi repede pe orb, sprijinit într-un scaun, aproape de altar. Dădu să iasă.

„Ce faci, Pahonie ?” îl opri glasul starețului.

Se simțea umilit. Cu ce drept îl judeca un străin; un orb care nici măcar nu putea să-l vadă ?... Răspunse starețului, neridicându-și privirea:

„Afară, am dat oamenilor străzii tot ce agonisise. Și unui câine... Am primit și câțiva lei. Nădăduiesc că pot primi de la Sfinția ta câteva lumânări pentru liniștire sufletească...”

„Ipocritule ! îl certă bătrânul stareț. Ceva-ceva poate că ai cedat gurilor flămânde. Nu renunți, în schimb, la bani. Niciodată n-ai cumpărat o lumânare...”

Era adevărat, consimți cerșetorul, necăjit că mințise, luându-l gura pe dinainte.

„Banul e ochiul dracului, îl auzi pe orb. Cum să renunți?... Fără bani, nu te primește iadul. Iar în iad ești ca acasă... Ca în lumea pe care-o părăsești, după ce te-ai obișnuit cu ce vei găsi și dincolo...”

Se aștepta să-l audă pe stareț tăgăduind, în schimb monahul râse fără rușine. Așa îl judecă cerșetorul: **fără rușine...**

(continuare în pag. 37)

Călugărul cel sfrijit, cu părul strâns în codiță, se apropie de el:

„Frate, eu zic să nu cumperi lumânări astăzi. Slujba s-a terminat. Nu-ți va fi îngăduit să le aprinzi câtă vreme toate luminile vor fi stinse. Dumnezeu nostru a primit jertfele, s-a bucurat de lumină, dar acum gata ! E vremea mesei. Nu pot rămâne nesupravegheate.”

Lumânărul se îndepărtă.

„Așa să fie ! zise, în urma lui, cerșetorul. Dumnezeu știe că nu m-am lăcomit la cei doi lei dăruți de cucoana aia văduvă...”

Starețul a ieșit. Susținut de braț de un călugăr, orbul băjbâie spre casele din spate ale mănăstirii. Printre ele, improvizată, - sala de mese. Cerșetorul face și el pași nesiguri într-acolo. Îl ajunge din urmă cel cu toaca:

„Frate Pahonie, grăbește pașii ! Îl îndeamnă. Astăzi, pe lângă terci, avem și supliment la supă de varză...”

Prânzul începe cu o rugăciune; **laudatio**, pentru prinosul de bucate îngăduit de Domnul în grădina mănăstirii: fasolea, varza, tomatele s-au făcut din belșug. Vor putea pregăti și conserve pentru iarnă... Cerșetorul se concentrează asupra rugii. I se mai întâplă să încurce cuvintele; să amestece rugăciunea cu implorarea de mijlostivenie adresată binevoitorilor; cu afurisenia pentru alți cerșetori pripășiți la poarta mănăstirii, sfidând dreptul de proprietate, nescris dar înlăcăuit prin tradiție: fiecare își câștigă existența într-un anumit loc, mai sărac sau mai prosper, dar fără să-și depășească teritoriul; nici nu se prea întâmplau astfel de situații...

Cel numit Pahonie a fost îndrumat să ia loc în rezerva pentru oaspeții ocazionali, de obicei oamenii străzii. El ar fi dorit să se așeze printre călugării mănăstirii, în conformitate cu principiul egalității șanselor de care starețul cel bătrân vorbea cam după fiecare slujbă duminicală. Nu i se îngădui să se amestece cu gazdele și-și mută calabalăcul la masa orbului. Egalitatea șanselor se pare că era valabilă numai pe timpul rugăciunii.

La început, mâncară în tăcere. Terciul avea un gust strașnic de usturoi iar supa de varză a fost o adevărată minune.

„Ca tot ce iese din mâna bărbatului, aprecie orbul. Femeile se iau cu gura și nu de puține ori li se întâmplă să ardă mâncarea; să afume ciorbele...”

„Dumnezeu a grăit să fie îndepărtate femeile din așezământul călugărilor”, spuse Pahonie.

„Sunt și lăcașuri de maici în care prezența bărbaților este exclusă, adaugă orbul. Oricât și-ar dori, ele nu se pot apropia de Domnul. Pântecul lor este frământat zi și noapte de șarpe. Minte lor respinge năpârca, însă sufletul lor o cheamă. Or, de Dumnezeu te apropii cu sufletul...”

„Nu cred în poveștile astea”, spuse cerșetorul.

„Involuntar, bineînțeles... Altfel, se cred mai evlavioase decât bărbații...”

„Scorneli !...”

„Inconștient, cum spuneam. Și nici Dumnezeu nu le prea ajută. Domnul este în ceruri; în schimb, omul răsare din pământ; ca orice buruiiană...”

Cerură supliment de supă și li se aduse. Cerșetorul își plimbă privirile peste fața orbului fără nicio discreție știind că acesta nu putea să-l vadă. Îi veni în minte ceva, ca o tâmpenie, la care nu se gândise niciodată: privirea fiecărui om este o fereastră prin care încearcă să iasă din sine,

în afară. Escargot, omul-melc, îi vorbise despre asemenea bazaconii. Ceva adevăr putea exista în fantezia bătrânului cărturar, care pretindea că lumea închisă în cărți este mai bogată și mai frumoasă decât cea din afară; sau mai săracă și mai urâtă... Pahonie nu prea înțelesese. Acum, însă, privindu-l pe orb, încercă sentimentul că Escargot nu se înșelase prea mult. De pildă, el vedea... Fereastra lui era larg deschisă spre lumea din jur. Fereastra orbului avea obloanele trase. Fu încercat de un sentiment de vanitate. Și-l reprimă în secunda următoare, dând har Domnului că-i dăruise lumina.

„... ca orice pasăre sau piatră”, adăugă orbul.

„N-ai cunoscut păsările, buruienile și nici femeile”, îi aminti cerșetorul; începuse să se plictisească.

„Întunericul este un refugiu unde conștiința și voința se unesc pentru a scăpa de asalturile inconștientului; te aperi de valurile oceanului căutând sprijinul stâncii...”

„Escargot ?... V-am văzut împreună...”

„Ce este cu Escargot ?... Da, îl cunosc... Poetul... Omul-melc, cum se crede...”

„Cuvintele de-adineaori mi-au plăcut... Le-am auzit rostite de Escargot. El obișnuiește să se retragă în întuneric, unde conștiința și voința... Cum spuneai...”

„Se unesc... Habar n-am dacă lui Escargot i-au trecut prin cap astfel de lucruri... El nu este nevăzător...”

„Dracul știe ce mai este ?... Doamne iartă-mă ! își făcu repede cruce... Duce o viață ciudată... Nu știu, așa se vorbește în urbe. Cei care mă mai aduc în casele lor pentru o burtă de ciorbă trâncănesc vrute și nevrute... Nu le iau în seamă, dar uite că le țin minte...”

„Așa este, acceptă orbul. Întunericul și lumina îi sunt egale. I se pare că Dumnezeu i-a făcut un hatâr, înzestrându-l cu darul ăsta.”

„Vede ce-i convine și se refugiază în bezna criptei lui când lumina nu-l menajează.”

„Mai doriți supă ?” li se alătură călugărul ce servea la mese.

„Aș mai lua, zise cerșetorul. Nu se știe când ți se mai oferă o asemenea plească...”

„Hai să-ți spun ceva, schimbă vorba orbul. Ascultă: **Mai cerești decât stelele ni se par ochii fără margini pe care noaptea i-a deschis în noi. Ei văd mai departe decât nenumăratele palide oștiri de aștri. Fără să aibă nevoie de lumimă, ei străpung adâncurile unui suflet care iubește, străpung tot ceea ce cu nespuse voluptate umple un înalt văzduh...** Ei, ce spui?... Dumnezeiești cuvinte!...”

Pahonie înalță din umeri, dar fiindcă celălalt nu putea să-l vadă, întrebă:

„Escargot?... Numai lui putea să-i treacă prin minte așa ceva...”

„Nu... Un oarecare Novalis... Poet... Este adevărat, versurile mi le-a recitat Escargot într-o noapte, în părculețul vizavi de Casa Muzicală, unde pălăvrăgim adesea...”

„Este cam mult spus: **dumnezeiești cuvinte...** Eu nu le găsesc nicio noimă.”

„Fiindcă lumea în care trăiești tu ți se arată în diferite chipuri, frate”, spuse orbul.

Pahonie coborî lingura în castronul cu supă, dar

(continuare în pag. 38)

ează s-o ducă la gură:

„Cum adică, lumea în care trăiesc? ridică vocea. Nu mâncăm aceeași supă de varză?...”

„Noaptea mea este încărcată de toate virtualitățile existenței... Cunoști cuvântul **virtual** ?”

„Nu încerca să mă dai la fund, protestă Pahonie. Noaptea, eu dorm...”

„În schimb, eu văd...”

„Asta e bună, fratele meu!... Ce poate vedea un nevăzător?... Hai, soarbe-ți supa, se răcește...”

„Nu văd lucruri distincte... Intelectul meu se purifică de orice repere... Cunoști cuvântul **reper**?...”

„Mănâncă, orbule!... Pântecele tău cere bucături, nu cuvinte”, îl îndemnă Pahonie.

„Ca să poți privi în adânc, îndepărtează de tine lumina soarelui...”

„În adânc vei fi când Dumnezeu va crede de cuviință, bolborosi cerșetorul. Toți ajungem acolo...”

„Nu înțelegi nimic, frate ! strigă orbul, atrăgând asupra sa privirile călugărilor din sala de mese. Nu e vorba de moarte... Moarte nici nu există...”

„Halește-ți supa! Nu în fiecare zi te procopsești cu o îmbucătură pe cinste”, îl luă din scurt Pahonie.

„Cerșești bunăvoința lui Dumnezeu, în schimb, gândurile îți stau la cele lumeste”, îl certă orbul.

„Toți cerșim bunăvoința Domnului, spuse Pahonie. Unii mai mult, alții mai puțin...”

„Mie mi-o arată în fiecare zi, spuse orbul. Mi-a luat de pe retină deșertăciunile lumii; mă ajută să pătrund taine care pentru unul ca tine vor rămâne nedesluite... Te împiedeci la fiecare pas. Lumina ochilor îți așterne în cale tot felul de piedici... Încerc să-i bag în cap și lui Escargot astfel de lucruri...”

„Escargot... Melcul...”

„Pălăvrăgim adesea, și-am spus... Se întâmplă să vedem lucruri asemănătoare... Pe urmă, el se revoltă... Se contrazice... I-am și spus-o odată: Fratele meu, tu confunzi noaptea cu întunericul... A râs...”

„Asta fiindcă trăiește la fel, în întuneric ca și în lumină... Melcul... Vine la mănăstire, îmi aruncă din când în când o lețcaie... Habar n-am dacă o dăruiește din dragoste... Dacă mă consideră semenul său...”

„Nu-ți faci dumneata probleme din asta, frate, chicoti orbul. Egalitatea între oameni este valabilă numai pentru nevăzători... Noi am fost înzestrați genetic cu capacitatea de-a inventa imagini. Văzătorii sunt predestinați aceluiași pelicule... Știi ce înseamnă **genetic**, fratele meu?... Dar **pelicule**?...”

Pahonie se ridică greoi de la masă:

„Termină-ți supa, prietene. Nu-ți voi mai ține companie... Oricum, nu mă vezi... În schimb, îți poți imagina că-ți sunt în apropiere...”

Orbul înclină din cap a încuviințare. Pahonie se strecură spre în afară. Îl observă pe stareț, înconjurat de călugări bărboși, la masa rezervată autorităților mănăstirii.

„Sărut mîna, părinte, înclină capul. Domnul să binecuvânteze ispitele pântecului...”

Starețul îi făcu semn să se îndepărteze. Afară – multă lumină. Străbătu curtea mănăstirii aproape alergând. Habar n-avea de ce se grăbește. În stradă, nicio schimbare. Auzi tramvaiul ceva mai departe. Trecătorii i se părură aceiași din fiecare zi petrecută în poarta mănăstirii. Își simțea pântecul îngreunat de mâncare. Ar fi vrut să doar-

mă. Ispita diavolului: dacă s-ar fi retras în culcușul său – o fostă magazie dezafectată din apropiere -, cu siguranță, a doua zi și-ar fi aflat locul ocupat de alte suflete năpăstuite. Se cutremură la gândul ăsta. Lupta pentru supraviețuire era aspră între cerșetori. Dar o ierarhie trebuia respectată. Dumnezeu a gândit-o pentru o lume plină de contraste: la animale ca și la oameni...

„Orbul nu vede lumea; și-o imaginează”, rosti cuvintele cu voce tare, către nimeni.

Încercă să și-l scoată din minte pe cel care se străduise să-i vâre în cap lumi nevăzute. Se sprijini leneș de lespedea pe care un Sfântul Gheorghe din piatră avertiza că era pregătit să înfrunte balaurul.

„Să-i fie de bine !” mormăi Pahonie.

Observă maidanezul în apropiere și-l chemă pe tonul cu care câinele era obișnuit. Se apropie de om, dând suspicios din coadă. În loc de altceva, Pahonie începu să-l mângâie.

„Azi, n-am nimic pentru tine, frățioare, coborî vocea. Nu ne-au dat decât zeamă de varză. Poate mai încolo vreun suflet milostiv se va îndura...”

Fălămând, în cele din urmă, cățelul se îndepărta. Pahonie rămase din nou singur.

„Oh, reveni cu gândul la orbul rămas la mănăstire. Acum, l-aș întreba: frate, eu văd vrute și nevrute. Dar văd și singurătatea... Tu și-o poți imagina măcar cum arată ?...”

Adevărul era că, dacă Pahonie vedea la fiecare pas singurătatea, de-ar fi fost îndemnat să vorbească despre ea, nu și-ar fi putut găsi și cuvintele s-o descrie; l-ar fi contrazis tot ce se perinda zilnic pe dinaintea privirilor lui. Adevărul era și că orbul băjbăia în singurătate, deși încerca să-și creeze lumi iluzorii...

(Fragment din romanul **Fals eseu despre vanitate**)

Dan D. GÎRJOABĂ

În tăcerea luminii

În răcoarea dimineții,
un Potir alb strălucește
pe altarul timpului.

Credința nu e strigăt,
ci o suflare adâncă,
care urcă încet
spre cerul fără margini...

Sufletul nu cere dovezi —
doar un drum,
chiar și dacă e făcut din spini
sau din tăceri.

În lumina aceea
care nu arde,
ci cuprinde,
înțeleg:
cerul nu e deasupra,
ci adânc,
acolo unde sufletul
învață să vadă.

Și Potirul alb
nu e de porțelan,
ci din jertfă
și așteptare...

Adâncul tăcerii

Dincolo de cuvinte,
unde nici gândul nu mai ajunge,
se deschide un loc
pe care nimeni nu-l poate rosti —
un abis de lumină,
unde sufletul nu cade,
ci se lasă purtat.

Doamne,
nu Te-am găsit în strigăt,
ci în tăcerea care arde,
în întrebarea fără răspuns,
în clipa în care m-am oprit
și n-am mai vrut să înțeleg.

Acolo,
în adânc,
nu este frică.
Este doar un izvor neatins,
care curge fără grabă,
și nu seacă niciodată.

Sufletul meu bea din el
cu ochii închiși,
ca un copil
care nu are nevoie de dovezi.

Uneori mă gândesc
că nu trebuie să urc,
ci să cobor - în mine,
în taina aceea pe care nu o pot cuprinde,
dar care mă cheamă mereu.

Și dacă drumul trece prin abis,
nu mă voi teme,
pentru că Tu ești acolo —
nu sus, nu departe,
ci adânc.

Dincolo de marginea gândului

Rățiunea îmi spune să înțeleg,
să măsoar,
să pun nume lucrurilor
care nu vor să fie numite.
Dar sufletul meu
nu e făcut din calcule,
ci din zboruri neîmplinite,
din doruri fără țintă,
din întrebări pe care doar tăcerea
le poate ține în brațe...

Prejudecata vine ca o ceață,
spunând că sfințenia
trebuie să arate într-un anume fel,
să vorbească o limbă
pe care doar unii o pot învăța.

Dar eu am văzut îngeri
în ochii celor zdrobiți,
în palmele crăpate de muncă,
în genunchii plecați
fără să ceară nimic.

Zborul nu e doar al celor curați,
ci și al celor frânți,
care au avut curajul să se ridice
cu aripi înmuiate în praf...

Doamne,
nu mă lăsa să Te caut
doar în ceea ce pot înțelege.
Fă-mă să Te văd
și acolo unde logica se frânge,
unde iubirea începe
și gândul tace...mut.

Când visul devine rugăciune

În tăcerea dintre două respirații,
o chemare se naște —
nu ca un sunet,
ci ca o tresărire
pe care sufletul o recunoaște
fără să o poată explica.

Realitatea din vis
nu este mai puțin adevărată
decât zidurile care ne înconjoară.
E acolo unde timpul se oprește,
iar Lumina nu vine din soare,
ci dintr-un loc
pe care numai inima
îl știe.

(continuare în pag. 40)

Am visat o cale
care nu avea sfârșit,
dar fiecare pas
era o rugăciune nerostită.
Și Tu, Doamne,
erai acolo —
nu cu chip,
ci cu prezența aceea
care umple fără să atingă.

Nu știi dacă m-am trezit,
sau dacă abia atunci
am început să dorm
cu adevărat.

Dar știi că în acea chemare
era adevărul.
Și în acea Lumină
era începutul
unui alt fel de a vedea.

Golul dinlăuntru

Am mers pe cale
cu inima pustie,
fără cântec,
fără rădăcină.

Sub pași, pământul nu răspundea,
iar cerul rămânea tăcut
ca o rană veche
ce refuză să se închidă.

Spaima nu venea din întuneric,
ci din lipsa prezenței,
din golul care crește
când nu mai știm
dacă ne îndreptăm spre lumină
sau doar fugim de întuneric.

Răstignirea nu e doar a trupului,
ci a voinței,
a gândului care se frânge,
a dorinței de a fi iubit
fără a iubi.

Doamne,
câte regrete ard în noi
fără flacăra,
tăcute,
dar adânci,
ca o rugăciune uitată pe buze
înainte de somn.

Totuși, calea rămâne.
Nu pentru cei desăvârșiți,
ci pentru cei care,
chiar cu inima pustie,
aleg să facă
încă un pas.

Dumitru COZMA

Leac

Când mă-mbătau plăcerile din nopți
Eu nu băteam la tine pe la porți
Deși știam demult, mai mult de-un veac
Că pentru orice boală tu ai leac
Erau ore târzii, cam înspre dimineață
Când nopțile apun și ziua se răsfață
Eram mahmur de mângâieri, săruturi
Cu trupul izinit în așternuturi
Am căutat și leacuri pe la babe
Mă fermecau descântece neghioabe
Țigările-mi ardeau până la buze
Îmi încolțeau în minte numa' idei obtuze
Prin cârciumi învechite goleam mereu pocale
Și mă certam cu lumea, umblam prin tribunale
Și adevărul pur n-aveam cum să-l susțin
Decât având în față carafele cu vin
Iar când plecam, mergeam spre nicăieri
O zi mi-era un veac și mâine mi-era ieri
Și risipeam și aur și risipeam smaralde
Și stropii mei de plânset, curgeau ca să mă scalde
Un suflet de sihastru având deasupra cerul
Hrănit cu stropi de ploaie și încălzit cu gerul
Avea ca să îmi spună cum să privesc în sus
Ținând în mâna stângă icoana lui Iisus.

Celelalte cuvinte

(Omagiu Dreptul la timp - Nichita Stănescu)

S-a născut coborât dintr-un astru
"Călare pe un cal albastru"
pe o „Ploaie în luna lui Marte”
„Un înger în mână cu o carte”
la „Strigarea numelui în numele Tatălui
i-a spus, „Ce bine că ești”
printre atâtea cuvinte-povești
S-a născut din ruga „Către Galateea”
și și-a început odiseea
pe „Un Pământ numit România”
stărnind și zeilor mânia
Cuvintele le-a luat din cer
iar El cu plete, sfios cavalier
le-a dat contururi în porfire le-a șefluit în safire
le-a învelit în „necuvinte” și în „măreția lor la frig”
le-a dăruit ca un prodig împachetate în șervețele
cu tot sublimul, unor Ele
Acum e în Olimp, în promenadă
având alături o menadă, „Leoaică tânără, iubirea”
Cu toată nemărginirea
a lăsat și pe pământ, „Gând după Gând”
și niște „Oase plângând”

Ioan GHEORGHIUȚĂ

Note de lectură la volumul de versuri *Poeme Trezvie*, decembrie 2024, ed. Pim, Iași, autor Constantin Bejenaru-Beco

„O literatură fără critică literară este o literatură oarbă”, afirmă aforistic, suveran, Nichita Stănescu. Critica e o cenzură care îl poate irita pe scriitor, dar o are în vedere ca „ochi” iscoditor, analitic. Paradoxal e că iritarea funcționează ca ferment creator, îndemnând la autoanaliză. Ascultând vocea criticii, scrie Nichita Stănescu, „un talent autentic va ști să extragă din critică ce este adevărat. Un talent autentic știe să se reevalueze”, iar poetul tulcean **Constantin Bejenaru-Beco**, are, cu adevărat, conștiința valorii aflându-se cu acest volum de versuri, **Poeme Trezvie**, în culmea maturității sale, un volum ce încununează cu succes întreaga sa activitate literară. Titlul volumului ne trimite la starea de veghe, însă metaforic vorbind, versurile poetului sapiențial ne însuflă acțiunea prin vocea lirică la nivel îngeresc, acolo unde ideile se simt, se reinterpretează, se resping sau se atrag reciproc. Uneori insistă, la persoana întâi, obiectiv și încurajator când mărturisește senin: „Frate siamez al *Mântuitorului* / Port în *Lume* ca pe o / Grandioasă coroană *Imperială* / *Cuantic-Galactică Cerebrală* / Sărăcia-mi lucie aurorală- / *Fericirea* cea mai banală, / Curată și binecuvântată cu / *Dumnezeiască* morală. (Balada *Fericirii*), alteori, recurge la versul clasic prezentându-ne un crâmpel sentimental în care iubirea pare să fie un rezultat pur, dar neînțeles al naturii: „Ascultam amândoi murmurul mării / Și orizontul în fața noastră îngenunchea. / Amplificat de liniștea depărtării / Torsul tău în scoici înflorea. / Și navigam și nu știam / Că pe săruturi se poate umbla / Și văzduhul suav al *Iubirii* / Are un prag undeva... cândva... (Pe-o gură de Cer).

Poetul Constantin Bejenaru Beco își însușește un rol activ în peisajul literar românesc, printr-un dialog subtil și complex pe care îl parodiază postmodern în stilul *baladesc* al lui Ștefan Augustin Doinaș. Observăm în numeroasele sale balade o trimitere indirectă spre tainice

lăcașuri precum lumea de dincolo cu tot apanajul ce-i aparține: îngeri, psalmi, îndumnezeire, etc. venind cu termeni specifici poeziei bejenariene fără să abandoneze metafora și stilul poetic înalt.

Poetul elimină sinele material, care împiedică comuniunea cu Dumnezeu, purificându-se, el devine transparent și se transformă într-un punct de focalizare a energiilor cosmice.

Eul liric se depersonalizează pentru a putea reflecta și a se identifica cu lumina divină, pentru a participa la cunoașterea absolută. Simbolurile acestei constelații imagine se vor organiza în funcție de gradul lor de înțelegere din perspectiva unei voci cunoscătoare, unui subiect ce devine el însuși tot mai transparent, imaterial:

„Mai profundă este adâncul / Decât înaltul-îngăduitor, / Îmi șoptește / *Îngeru-mi ÎnGânditor-Păzitor*, / Seara înainte de culcare / Spre a-mi pregăti / *Inima, Trupul și Sufletul* / Primitor-roditor întru / *Demiurgică-liturgică și Divin Creatoare* / **ÎMPREUNARE.**” (Împreunare divină)

Constantin Bejenaru Beco rămâne un poet emblematic pentru cultura dobrogeană, pentru cultura română prin inovațiile poetice care se construiesc prin suprapunerea poeziei și a personalității lui. Poezia devine o oglindă a modului în care poetul se descoperă cititorilor, o oglindă în care se văd toate calitățile sau defectele fizice și, mai ales, morale. Rămâne să le observăm cu atenție prin citirea acestui volum de poezie.

Constantin GEANTĂ

ȘOAPTE DIN LABIRINT. ARMAGEDONUL

I

Străzile pustii sunt străbătute de rotocoale de frunze, crenguțe și mărăcini, purtate de vânt. Mary și Ned priveau pe gem din încăperea în care o melodie în surdina și o lumină violetă induceau un fundal de basm. Un parfum discret plutea prin aer, iar cestile de ceai din fața lor erau aproape goale.

- Privește cerul, se întunecă!
- Nu te teme!...
- Ia te uită cum dispare soarele în nori, parcă ar fi înghițit de un vârcolac. Mă cam ia cu fiori... Ce urlet sinistru străbate de afară!

- Este doar o eclipsă, ce Dumnezeu, Mary!
- Poate, Ned, dar nu uita asemănarea cu legenda celtică!

- Da... „Soarele se va întuneca, bufnițele vor urla, iar șerpii și broaștele vor fi peste tot. Toate animalele vor fi neliniștite, pământul se va clătina, iar timp de șapte zile răul va stăpâni lumea. Vor fi zile de teroare și suferință... Când puterea LUI va atinge apogeul, se vor întoarce cei opt din ape, iar Azazel va fi alungat și se va cufunda în infern“. Ce vrei, este doar o legendă?! Fiecare eclipsă poate și-a avut legenda sa, dar, din păcate, multe s-au pierdut.

- Nu ți se pare ciudat că multe din cele petrecute acum se aseamănă cu cele din legendă?

- Nu, pentru că istoriile de cele mai multe ori se repetă. De-a lungul timpului au existat mai mulți Nostradamus, iar „Ce a fost este și va fi. Deci, nimic nou sub soare“, vorba ceea. Aici nimic negativ nu poate să patrundă, deoarece dragostea noastră este scutul ce nu poate să fie străpuns.

II

Într-o pădure se află o casă. De jur-împrejur copacii seculari înconjoară curtea gospodăriei. Este seară. Un bătrân aprinde candelă într-o cameră. Atmosfera este apăsătoare, iar în aer plutesc presimțiri. Intră în camera alăturată unde un individ, apărut ca din senin, se așază la masă. Bătrânul, zărindu-l, îi pune o farfurie și un tacâm.

- Cred că ești obosit și înfometat!
- Desigur.
- Ce mai este pe acolo de unde vii tu?
- Nimic deosebit. Este la fel cum era când ai plecat tu.
- Sigur ceva s-a schimbat, dacă tu ai străbătut atâta drum până la mine.

- A trecut vremea legendelor. Voi vă aprofundați în realități pe care nu le puteți pecepe.

Care legende? Te referi poate la bazaconiile create de voi!

- Bazaconii? Hm!... Legendele se pot crea oricând. Chiar și acum cineva ne poate immortaliza într-o fabulă.

- Divaghezi inutil. Tu nu ești decât sceptorul speranței, care a apus încă de la începutul veacului.

- Tinere, secolul vostru încă nu a început, iar al nostru încă nu s-a terminat!

Ne inerferăm pe scara timpului precum umbrele obiectelor se întâlnesc pe asfalt într-o zi de vară.

- Tu nu ești decât în propria ta negare, așa cum și eu exist numai în închipuirea celor de pomâine. Măine?! Între noi se pot interpune milenii.

- Deci asta este.
- Da, ai peceput mesajul.
- Desigur.
- Să fim, totuși, atenți și să ne jucăm rolurile pentru mai multă siguranță!

- Bine.
- Sunt obosit, bătrâne, pentru că vin de departe. Acum trebuie să dorm. Altfel, voi pieri precum o adiere.

- Dormi, pentru că nu știi ce poate să aducă ziua de mâine!

Așezându-se pe un pat tânărul adoarme imediat. Bătrânul îl acoperă și iese din cameră. Pe când se afla în camera alăturată, o fetiță intră și zice bucuroasă:

- Bunicule, se pare că vom avea un vițel, iar bunica te roagă să mergi până la ea!

Bătrânul iese cu fata. În camera unde doarme tânărul apare un spectru.

- Dormi, tinere, pentru că rolul tău va începe nu peste mult timp!

Al doilea spectru își face apariția și se adresează primului spectru:

- Stăpâne, care îți sunt ordinele?
- Stai liniștit. Astăzi nu mai am nimic pentru tine. Învață însă ce ai uitat demult...

- Adică?...
- Învață să privești detașat lumea iluziilor, pentru că altfel nu te vei elibera și vei fi prins într-un univers de joasă vibrație, unde vei fi supus jocului entităților malefice.

Bătrânul, bătrâna și fetița intră în camera alăturată. Bătrâna, deschizând ușa, zărește tânărul care doarme. Întorcându-se în cameră precedentă, zice:

- Iar avem musafiri?
- După cum vezi.
- Doarme, a completat bătrâna, însă pare cam agitat. Cine o fi?

- Un pribeag.
- Nu cumva este o stafie?
- De data sta nu.
- Priviți, flacăra din candelă pâlpâie, zice fata puțin neliniștită!

- Ei, ce mai zici? izbucni bătrâna furioasă.
- Stai liniștită, pentru că nu este ceea ce crezi tu. Nu confunda închipuirea cu realitatea, pentru că aluneci pe o pantă periculoasă. Ceea ce vezi acum este un om, iar ceea ce ți se pare nu există.

- M-ai turmentat nu alta! zice bătrâna, aproape țipând.

- Mai încet, pentru că dincolo doarme un om!
- Priviți ce tare pâlpâie flacăra din candelă! Fata este speriată.

Bătrâna completează cu accent vădit de răutate:
- Afurisitul, o fi dintre aceia care îl poartă în el pe Michiduță?!

- Taci, femeie!
- Ceva mișcă pe la fereastră! zice fata neliniștită.

(continuare în pag. 43)

(urmare din pag. 42)

- Este vântul „foșnind printre copaci”.
- Omule, nu vezi că s-a stins candela?
- Aprinde-o și taci!
- Bunico, hai să pregătim masa!

Bătrâna rostește mai mult pentru sine:

- Oh, ciumatule, de ani de zile îmi aduci numai oameni din aceștia ciudați! Iese cu fata.

Bătrânul se adresează primului spectru, care tocmai își făcuse apariția:

- De ce ai venit?
- Cum? Ai uitat de înțelegere noastră?
- Care înțelegere?! zice bătrânul, puțin uimit.

Spectrul al doilea care devenise și el vizibil:

- Ne-ai cerut un serviciu pentru care ne-ai promis și tu ceva în schimb.

- Măine vă dau ce v-am promis, pentru că azi nu pot. Nu uitați, nu a sosit timpul încă!

- Atunci îl luăm pe acesta cu noi, până una alta! Dispar cu individul care dormea.

Bătrânul zice zâmbind:

- Voi ați vrut-o! Dar... ia' stai puțin! Caută un catastif pe care îl deschide. Suntem șapte, mai trebuie unul. În curând va apărea și el. Privind către o casetă pe care o mângâie. Curând va veni și vremea noastră. Eu, marele druid, mă voi confrunta cu tine, Maestre al Abisului.

III

- Ce cumplit urlă animalele!
- Și valurile ce s-au umflat!
- E un frig afară, de îți îngheață sufletul.
- Ia privește puțin prin acest dispozitiv.
- Incredibil, Ron, soarele pare că este înghițit de ceva care seamănă cu un vâcolac!

- Ia să vedem! Fii serios și nu da frâu liber imaginației! Ce Dumnezeu, nu știți cât de impresionabili pot deveni oamenii în astfel de situații?!

- Ela, ia' privește și tu!

- Da. Ron...

- S-a lăsat întunericul în plină zi...

- Parcă mă trec fiori. Dar ia' stai puțin, prietena mea Ana care este însărcinată, este singură acasă! Mă duc la ea.

- Pe o vreme ca asta?

- Ce Dumnezeu, se află la doi pași!

IV

Noaptea s-a lăsat peste casa din pădure. Cei doi bătrâni și fetița se află așezați la o masă. Plutesc presimțiri înfășurate în mantaua unei liniști apăsătoare.

- Ce zici, măi, omule, nu mai încetează buha aia odată?

- Lasă femie, nu te mai gândi la asta, doar nu vrei să sperii fata?!

- Mă cam ia cu frig.

- Doar nu e asta prima eclipsă, am mai prins vreo trei...

- Ai dreptate, dar acum nu prea îmi miroase a bine. Nu vezi ce harababură e în toată lumea? Crime, silnicii, ard case, biserici, mor oameni din te miri ce, iar, colac peste pupază, la noi guvernării au mărit și dările.

- Să te ferească Dumnezeu de dracii cu chip de îngeri sau de creștinii care se comportă ca niște păgâni în bună lege! Dar ia' vino până la mine, fetițo!

- Bunicule, mi-e frică! zice fata aproape plângând.

- Ține acest talisman și o să vezi că totul va fi bine!

- Cum spui tu, bunicule!

Bătrânul către bătrână:

- Ține și tu această pietricică!

Bătrâna puțin cam speriată:

- Aoleu!...

- Termină odată cu văicărelile!

Peste câteva momente, bătrâna și fetița se aflau cufundate într-o reverie profundă.

- Visați și fiți ferice! Nimic din cele ce trebuie să se întâmple nu poate să fie evitat. Oricum, pentru a putea birui El va trebui să treacă peste cadavrul meu.

V

Scoțându-și sistemul audio-vizual, Nick a zis:

- L-am repara.

- Sigur?

- Priviți, au apărut și coordonatele pe ecran!

- Analizez.

- Bătrânul, codificat în zona pădurii, îi pregătește pe cei șapte trimiși de-a lungul timpului ca să-l localizeze.

- Apropo, de câți ani se află acolo?

- Un moment. Apasă pe o tastă. De peste treizeci de ani. Este creatorul realității virtuale.

- A... el a inițiat nivelurile VR6 și VR7.

- Cei care i-au urmat lui, au ajuns la nivelul realității virtuale VR12, și pe această bază, pornindu-se de la teoria subconștientului colectiv al lui Jung, se poate controla creierul oricărui individ, care are implantat un cip.

- Nick, ai spart codul și iată, toți sunt pe urmele noastre!

- John, e de rău dacă reușesc să folosească realitatea virtuală pentru a manipula masele prin spălarea creierelor și prin sugerarea unor imagini de coșmar!

- Băieți, nu mai avem timp, voi pleca și eu în realitatea virtuală pentru a-l ajuta pe Mack Law. Eu voi fi cel de-al optulea din legendă, când va avea loc marea confruntare. Red, tu te vei ocupa de supravegherea sistemelor de securitate, iar tu, John, de codurile de rezervă!

- Bine, bătrâne! răspunde John.

- Cum se prezintă situația, Red?

- Nick, cel puțin 24 de ore nu vom putea să fim depistați.

- John, accesează-mi codurile!

- Bine, Nick.

- Băieți, am pornit în marea aventură! Își pune sistemul audio vizual.

- Succes, bătrâne!

VI

În apartamentul Elei se afla Ana, verișoara sa. Sosise pentru a susține o conferință la universitate pe tema „Civilizații străvechi și urmele lor în contemporanitate” care se desfășura în cadrul unui simpozin științific de trei zile. A doua zi spre seară a început să se simtă cam rău. Ela observând starea sa o întrebă:

- Ce este, Ana?

- Ela, nasc!... Să vină ambulanța!

- Rezistă, pentru că vine imediat!

- Vezi piatra aia? Am găsit-o acum trei zile pe când veneam spre casă. Te rog să o arunci cât mai departe, chiar în mare dacă se poate, pentru că îmi poartă ghinion. Mă sperii mai mereu. Mai mult, mă cert cu soțul

(continuare în pag. 44)

(urmare din pag. 43)

din te miri ce.

- Ia să vedem despre ce este vorba! Parcă ar semăna cu ceva...Privește ce sclipitoare este, și...

- Au.

- Ce este?

- Nasc.

- Mai rezistă puțin, pentru că trebuie să sosească imediat ambulanța! L- am anunțat și pe soțul tău care este pe drum.

VII

- Ce mare involburată! Căpitane, parcă nu-i a bună! De azi- dimineață navigăm numai printre munți de valuri.

- Nicio problemă, secundule, scăpăm noi și de această încercare!

Vaporul își continuă cursul pe marea înspumată.

- De unde zici că ești?

- Din SUA.

- Și unde mergi?

- În aceeași țară în care vă duceți și dumneavoastră.

- Dar..

În acel moment la megafon se aude vocea căpitanului:

- Vă rog să vă păstrați calmul și să respectați instrucțiunile pe care le veți primi, pentru că ne aflăm în epicentrul unei furtuni foarte puternice!...

„Asta este. Am primit botezul oceanului, deci renasc în această lume“, zice Nick pentru sine. Către cel care se află la masă cu el:

-Noroc, și nu uita, se apropie vremurile **apocaliptice!**

- Anunță marinarii că se pot întoarce la cabine!

- Ce bine că am scăpat, căpitane!

- Ia' ascultați o informație de ultimă oră: „Un cutremur puternic a zguduit țara noastră“.

- Nu se poate, radiofonistule! Dar ce s-a întâmplat cu ai noștri?

VIII

- Ce mai știi despre Ana?

- Nu-i prea bine, se află la reanimare și... a născut un băiat cu două capete.

- Poftim?

- Această creatură foarte ciudată seamănă cu ceva ce nu am mai întâlnit.

- Dar ce cutremur, lisuse!

- Gata, a trecut.

- Ia' ascultă ce spune la știri: „Deși s-a înregistrat un cutremur de 8 grade pe scara Richter, unde în anumite locuri a durat chiar zece minute, nu s-a înregistrat nicio victimă și nu s-a semnalat nici o pagubă.“

- O fi vreun semn!

- Poate... Dar ia' stați puțin! Sună de la spital Ela. Ce?...

Nu se poate! Trebuie să mergem acolo, pentru că se petrec lucruri ciudate!

- Oh, biata Ana!

IX

-Tu ești al optulea... Zici că te numești Nick? Mă bucur! Cum ne-ai găsit?

- Simplu, am studiat plăcuța cu inscripția „7 5 V R 6 3 9“ și am descifrat următoarele:

„Magellan va străbate oceanul pe când Pământul trece prin Rac, iar legenda urcă înspre vis... Deci, caută și vei găsi!“

- Bravo, Nick. Într-adevăr, Magellan provine de la numele meu Mack Law All combinat cu îndemnul: „Caută-mă în

Zodia Racului!“

- Deci știi?

- Bineînțeles!... Doar eu am creat realitatea virtuală.

De aceea m-am și ascuns sub masca unui bătrân cu alura de patriarh.

- Tu trebuie să știi și ce urmează.

- Desigur, s-a născut Armaghedonul. Deocamdată va trebui să iei o formă convențională, chiar și pentru cei din spațiul virtual. Așadar, vei fi un înger.

Apar bătrâna și fetița.

- Ce apariție luminoasă! rosti bătrâna

- Sunt Îngerul Păcii invocat de soțul tău. Am venit ca să vă apăr.

Fetița, fugind către el:

-Arhanghele, păzește-ne!

X

- Laus Masbus, trăim o zi deosebită. I-am înfrânt pe creștini. Am distrus Statuia Libertății. Papa a fugit din Roma. Parisul este în flăcări. Europa... se află la picioarele noastre.

- Ni se mai opune cineva?

- Până acum doar Noul Ierusalim este invincibil, însă Azazel ne-a promis că până mâine și acesta ni se va supune.

- Ce zile de teroare!

- Biata Ana a pierit în chinuri inimaginabile.

- Vrând să distrugă monstrul, Ron a pierit în flăcări, iar Don, soțul Anei, a fost transformat într-o figură hilară, o creație vie a lui Picasso.

- Ned, ai văzut?

- Da Mary, însă nu credeam să apuc asemenea vremuri.

- Toți cei care mai sunt în viață poartă numărul fiarei, adică 666, iar peste cel mult două zile ne va veni și nouă rândul...

- Să fugim!

- Unde?

- Oriunde...

- Imposibil. Peste tot este numai teroare, chin și sălbăticie.

- Atunci să primim Numărul Fiarei?

- Avem altă soluție?

- Dacă nu mai avem altă scăpare, atunci... Doamne, iartă-ne !

- Poate ar mai fi ceva, Mary.

- Ce vrei să spui?

- Privește! Scoate un pistol.

- Nu cred că ar fi bine, pentru că... tot în mâna Lui am ajunge.

-Atunci?!

- Sistemul de crinogerizare cu regalre subcuantică.

-Dacă nu funcționează?

-Există o doză de risc, pentru că nu am reușit să fac ultima verificare. Dar decât teroarea de azi... mai bine un *mâine* care să sperăm că va fi mai bun!

XI

- Primul a fost scufundat, urmează cel de-al doilea.

- Laus Masbus, cine sunt aceștia care îndrăznesc să-l înfrunte pe Azazel?

- Nu știu, Makrebus!

Apare Azazel:

- Sunt atlantii, dar nu au nicio șansă. Priviți!

(continuare în pag. 45)

Azazel face un semn, iar cei opt, care încearcă să apară câte unul, sunt respinși și se reîntorc în Atlantic. Faza se repetă de mii de ori.

- Noul Ierusalim este invincibil!
- Bineînțeles, căpitane, doar arhanghelii sunt cu noi.
- Prea fericite, când va apărea Mesia?
- Nu iscodiți legile lui Dumnezeu, creți, sperați și fiți pregătiți pentru că Mesia poate apărea oricând!

- Mac Law mai încercăm?
- Bineînțeles, Nick.
- Sunteți gata?
Cei șase sunt scoși din starea de stază.
- Gata, Nick?
- Mac Law, ce facem?
- Atenție, Nick, vom ieși cu toții din valuri în același timp.

Opt jeturi se zăresc lângă țărmul Atlanticului, în dreptul Cartagenei. Deodată opt ființe de lumină pășesc pe țărm. Primul, care poartă o diademă încrustată cu diamante, ține un paloș în mâna dreaptă. Cel de-al doilea învârtește o secure încrustată cu semnul vulturului. Cel de-al treilea mișcă un buzdugan strălucitor cu două peceți, pe care sunt încrustate soarele și luna. Cel de-al patrulea a ridicat o lance scânteietoare. Cel de-al cincilea are o spadă curbată și un scut. Cel de-al șaselea are un arc pe care pune o săgeată de foc. Cel de-al șaptelea poartă o spadă medievală. Cel de-al optulea, care poartă o sabie ninja, are o armură medievală.

- Laus Masbus a fost răpus, iar armata noastră a fost risipită, Makrebus.
- Priviți! Oh, nu!... Azazel a pierit și el!
- Mac, am învins!
- Nick, ne revedem în câteva momente!

XII

În laborator Nick vorbește cu cei prezenți.

- Am învins.
- Nick, ești extraordinar!
- Trecând prin *apele subconștientului*, am pătruns în realitatea virtuală. Red, cum a mers cu asigurarea securității?

- Oh, mai erau numai zece minute și ne reperau!
- John, ce mă făceam fără tine, maestrul în supravegherea codurilor de rezervă?

- Te descurcai tu cumva!...Dar, ia' priviți!
Pe ecran se configurează un cerc, niște sfere, o piramidă, iar după aceea apare un trandafir.

- Este Mac, zise Nick, dar ia' priviți!
Pe monitor apare un mesaj:
- Armagedonul, care este un virus foarte puternic, se află în sistemul de coordonare al sistemului de computere. De data aceasta v-am dar antivirusul. Nu mă mai căutați! Ființa mea a trecut în ciber-sistem. Acum folosesc codul Er, iar în VR, adică în realitatea virtuală a ajuns la nivelul 15. Adio! Al vostru prieten etern, Mac...“

- Asta este.
- Oricum, lupta nu s-a încheiat.
- Atâta timp cât nu vom stăpâni și înfrânge anima-lul din noi, oricând poate apărea iar Armagedonul.

mai în vârstă și mort, nu fusesem niciodată la morga noastră.

Descoperirea m-a deusolat, dar încet, încet, am înce-put și eu să cred că am fost confuz datorită colapsului care se apropiase. Am continuat să-mi îmbunătățesc viața, fără să mă mai gândesc la celălalt eu. Singura mărturie a aceluia eveniment a rămas faptul că am încetat să mai port cămăși. Le-am aruncat pe toate și le-am înlocuit cu tri-couri. După câțiva ani însă, nu mai știam care era motivul din spatele alegerii vestimentare și m-am convins singur că motivul era confortul.

Am uitat totul, mulți ani, până într-o dimineață de joi când mă grăbeam, la spital, unde mă aștepta familia mea. Ceva mai devreme, în acea zi, mezinului meu i se făcuse rău. L-am dus la urgențe și, până ce l-au preluat medicii, vomitase de vreo trei ori pe mine. Soția era plecată din oraș pentru o conferință și drumul, chiar dacă ar fi plecat în acea secundă, ar fi durat ore bune. Eu nu puteam rămâne, aveam programare la bancă. Era singura noastră șansă de a obține creditul necesar pentru casa visurilor noastre. Am apelat la părinții soției mele, să vină la cel mic, oricum nu locuiau departe. Bunica a venit într-un suflet la nepotul ei, adusă de socrul meu care mi-a atras atenția că nu mă puteam prezenta la interviu mirosind a vomă. Nu aveam timp să mă schimb. M-am spălat, pe cât posibil, în baia spitalului și bătrânul mi-a dat haina de pe el. Era cea mai urâtă cămașă pe care o văzusem vreo-dată, dar măcar era curată. Îmbrăcându-mă, am simțit cum mintea mea începea să învârtă niște rotițe, dar nu au reușit să funcționeze cum trebuie și nu m-am gândit mai departe.

Am obținut creditul fără probleme și am pornit în grabă spre micuțul meu bolnav. Pe pod, un dement a intrat cu mașina în mine. Autoturismul, pe care nici măcar nu-l achitasem încă, nu avea să mai plece de acolo decât pe platformă, cu destinația fier vechi.

Ar fi trebuit să mă bucur că nu fusesem rănit, dar eram furios că, din cauza idioțeniei altuia, copilul meu urma să aștepte ore întregi, suferind, întrebându-se de ce nu ve-ne tatăl lui.

Șoferul care a cauzat accidentul a ieșit și el din mașină. Atunci mi-am dat seama că o făcuse intenționat. L-am recunoscut.

În urmă cu puțin timp descoperisem dovezile incriminatoare care au construit cazul împotriva fratelui lui. Respectivul avea la orizont o sentință cu moartea, dar la fel și eu...

Am realizat asta când am zărit ranga care se apropia de capul meu. Mi-am privit hainele și mi-am amintit. Colegii mei s-au înșelat, nu a fost sinucidere și lovitura nu a venit după căzătură, ci înainte, astfel, inconștient, în disperarea de a respira, aveam să-mi umplu plămâni cu apă și să mor înecat...

Neta MUSCĂ-IONICĂ

Legenda lavandei

Cu secole în urmă, într-un sat pierdut printre munți, cu poteci șerpuite care urcau primejdios până pe culmile stâncoase, unindu-se cu norii sau mergând pe lângă margini de prăpăstii și ascunzându-se prin păduri, locuitorii duceau o viață simplă și împlinită, adânc înrădăcinată în îmbrățișarea naturii. Fiecare pas făcut de-a lungul acestor cărări, se simțea ca o călătorie spre ceruri, unde aerul era crocant și infuzat cu parfum de pin și flori sălbatice. Casele construite din piatră și lemn se agățau de versantul muntelui, iar cele mai multe din terasele lor erau împodobite cu flori, revărsându-se în cascade de culori intense ce păreau că te privesc în interior. Hornurile eliberau fire subțiri de fum cenușiu, ce dansau grațios în brațele brizei muntelui, purtând cu ele aroma tentantă a pâinii proaspăt coapte. Clopotele de vânt, suspendate de streșinele de lemn, își scuturau tonurile melodice, armonizându-se cu glasul adierilor zvelte.

Sătenii își desfășurau rutina zilnică cu o grație liniștită, care vorbea despre o legătură profundă cu pământul. Copiii desculți se jucau printre florile sălbatice sau alergau după fluturii cu aripi de mătase, iar răsetele lor cristaline răsunau printre stâncile tăcute, în timp ce bătrânii stăteau într-o contemplație liniștită. Pe fețele lor se ghiceau cu ușurință anii petrecuți în comuniune cu munții. Urcând, satul făcea loc unor câmpuri terasate, pline de culturi, care prosperau în aerul subțire al muntelui. În depărtare se vedea o cascadă alunecând pe peretele stâncii întunecate și abrupte, ce părea un nor alb și învolburat prăbușindu-se grandios în abis.

În acest sat binecuvântat trăia o familie frumoasă, care aștepta de douăzeci de ani sosirea unui copil, dar acesta întârzia să apară. Chiar dacă anii treceau, încrederea lor a rămas neclintită și așteptau liniștiți ca Cerul să le trimită minunea, prin ușa întredeschisă a viitorului. Timpul acolo se mișca într-un ritm mai lent, anotimpurile pictau peisajul într-un caleidoscop de culori, iar legătura familiei cu lumea naturală era o sursă de forță și de mângâiere. Viețile lor, împletite cu ciclurile pădurii și dispozițiile în continuă schimbare ale munților, găseau frumusețea în ingenuitatea fiecărui răsărit și promisiunea fiecărei noi zile.

Pădurarul Aron era un bărbat harnic, bine alcătuit, cu mâinile muncite, care a cunoscut atingerea copacilor străvechi și ceva din tainele limbajului lor. Își petrecea zilele rătăcind prin pădurile dese, ascultând secretele pe care le păzeau și îngrijindu-le cu dăruire, căci ele au fost casa lui de generații. Aida, soția lui, de multe ori cutreiera pădurile alături de el, având astfel prilejul ca întreaga zi să-l răsfețe cu emoție și bucurie virgină, izvorând din sufletul ei blând și ochii de culoarea lacurilor de munte. Degetele ei iscusite culegeau cu iubire florile delicate ale plantelor medicinale rare, împrăștiate printre stâncile acoperite cu mușchi și potecile mărginite de ferigi. Se

mișca cu grație, trupul ei oglindind dansul căprioarelor care cutreierau pădurile. Conexiunea ei cu pământul și cerul era la fel de adâncă, precum rădăcinile pinilor falnici, care își urcau vârfurile ramurilor spre soare.

Cei doi soți aveau o legătură neclintită, precum munții înșiși, iar zilele lor erau pline de bucurii simple: ale răsului împărțit, contemplației liniștite și ritmul unei vieți trăite în armonie cu tot ce-i înconjura. Când zorii priveau prin perdele de mătase lumea, tălpile lor deja scuturau argintul boabelor de rouă din ochii pădurii. În amurg, când clipa încremenea, meditau împreună cu natura, încălziți de un foc de lemne stralucitor, care le lumina sufletele lipite de gene. Și astfel, pădurarul și culegătoarea de flori, legați de dragoste și de o reverență împărțită față de înțelepciunea străveche a muntelui, își continuau călătoria prin efemeritatea tainică a timpului, cu inimile lor împletite cu pulsul naturii care îi împresura.

Aida era o pricepută tămăduitoare și îndrăgostită iremediabil de flori, colinda munții și pădurile zilnic, indiferent de starea vremii, pentru a le găsi. Descoperise multe plante prin locuri neumbrate, testându-le pe ea însăși puterea de vindecare sau un potențial efect toxic, dându-le apoi diferite nume, în funcție de forma florii, poziția lunii, a soarelui, sau de stările ei de moment. Avea un suflet de poet, iubea natura, oamenii, și avea o credință de nezdruccinat în Dumnezeu, înțelegând că din palmele Lui au crescut și prin El trăiesc toate. Când afla o floare rară sau necunoscută, extaziată, putea să stea lângă ea ore întregi, privind în adâncul ei, plină de uimire și fericită, încercând să-i dezlege frumusețea, taina și puterea. Știa că fiecare floare era un dar divin și îl primea cu o bucurie evlavioasă și o nețărmurită recunoștință, fericită ca un copil care a primit o jucărie nouă. Moștenise acea pasiune de la bunica sa, care cunoștea secretele curative a sute de plante și era de mare ajutor oamenilor din sat, vindecându-le bolile trupești și sufletești.

Într-o zi, cutreierând un munte învelit în păduri, se simți brusc obosită și se așeză la rădăcina unui brad să se odihnească o clipă și așipi. A visat că lângă ea a venit o zână, care îi spuse cu blândețe:

- Aida, știm dorința ta arzătoare! Mama Zănelor m-a trimis la tine să-ți dau vestea cea mare, vei avea un copil! Vei naște o fetiță căreia îi vei pune numele Vanda. Va fi o ființă specială și va rămâne în memoria oamenilor. I-a așezat apoi pe cap o cunună de flori, cu miros divin, de culoarea amurgului luminos, un violet emoționant și misterios, apoi dispăru.

Când s-a trezit, a văzut că era foarte târziu și privind cerul a rămas uluită de splendoarea lui. Își aminti de vis și murmură sfios: „Doamne, dacă îmi vei dăruia o fiică, mi-ar plăcea să aibă ochii de culoarea acestui amurg!” Amintindu-și de coroană, își trecu degetele prin păr și cu toate că nu a găsit nimic, simțea că acea floare exista undeva și aștepta să fie descoperită într-o zi de ea sau de Vanda.

Peste nouă luni de zile născu o fată frumoasă și sănătoasă, aflând datorită ei noi taine ale inimii, aducându-i cerul mai aproape. Din momentul în care prima inspirație i-a îmbrățișat interiorul, Vanda a fost închinată Naturii, arătată cu bucurie smerită munților falnici și pădurilor fremătânde, de către tatăl ei, Aron, pă-

(continuare în pag. 47)

durararul harnic și înțelept.

Zilnic, sufletul fetei s-a împletit cu sălbăticia care o înconjura, creând o legătură care era mai adâncă decât a copacilor străvechi. Vanda creștea frumos în brațele Mamei Natură, alintată de razele soarelui, odihnită de umbrele pădurii, hrănită de culoarea, nectarul și parfumul florilor. Cântecul de leagăn al Aidei a fost o simfonie în care se unea suspinul vântului pribeag cu respirația pădurii, trilarile păsărilor, foșnetul aripilor de fluturi, sunetul izvoarelor răcoroase care își șerpuiau drumul necunoscut prin terenul accidentat și cu vocile spiritelor munților, șoptind tainice adevăruri știute de milenii, pe care puțini le puteau desluși. Copila asculta acest cântec surzând vieții, făcându-și dintr-o rază de soare un arcuș și din inimă o vioară. Copilăria Vandei a fost o lume miraculoasă în care suflul Soarelui și al Lunii au oglindit lumina Înțelepciunii în boabele de rouă, lăsându-se privită de ochii inocenți.

Tatăl ei a învățat-o căile pădurii, insuflându-i o dragoste și un respect profund pentru toate creaturile vii și o înțelegere adâncă a echilibrului delicat al naturii. Mama ei a inițiat-o în tainele vindecării bolilor cu ajutorul prețios al plantelor presărate peste tot de mâinile sacre ale existenței. Adunate cu iubire și recunoștință de făptura candidă, infuzate cu apele cristaline din adâncurile inimii sale, acele leacuri făceau adevărate minuni.

Multe lucruri i s-au descoperit singure Vandei, când rătăcea prin desigurii sau urca pe vârfurile accidentate, întâlnind locuri și emoții noi, toate dându-i un sentiment de apartenență care transcendea cuvintele. Munții îi destăinuiau gândurile lor, croindu-i rochii străvezii din fuioare de ceață, urcând astfel discret spre cuiburi de vulturi. Pădurile i-au împărțit poveștile lor, împletindu-i bătăile inimii cu pulsul clorofilei, iar râurile i-au cântat melodiile unei lumi neatinsă de timp, îmbrăcând-o în nemurire. Poienile îi cunoșteau pasul și o chemau, punându-și inimile în palmele ei care împrumutaseră aroma florilor. Cu fiecare anotimp care trecea, fata creștea în armonie cu lumea sălbatică și liberă, spiritul ei oglindind fluxul și reflexul lumii naturale.

A învățat să citească semnele de pe cer, adormind la picioarele Lunii și ale stelelor, într-o stare deplină de pace. Alerga adesea, golită de gânduri, după lună odată cu norii, creștea și se cutremura cu ea la sosirea serii și la începutul unei noi zile. Îi plăcea să asculte cântecul păsărilor în care deslușea bucuria, tristețea, prietenia sau chemările tainice ale perechilor, până când devenea ea însăși cânt. Unduirea vârfurilor copacilor, atingând cu frunțile subțiri cerul, sub mâna vântului lin sau puternic, îi umplea sufletul de o emoție tainică și o fericire cerească îi cotopea inima. Privind extazul munților înveliți în nori albi, cu inserții aurii, meșteșugite de razele soarelui, asculta cuprinsă de evlavie rugăciunea tăcerii; acea tăcere în care se simțeau vibrațiile cerului și pământului, pe care le putea auzi, aducând-o într-o stare de contopire cu întreg universul. Simțurile ei erau intensificate în acord cu ritmurile subtile ale vieții, care pulsau prin sălbăticia adâncă, modelând-o în chip minunat.

Tatăl privea cu mândrie cum fiica lui îmbrățișa acea viață liberă, conștientă că ceea ce vedea și simțea făcea parte din ceva grandios, în care nu-i era deloc ușor unui om să pătrundă foarte adânc, cu mintea și simțirea, ci doar identificându-se cu acea lume mistică. Împreună au

cutreierat zile și nopți prin inimi de păduri, peșteri ascunse în care viețuia câte un ascet uitat de timp sau creste periculoase, împărțășind momente de revelație și înțelegere nespūsă.

Ultimul loc vizitat împreună în acea călătorie de inițiere a Vandei a fost într-un loc special, pe un vârf de munte, unde un turn falnic se ridica spre ceruri, culmea lui dispărând în îmbrățișarea norilor de ceață. Despre acea structură veche, cunoscută sub numele de Turnul Ascendenței, nu se știau multe lucruri, nici ce vechime avea și nici cine îl construise. Câțiva bătrâni, centenarii satului, spuneau că era acolo și când trăiau străbunii lor și se credea că era un portal către tărâmul zeilor, un loc de înțelepciune profundă și iluminare, care îi atrăgea doar pe cei curați cu inima și statornici în spirit.

- Vanda, darul meu celest, când îți va fi greu și nu vei găsi răspunsuri la întrebările tale și vei dori să mă întâlnești după ce voi părăsi acest trup sau vei fi prea atinsă de durerea oamenilor pe care îi îngrijești, să vii și să petreci câteva zile și nopți aici. Vei căpăta răspunsuri la aproape toate întrebările tale și vei fi iar proaspătă și curată ca lacrima unui izvor scăpată din ochii stâncii!

- Așa voi face, dragă tată! îi spuse șoptit copila, lipindu-și duios fruntea de umărul tatălui său, pierdut în frumusețea care se desfășura înaintea ochilor.

În acel loc, Vanda va urca adesea pentru tot restul vieții, câte două-trei zile, culegând de acolo o cunoaștere pe care în altă parte n-o putea primi cu acuratețe.

Anii au trecut și ea a devenit o tânără de o frumusețea rară, care semăna cu zâna din vis, ca două picături de apă: înaltă, suplă, cu părul lung, de culoarea chihlimbarului, niște ochi deosebiți de frumoși și strălucitori, cu nuanțe profunde de violet, care aminteau de splendoarea cerului la apusul soarelui. Tatăl ei o dezmierda, „Prințesa cu ochii de cer” și o iubea așa cum norul, iubește cerul; frunza, copacul; albina, floarea; privighetoarea, cântul; izvorul, oceanul...

Dar nu frumusețea fizică era darul ei cel mai prețios, ci iubirea pentru oameni, în special pentru copii și modul ei de a simți și vedea dincolo de ceea ce se putea vedea cu ochii fizici. Afla bucurie în orice și o aduna, dând-o mai departe celor cu care se întâlnea. Suferea mult când vedea că oamenii se îmbolnăvesc și făcea totul pentru a le ușura durerea. Noaptea, cu ochii pe cerul ce-și sărbătorea nașterea noilor sori, lua parte la bucuria lui și cerea smerit ajutorul forțelor care o îndrumau în munca ei nobilă. Uneori, plângea pentru oamenii pe care nu-i mai putea ajuta, dar nu pentru că știa că vor muri curând, aflase de mult timp că moartea nu există, ci pentru durerile lor crunte, pe care încerca să le ostoiască înainte ca muribundul, într-o explozie de fericire, să deschidă ușa nemuririi.

Ajunsese vestită în satul ei, dar și în alte sate îndepărtate, unde mergea pentru a trata pe cei bolnavi care îi cereau ajutorul. Oamenii o căutau din ce în ce mai des, nu numai pentru a le vindeca trupul, ci și datorită înțelepciunii ei, cerându-i sfaturi și bucurându-se de prezența ei serafică. Ea ajuta mereu, simplu și firesc, cu evlavie și devotement, intrând în curțile și inimile lor așa cum cobora lumina soarelui peste lume, ploaia peste câmpuri, parfumul din flori prin văi.

Pentru a ajunge cât mai repede în satele îndepărtate, tatăl său îi cumpărase un superb cal arab, de un alb

(continuare în pag. 48)

strălucitor, care îi devenise un prieten fidel, având cu el o legătură magică. O iubeau toți oamenii cu care interacționa, iar tinerii care o vedeau se îndrăgosteau instantaneu de ea și o căutau, dar ea era greu de găsit. Muncea în orice anotimp, culegând ierburi, flori, fructe și rădăcini din care făcea leacuri, dăruindu-le celor suferinzi. Nu voia să primească nimic pentru munca ei, căci privind chipul radiind de fericire a celui ridicat din durere, era și ea fericită și aceea îi era plata. Tot ce-i trebuia ca să se întrețină îi dădea pădurea, muntele și izvorul, nu-i lipsea nimic niciodată. Se simțea cea mai bogată și fericită ființă de pe pământ și mulțimea în fiecare zi Cerului pentru tot.

Când părinții Vandei au plecat să cutreiere pădurile veșnice, a dăruit casa unei familii nevoiașe cu zece copii frumoși și sănătoși, la care mergea uneori să se joace cu ei, să le împărtășească din cunoașterea și iubirea ei pentru tot ce există. În zilele în care acea familie sărbătorea ziua de naștere a vreunui copil, îi lua pe toți în plimbări lungi în pădure, pe munți sau îi ducea la stânci unde priveau cum firul de apă eliberat din trupurile lor nemișcate îmbrățișa primordial lumina. Vanda îi îndemna să asculte bucuria fiecărui strop, să-și spele chipurile și să guste cu pioșenie din lichidul viu, sfințind astfel clipele, ceea ce îi va ajuta să culeagă cântec, lumină, nemurire.

Ea își construia la poalele unui munte, pitită în gura pădurii, o căsuță mică din lemn, lângă picioarele reci ale unui râu, dar acolo stătea foarte puțin. Oamenii o căutau și ea îi ajuta pe toți, oferindu-le cu iubire tot ce primea din mâinile miraculoase ale naturii. Acolo unde se cerea urgent prezența ei, ajungea iute pe cărări neștiute de nimeni, pe calul ei vrednic, mergând pe poteci atât de înguste încât la un pas greșit o așteptau prăpăstii, ale căror fund nu se zărea. A rămas în pădure printre florile ei dragi, vindecând lumea, iar acolo unde se credea că nu se mai putea face nimic pentru bolnavi, de multe ori ea putea. De aceea cei disperati mergeau la Vanda și ea niciodată nu spunea nu, chiar dacă era soare, ploaie, furtună sau viscol, nimic n-o putea încetini sau opri.

Dialoga la nesfârșit cu pădurea, muntele, păsările, animalele și mai ales cu florile, dar și cu vântul, norii și cu soarele, care deveniseră totul pentru ea, iar uneori simțea că toate acele minuni creșteau și în ea. Soarele era ca un iubit pentru ea, îl venera, știind că din el își adunau puterea, frumusețea și culoarea plantele, dar și tot ceea ce trăia pe Pământ. Iubea tot ce o înconjura, cu o iubire desăvârșită. Nu se căsătorise pentru că nu putea iubi nici un bărbat, așa cum și-ar fi dorit el. Deși toți o doreau cu disperare, au înțeles cu timpul, că este inaccesibilă ca și o stea, lumina ei ajungea la lume, dar lumea nu putea ajunge la ea. Era intangibilă, aparținea pădurii, munților, cerului, soarelui, apelor, vântului și florilor, trăind astfel cea mai frumoasă și inocentă poveste de iubire. A tămăduit mii de oameni, mai ales copii și ajutate multe femei să rămână însărcinate și să aducă pruncii în lume sănătoși și puternici.

Într-o seară, venind dintr-un sat călare pe calul ei frumos, o ușoară melancolie o încerca, întrebându-se cine îi va ajuta pe cei bolnavi, când ea va pleca să culeagă flori celeste. Soarele, alunecând după un munte, anunța sfârșitul zilei și cerul s-a umplut de culoare! Privind spre satul ei drag a șoptit sfios: "Te rog, Doamne, de vrei,

transformă iubirea mea pentru oameni într-o floare de leac să rămână lumii, când eu nu voi mai fi! Dă-i florii culoarea cerului, la fel cum ai dat culoare ochilor mei, ca atunci când cei suferinzi nu vor ști unde să meargă să caute leac, Tu să-i călăuzești spre floarea Vandei!"

Și în timp ce soarele apunea în spatele vârfulor zimțate ale munților, aruncând o ultimă strălucire aurie asupra pământului, ea stătea la marginea pădurii, cu inima debordând de recunoștință pentru lumea care îi modelase sufletul. În acel moment și-a dat seama că nu era doar o parte a naturii, era natura însăși, o întruchipare vie și respirabilă a frumuseții și a puterii care o înconjura. În fiecare șoaptă a vântului, în fiecare rază de lumină a lunii coapte care se filtra prin baldachinul din frunze al copacilor, ea găsea o reflectare a propriului suflet neîmblânzit, îmbrățișat de sălbăticia care o crescuse, într-o legătură care nu avea să se rupă niciodată.

Rătăci aproape întreaga noapte sub lumina lunii pline, împreună cu Ino, calul ei puternic și deștept, într-o stare de fericire deplină. Calul părea o arătare argintie plutind în oceanul întunericului, purtând dulcea povară a tinerei care trăia o stare sporită de conștiință, unindu-și instantaneu respirația cu cea a nopții. Atrasă de o forță nevăzută, ea a dat peste un crâng ascuns, în care puzderie de flori violete dansau în lumina lunii. Frumusețea eterică a florilor i-a captivat sufletul și un parfum neștiut, proaspăt și dens, cu adieri tainice, i-a sărutat fruntea. Coborâtă de pe cal, a alergat extaziată în mijlocul acelei mări violete și în timp ce îngenunchea printre florile legănate de respirația nopții, ochii lunii îi descoperiră o siluetă strălucitoare, care a apărut brusc în fața ei. Era spiritul câmpurilor pline cu acele flori, un paznic binevoitor al Naturii și un trezorer al înțelepciunii ancestrale. Cu o voce la fel de blândă ca foșnetul frunzelor, spiritul i-a dat fecioarei un har: cunoașterea puterilor vindecătoare ale acelei plante, un dar de împărtășit celor aflați în nevoie. Totodată i-a șoptit și numele florii magice: Lavanda!

- Oamenii vor veni la tine, la Vanda, să ia aceste flori. Vei umple de asemenea câmpurile și grădinile cu ele, căci ești aleasă de multă vreme pentru asta și e firesc să-ți poarte numele!

Din acel moment, fecioara a devenit cunoscută drept Păstrătoarea Lavandei, îngrijind câmpurile cu o tandrețe care oglindea spiritul florilor înseși, căci în acea noapte singulară, când și-a deschis palmele să atingă cerul brodat cu pădurea violetă căzută pe pământ, s-a unit cu ea. Lumina lunii le-a botezat legământul prin elixirul picurat ca ofrandă din florile de lavandă în palmele ivorii și astfel a căpătat știința de a face noi remedii care aduceau mângâiere sătenilor, vindecând bolile și liniștind sufletele tulburate.

Au trecut generații, iar legenda Păstrătoarei de Lavandă a dăinuit, fiecare nou gardian al câmpurilor onorând legătura sacră dintre pământ și spirit.

Astăzi, câmpurile de lavandă încă înfloresc în aceeași nuanță încântătoare de violet, parfumul lor plutește prin sat ca un cântec de leagăn, o amintire a moștenirii de durată a trezorierului Lavandei. Și astfel legenda Lavandei continuă să trăiască, o mărturie a puterii darurilor naturii și a feeriei atemporale a unei flori simple care poartă în ea spiritul vindecării și al speranței.

Când veți vedea un câmp de lavandă și veți simți o bucurie peste fire, privind freamătul violet, să știți că

(continuare în pag. 53)

Adriana WEIMER

POEMELE MĂRII

Clepsidra cuvântului

Măsor timpul
 prin clepsidra cuvântului
 și tot nisipul Mării
 îl măsoară curgând
 – scoici sfărâmate
 sub talpa timpului,
 și a mea,
 sub umbra timpului,
 și a mea.
 E-o contopire de mări
 – o mare de cer,
 una de apă
 și una de nisip
 și zbuciumul timpului
 – val după val,
 clipă după clipă,
 trecere după trecere
 dincolo de clepsidre
 și cuvânt.

Suflet-iubire

Mare-smarald
 cu suflet-mister
 dragostea mea
 renaște
 cu fiecare senzație
 a valului tău,
 a scoicilor
 frânte sub talpă...

Suflet-iubire
 cu privire smarald.

Amintirile Mării

Septembrie întâi
 ai venit
 să ne porți iubirea,
 amintirile verii,
 ale Mării celei mari,
 regăsirile...
 să le porți
 în larg de albastru.

Mare Egee!

Mare Egee,
 am adunat
 în priviri,
 și în suflet,
 și în minte
 fascinația pietrelor tale
 spălate de valuri
 – piatră
 din trupul muntelui,

valuri
 din trupul mării
 și nesfârșitul zbucium
 din ochii tăi albaștri.

Mă vei chema cândva
 în brațele tale curate,
 Mare Egee,
 să pot să simt
 din nou
 înșorita
 Cretă a Greciei,
 îmbrățișarea ta albastră,
 dulcea lumină.

Mare albastră

Te privesc în ochi,
 Mare albastră!

Și val după val,
 dor după dor
 regăsirea cu tine
 mă unește cu cerul.

Marea de apă
 și marea de cer
 se unesc
 în ochii mei de senin.

Te privesc în ochi,
 Mare albastră,

cu iubire te-mbrățișez,
 cu enetrgie-viață
 mă îmbrățișezi!

La țărmul tău, Mare!

La țărmul tău, Mare,
 se naște lumina,
 Steaua Solară

– o mare de foc
 dintr-o Mare de apă.

La țărmul tău, Mare,
 renaște iubirea,
 Steaua Nordului sufletesc

– două mări de iubire
 dintr-o singură
 Mare de dor.

La țărmul tău, Mare,
 se naște timpul

– clipă-divină
 din clipă-divină,

clipă-amintire
 din clipă-amintire.

La țărmul tău, Mare,
 se naște lumina,
 în ochi
 și în suflet.

NOI, FRUNZE ALE TIMPULUI NOSTRU UN DELIR CA O PÂINE

Dialog Petru Ababii - Iosefina Schirger

Timpul știe ce este frunza pentru că el singur este o frunză.

Petru Ababii

Iosefina Schirger

Petru Ababii

- O teoretizare a frunzei cu puternice nuanțe interpretativ - metaforice.

- Parcă ați fi supărat pe timp și l-ați certa, să vadă și el cum e să fii frunză!

- Puțin aș dezvolta. Noi singuri suntem asemenea timpului frunzelor... Dar nu mă vor înțelege!

- Noi, frunze... De asta e pagina albă: să arătăm că se poate gândi și altfel.

- Suntem uzi de ploaia căzută peste noi după tăierea lacrimii în două, astfel transformată în ploaie.

- Vom ieși la soare. Și soarele va răsări pentru noi... Sau vreți să vorbim despre ploi?

- Ești în plenum zenitului verii tale, Iosefina. Mi-am dorit toată vara ploi dar m-am ales cu secetă.

- Niciodată nu mi-ați spus vreun clișeu, ce se spune ca să faci plăcerea cuiva. Sunteți inedit, adânc, spre fabulos.

- Eu sunt cel ce sunt, un neutru între două extreme.

- E binevenită o ploaie oricând. Pe pleoape, în gând. În echilibru între două extreme e cel mai bine.

- Și între două lacrimi gemene. Între ele se poziționează afecțiunea.

- Afecțiunea e un fel de început?

- Câteodată meditația se transformă în muzică. În ea fac popas.

- Lacrimi ar trebui să fie lucrările noastre. Cristal. Să se vadă prin ele, să transmită curenții, să construiască *poduri*. A fost ideea mea.

- Ne vom dizolva cu totul într-o singură lacrimă comună. Ador curenții dăzători de viață și ploaie.

- Zefir de primăvară e *Podul* nostru. L-am mai completat. Mă mai suportați? V-am sufocat?

- *Podul de flori* va fi *ghețarul* în care ne vom immortaliza sufletele.

- Nu, eu vreau la soare!

- Vara ta poetică și poetică!...

- Nu mai e chiar așa. Mai mi-a trecut. Mai sunt și alte anotimpuri cu farmecul lor!

- Oricum sufletul ți-a rămas conservat în vară.

- Vreți să fiți *al cincilea anotimp* care le însumează pe toate celelalte, care știe, vede?... Mă mut un timp în curte la voi, lângă fântână. Când deschizi fereastra să mă găsești. Cu pământul, pădurea, câinele și vulpile...

- Apa din fântâna mea este foarte bună. Aceștia sunt însoțitorii noștri prietenoși. Fereastra ta spre lume este poezia ta.

- Poemele îmi lungesc viața, ca și dumneavoastră, scrierile. Numele cățelului e secret?

- Numele lui este fără nume. El știe că numele lui este *câine*.

- Inedit! Nu aș fi lăsat un cățel nebotezat!

- Când el hămăie își pronunță numele.

- Voiam să întreb despre el, așa întreb de fântână, de grădină. Ce flori și pomi aveți? Ce se vede de la fereastră? Aici plouă.

- Am o mulțime de flori. Se ocupă de ele soția. Am copaci, vișini, cireși, meri, nuci, pruni.

- Și la noi în Vrancea e frumos. Cam frig și izolat pentru gustul meu.

- Femeile iubirii printre florile iubirii... transpuse în imaginații interpretative pictural-emoțive...

- Muze, Fete Morgane, închipuirii, idealuri, năluci... Vă sperie *Podul de flori*? Voi mai tăia, opri esența. Dacă vreți mă opresc. E forțat? E prea mult? Credeam că nu-l mai vreți.

- Îți voi spune: Continuă în același ritm! Nu te opri! Dialogul trebuie să fie integral, așa cum suntem noi, fără înfrumusețări, cu rele și bune.

- Integral este! Nu înfrumusețez, încerc să nu fie nimic personal. Dialog universal există? În care să se regăsească fiecare, să și-l dorească pentru el.

- Naturalul real este adevărata frumusețe. Continui să citesc.

- Nu vă pierdeți vremea! Lucrați la *Geneze (a logicii, a gândirii critice, a genialității și înțelepciunii, a poeziei...)*! *Podul* se scrie singur. Poate e prea mult, v-am invadat.

- Cum de poți spune că nu-l mai vreau? Eu pe tine te vreau întotdeauna! Mă voi ocupa și de *Geneze*.

- *Podul* nu va respecta niciun canon, va fie unic, al nostru, scris dintr-o suflare, cu ochii închiși, cu inima. Nici nu știți cu ce minte în colțuri o să zburăți!

- Am răsfoit. Mai este mult de lucru, de făcut ordine, trebuie multă răbdare și circumstanțializare.

- Știu. De aici disperările mele că nu voi reuși. Mi-ar prinde bine o clonă, o bonă și o secretară care să-mi pună în ordine textele, gândurile, să ude florile, să pună și strângă masa. Ceva îmi fură energia, de nici nu mai știu ce e important!

- Există oameni în manifestare și desfășurare deplină, esențială și cei în drum spre senectute. Pe toți îi unește un numitor comun: speranța de viață. Nu dispera! Tu vrei pe toate să le faci deodată, repede. Credeam că eu sunt un nerăbdător, dar tu ești și mai și. Dovada sunt tocmai cele peste 50 de cărți publicate. Când am auzit m-am speriat. Te-am atenționat: Mai încet, mai fă repaus! De atâtea nu mai știi ce-i important! Ai să reușești pentru că ești o luptătoare. Pur și simplu în această privință ești o nesățioasă. Nu te grăbi și totul va fi bine! Doar ai realizat atâtea și atâtea până acum. Mai liniștește-te, mai temperează-te! Mai încet și vom reuși. Poate ne va da Domnul timpul necesar.

- Sunteți un bun ascultător. Și nu vreți nimic. Doamne Doamne ne dă tot ce avem nevoie. Iar timpul îl vom dilata...

- Ce mai faci, Iosefina?

(continuare în pag. 51)

- Mai nimic, stau la povești cu doctorul Ababii, prietenul meu.

- Cum ai dormit noaptea trecută că tare obosită mai erai?

- M-am culcat târziu dar nu spun.

- Simțeam de la distanță. Ai să te epuizezi în acest ritm infernal. Eu nu dovedesc după tine, *accelerato!*

- Ba dovedești! Eu nu mă ridic la nivelul dumneavoastră nici peste 199 de ani!

- Simt că-mi este din ce în ce mai greu să văd cum te trudești cu foarte puțină odihnă.

- Putem alerga în paralel sau în cerc, cum vrei.

- Mai degrabă în cerc până vom ameți.

- Sunt mai bine acum. Se mai așază și lucrurile la locul lor. Suntem mari, ne permitem zborul ca somnul de dimineață, de dezmoșit aripile.

- Cât ne va permite Dumnezeu.

- Dacă ne-a adus până aici, înseamnă că ne permite, că vrea ceva de la noi.

- Prea am desfăcut aripile! Și cât ne va mai ține în zbor?

- Până ne trezim, până vrem altceva și mai amețitor.

- Omul cât zboară se menține cu adevărat treaz.

- Îmi place când spuneți că *Totul va fi bine!*

- Iosefina, tu simți cum vorbim noi? Replicile noastre seamănă cu niște aforisme.

- *Acceleratule*, doar când le recitesc văd asta. Mă sperie universalitatea și frumusețea lor.

- Tu ești pedala de accelerație.

- Ba tu! Mereu am crezut că după poezie nu poate urma decât dialog.

- Bagheta ta este visătoare, atrăgătoare și tămăduitoare în același timp, a mea consolatoare.

- Ambele complementare, compensatoare, salvatoare, unificatoare, atrăgătoare în prăpastie! Drog, mrea-jă, pânză de păianjen... Gaz pe foc adică.

- Balsam ocrotitor al sufletelor noastre.

- Capcană, vrajă, farmec, extaz, atracție, cerc, drum, soartă...

- Mă întreci la visare și imaginații. Vise realizabile. Se vede că ești din altă materie - una poetică.

- Eu nu visez, ci construiesc, clădesc, vă dau ocol, ademenesc. Chiar nu glumesc. Și nici nu mă joc.

- Cu atât mai mult nici eu!

- Doar că mai exagerez, nu știu unde să mă opresc.

- Asta ai dovedit-o până acum atingând culmile numai de tine cucerite.

- Nu am atins mai nimic, dar a venit timpul. De exemplu, trebuia să dormim, dar noi mai scriem un capitol!

- Te-ai dizolvat în bogăția plină de har a poemelor tale.

- Sunt trecut. Important e doar ce urmează, la ce lucrăm, proiectele pe care le avem în lucru.

- Poeziile sunt și trecutul și viitorul tău, covorul destinului nostru comun.

- Vom face doar ce ne face plăcere. Ne permitem. Trecutul face parte din noi, e moștenirea noastră. Ne vom influența destinele, viitorul, cu trecutul nostru.

- Al tău este cu adevărat glorios, al meu nu prea. Iosefina, iar îți răpesc din somnul tău.

- Cam da, dar și eu! Doar să doriți și ajungeți cunoscut. Asta vreți?

- Dar cine nu-și dorește? Dorința este lauda fiecăruia

atunci când ea este sustenabilă. Eu am rămas copleșit când am văzut ieri care este cu adevărat trecutul tău.

- Nu e o fericire. Ce ați văzut? CV-ul meu literar scurt? Și nu l-ați văzut pe cel profesional! Ați fost prea modest în a vă face cunoscute lucrările.

- Și să mai spui că nu ești accelerată!

- Simțiți că ați progresat profesional în ultimul timp, că am deschis ferestre, porți, că operele trec granițele în locul dumneavoastră? A fost greu?

- Eu nu sunt versat în aceste posibilități și nici n-am avut de unde să le învăț. Acum tu ești învățătorul meu.

- Doamne Doamne v-a împlinit dorința.

- Și încă pe deasupra a mai pus în coș.

- Pe mine nu mă ascultă nimeni. Doar avem curaj.

- Tu ești mijlocitoarea Lui asemenea lui Isus, mediatorul. La curaj stau cam prost.

- Și eu... la încrederea de sine, în aripile noastre, în forțele proprii, în puterea minții.

- Ești un spirit înalt. Oare este a treia pereche de aripi?

- Și cu o aripă se zboară dacă ai cu cine, dar cu 3 perechi, ca noi! Cine pe cine încurajează acum?

- Cu binele se face și a doua aripă. Ne încurajăm reciproc ca doi care se salvează unul pe altul de la înec.

- Mie îmi pare că mergem să ne înecăm! În valuri... Eu pescărușa. Dar e minunat!

- Înecul fanteziilor noastre devenite realitate. Din valuri maritime s-au transformat în valuri oceanice.

- Cum se zice? Merităm? E o încercare, o pedeapsă, un dar? Ce alegeți?

- Te aleg pe tine, Iosefina, una din pescărușele oceanelor viselor care plouă cu poeme.

- Am venit! Nu mai plouă cu poeme. Am închis capitolul. Plouă cu dialoguri de plăcere, de încărcare a bateriilor, de limpezire a gândurilor.

- Dar apa vie a poeziilor tale mai adapă și va mai alimenta arborele vieții. Dialogurile sunt izvorâte din monologurile sufletului...

- Sunt izvorâte din sete. Sete de oameni deștepți.

- Sete de sublim gen Iosefina.

- Moromete, personajul lui Marin Preda, are cu cine vorbi în satul lui. Adică eu.

- La început vorbim cu noi, monolog, apoi și cu cei din preajmă, dialog, să devenim mai înțelepți - un fel de exercițiu, de antrenament al gândirii critice.

- Așa trebuia, să ne ogindim, să creștem, dar la ora asta nu aveți cu cine. Eu mă culc. Vorbă lungă... Nu ne-am spus mai nimic, decât ne pansăm orgoliile. Eu mă vait mai mult...

- Da, înțelept ar fi acum să mergem la culcare. Ce zici?

- Așa fac și vulpile, câinele, florile, fântâna. Atunci așa facem.

- Eu de fapt mai rămân. Nu mi-e somn!

- E ordin! Gata, închidem și dormim!

- Bine.

- În zece minute e mâine. Tot la fântână vin și mâine.

- Da, azi e mâine și mâine e azi.

- Să legați câinele! În fiecare mâine va fi mai frumos, până la dependență.

- Nu te teme, câinele e legat. Să ne temem de alt

(continuare în pag. 52)

(urmare din pag. 51)

fel de câini!

- Cei din noi, la pândă? M-ați ajutat să scap de stările de nesiguranță, temeri, nedesăvârșire, să mă limpezesc, să îmi iau aripile înapoi. E un început de gândire critică? Nu e de la laude, că aș fi deșteaptă sau frumoasă. E de la încurajări, că vom reuși și că nu mă judecați...

UN DELIR CA O PÂINE

Mai știi în ce vreme suntem?
 Mai știi în care poem?
 Mai știi în esență ce vrem?
 Vară a verilor care te duci,
 Ți-ai pus în minte să mă usuci?
 Am un chef năprasnic să te citești!
 La început doar te răsfoiesc.
 Aici îmi cercetez eu în liniște prada:
 în cartea asta albă, albă ca zăpada.
 Cât o să țină? Ce ai tu cu ea,
 de păpădie inima mea?
 Despre necesitatea de a iubi
 am putea vorbi, despre fluturi,
 păsări, copii. Ce vară ai fi!
 Un delir! Ca o pâine!
 Mă văd dimineața alergând cu tine.
 Simți ceva dogoritor,
 un fier înroșit, ceva ca un dor?
 Îți auzi inima bătând risipit,
 bătând într-o poartă neauzit?
 Închide ochii! Sunt aici,
 în visele tale, sub pleoapele mici.
 Ninge și-n inima ta, dinspre cer?
 E iarnă și la tine în stele, ger?
 Umbre îți aleargă într-o parte
 și în alta prin gând?
 Sunt păsările mele trimise pe rând,
 iar frunzele acestea colorate frumos
 sunt tinerețea noastră trântită pe jos...
 În ochi ai ceva strălucind
 Cine ne vede ne crede plutind
 Ai venit, ca nefiind...

Petru ABABII
 (Rep. Moldova)

Oamenii în ipostazele primordiale ale iubirii

Când Dumnezeu a purces la zămislirea creațiilor sale universale, impunând să lucreze *primordialul* în starea și situația sa incipientă împărțite la început în două, deși părți diferite dintr-un întreg ca sens și mai puțin ca conținut, El le-a dictat o *lege* prin care și datorită căreia ele trebuiau să se recunoască pe sine ca diferențe în imaginile comparate ale lor în oglinda reflectorizantă mediatore, întruchipare a primordialului însuși, căci din el s-au născut - legea recunoașterii ca atare, afirmare și confirmare a fiecăreia din părți în configurația comparată a celeilalte.

Atare fapt se numește conlucrare reciproc avantajoasă întru perpetuarea lor producătoare de timp și spațiu

unice, colaborate ca cele două componente îmbietoare ale Întregului – Dumnezeu, întruchipare numită existență/viață, spațiile părților colaborante, astfel formând concomitent timpul și în rezultat existența ca atare. Această conlucrare participativă reciproc avantajoasă este ceea ce numim *iubire* la nivel primordial, posibilă doar datorită situației concomitente astfel create numită edificator *viață* exprimată prin toleranță, solidaritate, responsabilitate reciprocă a unei părți față de alta, a uneia față de toate și a tuturor față de una luată separat, stabilindu-se în acest fel avantajul maxim al favoritelor reciproce numită pace internă a tuturor părților aflate în colaborare.

Altfel spus prin împărțirea primordialului, Dumnezeu a cedat o parte din afecțiunea Sa - Iubirea Magna Absolută creațiilor sale întruchipată substanțial și esențial în chiar ceea ce reprezintă părțile ca atare, în așa fel ca ele să nu se respingă, ci să se atragă, să se completeze și să se aprecieze evolutiv, adică să se împlinescă prin transcendentarea uneia către alta.

Stabilim, așadar, că iubirea se determină intrinsec pe sine însăși prin determinare ca determinat din chiar primordialitatea/determinarea lucrurilor de către Dumnezeu. De aici semnificația intrinsecă a determinării ca determinat Dumnezeu în formula evanghelică „**Eu sunt Alfa și Omega**” și „**Eu sunt Cel ce Sunt**”. Astfel se face, că simultan și concomitent prin primordialitatea asistenței lucrurilor ca determinate prin determinare în Univers să se întâmple concomitent și simultan în orice loc/timp al lui, timpul luând configurația spațiului iar spațiul - configurația timpului, alcătuind astfel Întregul care este Universul, El fiind structurat de același timp și spațiu univoce cvasiprezente pretutindeni, relația dintre care este reciproc avantajoasă, petrecându-se prin ceea ce numim *transcendentă*.

Deci lucrurile în Univers se întâmplă concomitent și simultan pretutindeni, pentru că ele sunt compuse din același *timp/spațiu* și din același *spațiu/timp*. În esența sa *primordialul* este ceea ce stă apriori și timp și spațiu concomitent particularizate în ceea ce formează ele simultan și sinergic prin influențare reciprocă și determinare reciprocă, intrinsec autogenerându-se - numită *materie*. Deși Einstein recunoștea materia ca fapt cert în forma ei primordială, el se întreba de unde vin timpul și spațiul pentru a le include - asistență divină numită *iubire* pe care el a conștientizat-o ca atare, dar neinițindu-se că timpul și spațiul pe care el nu știa de unde vin și cum se formează, de fapt, și constituie materia.

Unicitatea lucrurilor întemeierea cărora se face prin asistare seductiv-reciprocă în mod avantajos la nivel primordial stă pe iubirea celor doi factori conlucrativi, care sprijinindu-se unul pe altul și apelând unul la altul au pus bazele *sociumului* - comunicării prin eșirea din anonimul intimității absolute a componentelor lui ca componente în sine. Astfel se face că iubirea este o formă inerentă de manifestare a sociumului chiar din formele sale primordiale.

Desiminarea componentelor în noi și noi unități geometric simetrice esențial dar nu și substanțial pe parcursul timpului prin acapararea de spațiu timp, din ce în ce mai mult au început să se îndepărteze una de alta, coeziunea lor internă slăbind și ea concomitent în mod geometric. În rezultat comunicarea dintre ele s-a înrăutățit din ce în ce mai mult astfel încât nu mai răspund la apelurile

(continuare în pag. 53)

(urmare din pag. 52)

afective ale multora dintre ele. În sociumul uman slăbirea coeziunii și implicit a comunicării între factorii lui a devenit din ce mai evidentă.

Atunci când între oameni nu există comunicare este ca și cum respectivii ar lipsi cu desăvârșire, astfel slăbind influența iubirii și a solidarității oamenilor. Din lipsă de comunicare a sociumului încep toate neajunsurile, pagubele, suspiciunile și neliniștile, răul astfel făcându-și loc tot mai mult în inimile oamenilor. În acest areal al neînțelegerilor și al suspiciunilor se nasc la rândule multe dintre gravele neajunsuri ale firii umane departe de vrerea lui Dumnezeu și a legii iubirii: invidia, îngânfarea, egoismul, bănuielele de toate felurile, intoleranța, dușmănia și teroarea.

Meditând asupra acestor lucruri devine clară și îndreptățită necesitatea obligatorie a comunicării. Căci, în definitiv, ceea ce leagă Dumnezeu omul nu trebuie să dezlege și să dezbină. Atunci când oamenii nu răspund nici într-un fel la chemare, atunci ei încalcă una din prevederile Iusine care spune oamenilor să *bată la ușă* și li se va deschide. Dar multora li se bate la ușă dar ei nu deschid. Și atunci omul se adresează în zadar, căci răspunsul nu urmează oricare ar fi el, de parcă cel la care se apelează ar lipsi cu desăvârșire. Apelul adresat devine un apel către *nimeni*, iar acesta devine, de fapt, un *nimic* pentru cel care apelează la el, adresându-se la un om fără Dumnezeu și învățătură creștină, un nesupus Legii dumnezeiești a iubirii. Și atunci nu este pentru ce omul să bată câmpii și să se întristeze că nu i-a răspuns un *nimeni*.

(urmare din pag. 48)

spiritul feciorelnic al Vandei s-a unit cu cel al florilor și cutreieră lumea... îmbrățișându-vă! Iar când veți bea o cană de ceai de lavandă, în care au curs lacrimi violete, să credeți că sunt de bucurie, ale celei care vă vindecă. Și dacă îl veți savura deschizându-vă și inimile, șoaptele acestei povești mistice va răsuna în sufletul vostru. Închizând ochii, veți simți aievea, cum vă plimbați mângâiați de briza blândă și parfumul floral de levănțică ce dansează-ză lin în aerul satului de munte cu poteci care duc până la nori.

(urmare din pag. 15)

– Dom'le, îmi pare rău să-ți spun da' te-a bătut soarele-n cap.

– Așa-i...

– Deci, recunoști!

– Păi, n-auzi că de-aia am venit, că m-a bătut soarele-n cap.

– Ei, atunci te duci mata acasă, până-ți trece insolația și după aia mai vorbim.

– Și dacă nu-mi trece! Eu acum vreau să vorbim. Am venit să reclam, îmi vreau banii înapoi că m-a ars soarele prea tare. Ar trebui să faceți aici, pe la agențiile de turism niște cursuri de protecția turistului.

– Ai, lasă-mă! Nu vrei, dom'le, să vin la mata la hotel să te dau cu cremă pe spate?!

– Să știi că n-ar fi rău, problema e că nevastă-mea nu știu dacă ar fi de acord.

– Dom'le, ce atâta tărăboi, nu primim astfel de reclamații. Soarele e o chestie naturală, noi nu avem cum să controlăm soarele, așa că ne pare rău, ieși afară!

– Bine, deci cu soarele m-am lămurit, dar mai vreau să reclam că atunci când am fost la plajă, n-am putut să intru în apă.

– Ai, lasă-mă! Și de ce mă rog?

– Cucoană, erau niște valuri cam mari, care mă răsturnau, ca să nu mai spun că mi-a stricat și freza.

– Ce freză, păi, aici e salon de coafură, de frezat. Lasă-ne, băi nene, cu reclamații d-astea...

– Cucoană, hai, la soare m-am ars, asta e, în valuri n-am putut să înot, asta e, cucoană, da' nici n-am văzut nimic.

– Aoleo, de la insolație, v-a lăsat vederea.

– În afară de prima nevastă, nu mai m-a lăsat nimeni.

– N-ai zis, dom'le, că n-ai văzut...

– Păi, da, n-am văzut pentru că nu se vedea nimic.

Ca să nu mai spun că anu' trecut am pățit la fel, am fost la munte, da' n-am putut să văd nimic. Da, era un munte mare în față, nu se vedea nimic de el. Ei, și de data asta să pățesc la fel, să nu văd nimic nici de pe plajă.

– Nu cumva ai căzut în vreo groapă și de acolo nu se vedea nimic.

– Nu, cucoană, eram pe plajă.

– Și așa nimic, ă, nici o gagică, nimic?!

– Ei, gagici mai erau, da' peisaje...

– Ce peisaje mai vrei, dom'le, dacă ai gagici, îți mai trebuie peisaje.

– La câți bani am dat, vreau să nu mă ardă soarele, să înot în valuri, da' fără valuri care să îmi strice freza, și mai vreau...

– Așa, zi, zi mai departe, că n-ai pretenții prea mari, zi înainte ce mai vrei.

– Păi, cum ți-am spus peisaje.

– Ce peisaje, că m-ai înnebunit.

– Adică, când stau așa pe plajă, mă uit în larg și văd și eu o... ceva.

– Ce, ceva?!

– Păi, un peisaj ceva, dar nu se vede nimic.

– De ce, dom'le, sunt nori, sau ce?

– Nu, nu sunt nori, bine ca mi-ați adus aminte, vreau și asta să reclam că nu sunt nori. Dar, problema e că se vede numai apă.

– Ce, apă?!

– Apă de mare, cucoană, apă de mare!

– Păi, la mare e apă de mare, dacă vroiați apă de izvor mergeați la munte.

– Ai, lasă-mă, ghidușia e că nu se vedea malul celălalt, nu vedeam ce-i în partea cealaltă, un peisaj.

– Ce peisaj să vezi de pe plajă pe malul celălalt, nu se vede malul pe partea cealaltă la mare.

– Ei, asta am venit să reclam.

– Ce?!

– Că mare-i prea... mare!

BOEEMA

apler

boema.edituraboema.ro